Filipino

الفلبينية

Mga Mabuting Balita

ng Propesiya ni

Muhammad

ibn ʿAbdullāh

Ang Huling Propeta at Sugo

Tulad ng makikita sa Lumang Tipan

Inihanda ni

Majed Sulaiman

مجموعة الأندلس

AL-ANDALUS GROUP
ISLAMIC PUBLISHING

Mga Mabuting Balita

البشارات بنبوة محمد ﷺ في العهد القديم

(الترجمة الفلبينية)

تمّت هذه الترجمة برعايةٍ كريمة من أحد المحسنين، جزاه الله خيرًا.
ولدعم ترجمة الكتاب إلى لغات أخرى يُرجى التواصل مع المؤلف أو الناشر.

Ang saling ito ay naisakatuparan sa pamamagitan ng marangal na pagtangkilik ng isang mapagkawanggawa. Nawa'y gantimpalaan siya ni Allāh ng kabutihan. Para sa mga nais sumuporta sa pagsasalin ng aklat na ito sa iba pang mga wika, mangyaring makipag-ugnayan sa may-akda o sa tagapaglathala.

Mga Mabuting Balita
ng Propesiya ni
Muhammad
ibn ʿAbdullāh

Ang Huling Propeta at Sugo
Tulad ng makikita sa Lumang Tipan

INIHANDA NI
Majed Sulaiman

Al-Andalus Group
Islamic Translation & Publishing
London, United Kingdom

Bersyon 6 — Setyembre 2026

ISBN: 978-1-7394058-9-2

Majed Sulaiman
majed.alrassi@gmail.com
+966 50 590 6761

Sinuri, isinalin at inilathala ng
Al-Andalus Group LTD

www.alandalusgroup.co.uk

London, United Kingdom

نسأل الله أن يكون هذا الكتاب خالصًا لوجهه الكريم، وجزى الله خيرًا كلَّ من طبعه أو نشره أو وزعه بأي وسيلة، بشرط عدم التغيير في محتواه، كما يجوز طبعه وبيعه بعد أخذ إذن الناشر (مجموعة الأندلس) أو المؤلف (ماجد سليمان).

Hinihiling namin kay Allāh na ang aklat na ito ay maging lubos na alay para sa Kanyang marangal na Mukha. Nawa'y gantimpalaan ni Allāh ng kabutihan ang sinumang maglimbag, magpalaganap, o mamahagi nito sa anumang paraan, sa kondisyong hindi babaguhin ang nilalaman nito. Maaari rin itong ilimbag at ipagbili nang may pahintulot ng tagapaglathala (Al-Andalus Group) o ng may-akda (Majed Sulaiman).

Talaan ng Nilalaman

Sa ngalan ni Allāh 8
Ang Mabuting Balita Blg. 1 19
Ang Mabuting Balita Blg. 2 24
Ang Mabuting Balita Blg. 3 27
Ang Mabuting Balita Blg. 4 30
Ang Mabuting Balita Blg. 5 38
Ang Mabuting Balita Blg. 6 44
Ang Mabuting Balita Blg. 7 52
Ang Mabuting Balita Blg. 8 63
Ang Mabuting Balita Blg. 9 66
Ang Mabuting Balita Blg. 10 69
Ang Mabuting Balita Blg. 11 73
Ang Mabuting Balita Blg. 12 77
Ang Mabuting Balita Blg. 13 93
Ang Mabuting Balita Blg. 14 95
Ang Mabuting Balita Blg. 15 98
Ang Mabuting Balita Blg. 16 102
Ang Mabuting Balita Blg. 17 106
Ang Mabuting Balita Blg. 18 109
Ang Mabuting Balita Blg. 19 112
Ang Mabuting Balita Blg. 20 116
Ang Mabuting Balita Blg. 21 119
Ang Mabuting Balita Blg. 22 122
Ang Mabuting Balita Blg. 23 127
Ang Mabuting Balita Blg. 24 130
Ang Mabuting Balita Blg. 25 134
Ang Mabuting Balita Blg. 26 138
Ang Mabuting Balita Blg. 27 140
Ang Mabuting Balita Blg. 28 143
Ang Mabuting Balita Blg. 29 145
Ang Mabuting Balita Blg. 30 148
Ang Mabuting Balita Blg. 31 152
Ang Mabuting Balita Blg. 32 156

Ang Mabuting Balita Blg. 33 158
Ang Mabuting Balita Blg. 34 160
Ang Mabuting Balita Blg. 35 162
Ang Mabuting Balita Blg. 36 165
Ang Mabuting Balita Blg. 37 167
Ang Mabuting Balita Blg. 38 177
Ang Mabuting Balita Blg. 39 179
Ang Mabuting Balita Blg. 40 184
Pangwakas 186
Buod ng mga pahayag 189
Mga karagdagang babasahin 194

Nota sa transliterasyon

Ang mga pangalan at terminong Arabe sa aklat na ito — lalo na sa mga siniping talata ng Qur'ān (salin ng Komplekso ni Haring Fahd) — ay sumusunod sa sistemang pang-akademikong transliterasyon ng gabay sa estilo ng Al-Andalus Group:

ء / أ	ʾ · a	ض	ḍ
ب	b	ط	ṭ
ت	t	ظ	ẓ
ث	th	ع	ʿ
ج	j	غ	gh
ح	ḥ	ف	f
خ	kh	ق	q
د	d	ك	k
ذ	dh	ل	l
ر	r	م	m
ز	z	ن	n
س	s	ه	h
ش	sh	و	w · u
ص	ṣ	ي	y · i

Mahahabang patinig: ā — ī — ū (*Hārūn, Mūsā, ʿĪsā*)
Maiikling patinig: a — i — u (*Maryam, Nūruddīn, Jihād*)
Diptonggo: ay / ai — aw / au (*Bayt, Khawf*)
Inuulit: -yy- — -ww- (*Juwairiyyah, Qūwwah*)
Tāʾ marbūṭah: -h sa paghinto, -t sa pag-uugnay (*Aṣ-Ṣalāh, Ṣalātu-ẓ-Ẓuhr*)
Pantukoy: Al- / -l- sa mga letrang lunar (*Al-Fajr, Ṣalātu-l-Fajr*); inaasimila sa mga letrang solar (*Ash-Shams, Aḍ-Ḍuḥā*)

Ang talahanayang ito ay gabay sa pagbasa ng mga pangalan at terminong Arabe sa buong aklat, lalo na sa mga siniping talata ng Qur'ān.

Sa ngalan ni Allāh, ang Napakamaawain, ang Maawain

Purihin si Allāh, Panginoon ng mga sandaigdigan, at nawa'y ang pagpapala at kapayapaan ay mapasa lahat ng mga propeta at sugo. Pagkatapos nito:

Narito ang isang koleksyon ng mga Mabuting Balita[1] at mga propesiya na nakasaad sa Lumang Tipan, na nagpapahayag ng pagdating ni Muhammad ibn ʿAbd Allāh, mula sa Bani Ismail, bilang sugo at propeta para sa lahat ng tao.

At totoo ang sinabi ni Allāh sa Kanyang Aklat, ang Qur'ān, sa mga Tao ng Aklat (mga Hudyo at Kristiyano):

Sabihin mo: "Maglahad kayo ng Torah saka bumigkas kayo nito kung kayo ay mga tapat." [Ang Qur'ān, Āl ʿImrān (Ang Pamilya ni Imran), 3: 93].

[1]Ang "Mabuting Balita" sa aklat na ito ay tumutukoy sa البشارة: ang mga balitang nakagagalak sa mga naunang Kasulatan tungkol sa pagdating ni Propeta Muhammad (ﷺ), gaya ng sinabi ni Jesus: "...bilang tagapagbalita ng nakagagalak hinggil sa isang Sugo na darating matapos ko na, na ang pangalan niya ay Aḥmad" [Ang Qur'ān, Aṣ-Ṣaff (Ang Hanay), 61: 6].

﴿قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾﴾

(سورة آل عمران: ٩٣)

At sinabi Niya tungkol sa mga tapat na Tao ng Aklat sa kaalaman at pagsasagawa: "**na mga** sumusunod sa Sugo na Propetang iliterato, **na nakatatagpo sila sa kanya na nakasulat** sa ganang kanila sa Torah at Ebanghelyo, na nag-uutos sa kanila sa nakabubuti, sumasaway sa kanila sa nakasasama, nagpapahintulot sa kanila ng mga kaaya-aya, nagbabawal sa kanila ng mga karima-rimarim, at nag-aalis sa kanila ng pabigat sa kanila at mga kulyar na dating nasa kanila. Kaya ang mga sumampalataya sa kanya, nagpitagan sa kanya, nag-adya sa kanya, at sumunod sa liwanag [ng Qur'ān] na pinababa kasama sa kanya, ang mga iyon ay ang mga magtatagumpay."

[Ang Qur'ān, Al-A'rāf (Ang mga Taas), 7: 157].

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾﴾

(سورة الأعراف: ١٥٧)

Sinabi Niya sa Kanyang propeta na si Muhammad (ﷺ): **"Nagsasabi ang mga tumangging sumampalataya na ikaw ay hindi isang isinugo. Sabihin mo: "Nakasapat si Allāh bilang saksi sa pagitan ko at ninyo, at ang sinumang may taglay ng**

kaalaman sa Kasulatan.” [Ang Qur’ān, Ar-Ra‘d (Ang Kulog), 13: 43].

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾﴾

(سورة الرعد: ٤٣)

At ang mga nagtataglay ng kaalaman ng Aklat ay ang mga iskolar na Hudyo at Kristiyano.

Sinabi ni Allāh tungkol sa mga iskolar na Kristiyano: **“Iyon ay dahil mayroon sa kanilang mga ministro at mga monghe at dahil sila ay hindi nagmamalaki. (82) Kapag nakarinig sila ng pinababa sa Sugo ay makakikita ka sa mga mata nila habang nag-uumapaw sa luha dahil sa nakilala nila na katotohanan. Nagsasabi sila: “Panginoon Namin, sumampalataya kami kaya magtala Ka sa amin kasama sa mga tagasaksi.””**

[Ang Qur’ān, Al-Mā’idah (Ang Mesa), 5: 82–83].

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾﴾

(سورة المائدة: ٨٢-٨٣)

Pinuri Niya ang mga iskolar mula sa Bani Israel na naniwala kay Muhammad, bukod pa sa pananampalataya nila sa kanilang mga propeta: **“Ang mga binigyan Namin ng kasulatan bago pa nito, sila rito ay sumasampalataya. (52) Kapag binibigkas ito sa**

kanila ay nagsasabi sila: "Sumampalataya kami rito. Tunay na ito ay ang katotohanan mula sa Panginoon Namin. Tunay na kami dati bago pa niyon ay mga tagapagpasakop [kay Allāh].""

[Ang Qur'ān, Al-Qaṣaṣ (Ang Pagsasalaysay), 28: 52–53].

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ۝٥٢ وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ۝٥٣﴾

(سورة القصص: ٥٢-٥٣)

At ginabayan ni Allāh ang lahat tungo sa tunay na relihiyon, kung saan natupad ang kahusayan ng mga relihiyong makalangit na ipinahayag ni Allāh, na nag-aalis ng pagkaligaw, pag-aalinlangan, pagkalito, kaguluhan at pagtakip sa katotohanan, tulad ng sinabi ni Allāh na Kataas-taasan:

"O mga May Kasulatan, dumating nga sa inyo ang Sugo Namin na naglilinaw sa inyo ng marami mula sa dating itinatago ninyo mula sa Kasulatan at nagsasaisang-tabi sa marami. May dumating nga sa inyo mula kay Allāh na isang liwanag at isang Aklat na naglilinaw, (15) na nagpapatnubay sa pamamagitan nito si Allāh sa sinumang sumunod sa kaluguran Niya, na mga landas ng kapayapaan, nagpapalabas Siya sa kanila mula sa mga kadiliman tungo sa liwanag ayon sa pahintulot Niya, at nagpapatnubay Siya sa kanila tungo sa landasing tuwid." [Ang Qur'ān, Al-Mā'idah (Ang Mesa), 5: 15–16].

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾﴾

(سورة المائدة: ١٥-١٦)

Sinabi ni Allāh (Purihin Siya)**: "O mga May Kasulatan, dumating nga sa inyo ang Sugo Namin na naglilinaw sa inyo sa isang yugto ng kawalan ng mga sugo upang [hindi] kayo magsabi: "Walang dumating sa amin na anumang mapagbalita ng nakagagalak ni mapagbabala," sapagkat may dumating nga sa inyo na isang mapagbalita ng nakagagalak at isang mapagbabala. Si Allāh, sa bawat bagay, ay May-kakayahan."** [Ang Qur'ān, Al-Mā'idah (Ang Mesa), 5: 19].

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾﴾

(سورة المائدة: ١٩)

Bilang karagdagang pakinabang:

Maraming ulat sa kasaysayan ang nagpapatunay na hinihintay ng mga Hudyo ang pagdating ng isang propeta sa kanluran ng Arabyang Tangway. Dumating na ang panahong inaasahan nilang lilitaw siya, at inaasahan nila na ang propetang ito ay magmumula sa kanila, mula sa Bani Israel.

Iniulat ni Ibn Ishaq mula sa ilang lalaki ng dalawang paganong tribong Arabo, ang Aws at Khazraj sa Yathrib, na kalaunan ay naging Madinah, tungkol sa kwento ng pagpasok ng dalawang tribong ito sa Islam, na sinabi nila: Ang mga Hudyo ay Tao ng Aklat na nagtataglay ng kaalaman na wala kami. Patuloy silang nagkakasalungatan at hidwaan ng dalawang tribong ito, at binalaan nila ang dalawang tribong ito, kapag nagagawa nila ng masama ang mga ito, sa pamamagitan ng pagsasabing may isang propetang nalalapit na ang panahon ng pagdating, na susunod sila sa kanya at lilipulin ang mga ito gaya ng pagkalipol sa mga ʻAd at Iram. Sinabi nila: madalas naming marinig ito mula sa kanila.[2]

Nang ipadala ni Allāh ang Kanyang Sugo (ﷺ), tumugon kami sa kanya nang tawagin niya kami tungo kay Allāh na Kataas-taasan, at naunawaan namin ang banta ng mga Hudyo sa amin, kaya naunahan namin sila sa pagsampalataya sa kanya: naniwala kami sa kanya, samantalang tumanggi silang sumampalataya sa kanya.

Inakala ng mga Hudyo na ang propeta na lilitaw ay magmumula sa kanilang mga sarili, iyon ay mula sa Bani Israel, ngunit nang lumitaw ang propetang si Muhammad sa mga Arabo, mula sa Bani Ismail, at hindi mula sa Bani Israel, tinanggihan nila siya dahil sa inggit ng kanilang mga sarili, pagkatapos na malinaw na lumitaw sa kanila ang katotohanan.

At ito ay isang pagsalungat kay Allāh, sapagkat ginagawa ni Allāh ang Kanyang nais at pinipili, at ang pagpili ng mga sugo ay hindi kabilang sa kapangyarihan ng mga tao; sa halip, ang

[2]As-Sīrah an-Nabawiyyah ni Ibn Hishām: Inedit nina Muṣṭafā al-Saqqā, Ibrāhīm al-Abyārī, at ʻAbd al-Ḥafīẓ Shalabī. Unang Bahagi (binubuo ng mga Bolyum I at II), p. 211; bahagyang inangkop.

nararapat sa mga tao ay ang pakikinig at pagsunod kay Allāh sa lahat ng Kanyang iniutos.

Inilipat ni Allāh ang propesiya mula sa Bani Israel patungo sa Bani Ismail nang may karununga, sapagkat ang Bani Israel ay tinanggihan ang mga propeta at pinatay sila, hanggang sa sinubukan nilang patayin ang Kristo, ngunit itinaas siya ni Allāh tungo sa Kanya. Sila ang pumatay kay Zacarias at pumatay ng mga nagsusulong ng kabutihan. Kaya inilipat ni Allāh ang propesiya mula sa kanila patungo sa Bani Ismail, na sumuporta sa Propeta at nagprotekta sa kanyang relihiyon hanggang sa kasalukuyan.

Sinabi ni Ibn Ishaq: Ang mga iskolar sa mga Hudyo, ang mga monghe sa mga Kristiyano, at ang mga manghuhula sa mga Arabo ay nagpahayag na sila tungkol sa usapin ng Sugo ni Allāh (ﷺ) bago ang kanyang propetikong misyon, nang malapit na ang panahon ng kanyang pagdating.

Tungkol sa mga iskolar sa mga Hudyo at mga monghe sa mga Kristiyano, ito ay batay sa kung ano ang kanilang natagpuan sa kanilang mga aklat tungkol sa kanyang paglalarawan at sa paglalarawan ng kanyang panahon, at sa kung ano ang ipinagkaloob ng kanilang mga propeta sa kanila tungkol sa kanya.

Tungkol naman sa mga manghuhula sa mga Arabo, ipinaalam sa kanila ng mga demonyo ng jinn ang mga narinig nilang lihim na balita, sapagkat hindi pa sila napipigilan noon sa pamamagitan ng mga bituing ipinupukol. Patuloy na may nababanggit ang mga manghuhula, lalaki man o babae, tungkol sa ilang bagay na may kaugnayan sa propeta, ngunit hindi ito gaanong pinapansin ng mga Arabo. Nang isinugo siya ni Allāh na

Kataas-taasan, naganap ang mga pangyayaring binanggit nila at nakilala nila ang mga ito.[3]

Iniulat ni Ibn Ishaq mula kay Salama ibn Salama ibn Waqsh sa mga naninirahan sa Yathrib, at si Salama ay kabilang sa mga kasama sa Badr, na sinabi niya: Mayroon kaming kapitbahay na Hudyo mula sa Bani Abd al-Ashhal. Isang araw lumabas siya mula sa kanyang bahay at tumigil sa mga Bani Abd al-Ashhal. Sinabi ni Salama: Noon, ako ang pinaka-bata sa kanila, nakabalot sa aking (burdah) damit, nakahiga sa harap ng aking pamilya. Binanggit ng Hudyo ang Araw ng Paghuhukom, ang muling pagkabuhay, ang pagbibilang, ang timbangan, ang paraiso at apoy, na kanyang sinabi sa isang bayang nagsisilbi sa mga diyus-diyosan na hindi naniniwala sa muling pagkabuhay pagkatapos ng kamatayan. Sinabi nila sa kanya: Kapighatian sa iyo, O ganoon! Naniniwala ka bang mangyayari ito, na ang mga tao ay muling bubuhayin pagkatapos ng kamatayan tungo sa isang tirahan kung saan may paraiso at apoy, kung saan sila ay gagantimpalaan ayon sa kanilang mga gawa? Sinabi niya: Oo, sa Kanya na pinanghihirapan ang pangako! At gusto niyang makuha para sa kanyang bahagi sa apoy na iyon ang pinakamalaking pugon sa bahay, na ito ay initinig at siya ay ilagay doon at isara sa kanya, kung maaari siyang maligtas mula sa apoy na iyon bukas. Sinabi nila sa kanya: Kapighatian sa iyo, O ganoon! Ano ang tanda ng iyon? Sinabi niya: **Isang propeta na ipapadala mula sa direksyong iyon. At itinuro niya ang kanyang kamay patungo sa Makkah at Yemen.** Sinabi nila: At kailan mo siya makikita? Tumingin siya sa akin, sapagkat ako ang pinaka-bata sa kanila,

[3]Ang naunang pinagmulan. Pahina 204.

at sinabi: Kung mabubuhay ang batang ito ng buong buhay niya, aabot niya ito. Sinabi ni Salama: Kay Allāh, hindi pa lumipas ang mga araw at gabi bago ipadala ni Allāh si Muhammad na kanyang Sugo (ﷺ), at siya — iyon ay ang Hudyo — ay buhay pa sa amin. Naniwala kami sa kanya at tinanggihan ng Hudyo siya dahil sa kalikuan at inggit. Sinabi niya: Sinabi namin sa kanya: Kapighatian sa iyo, O ganoon! Hindi ba ikaw ang nagsabi sa amin ng iyong sinabi tungkol sa kanya? Sinabi niya: Oo, ngunit hindi siya iyon.[4]

Sinabi ni Ibn Ishaq, tungkol sa pagpasok sa Islam ni Thaʿlaba ibn Saʿya, Usayd ibn Saʿya at Asad ibn ʿUbayd, mula sa mga Hudyo ng Bani Qurayza sa Yathrib — na naging kabilang sa kanila noong panahon ng kamangmangan pagkatapos ay naging kanilang mga panginoon sa Islam —: Isang lalaki mula sa mga Hudyo ng Syria, na tinatawag na Ibn al-Hayyaban, ay dumating sa amin ilang taon bago ang Islam at nanirahan sa amin. Kay Allāh, hindi namin nakita kailanman ang isang tao na hindi nagdarasal ng limang dasal na mas mabuti kaysa sa kanya. Nanirahan siya sa amin, at kapag kulang ang ulan sa amin, sinasabi namin sa kanya: Lumabas ka, O Ibn al-Hayyaban, at humingi ng ulan para sa amin. Sinasabi niya: Sumumpa man sa ngalan ni Allāh, [hindi mo dapat gawin iyon] hangga't hindi ka nagbibigay ng kawanggawa bago ka[5] umalis. Sinasabi namin sa kanya: Magkano? Sinasabi niya: Isang saʿa ng mga datiles o dalawang mudd ng sebada. Ilalabas namin ito, pagkatapos lumabas siya kasama namin sa

[4]Ang naunang pinagmulan. Pahina 212.

[5]Ibig sabihin, upang makapagbigay kayo ng limos sa mga dukha bago kayo humayo upang manalangin; dati silang pumupunta sa labas ng bayan at nananalangin sa Diyos na magpaulan sa kanila.

labas ng aming bukid, at humihiling kay Allāh para sa amin. Kay Allāh, hindi siya aalis sa kanyang lugar bago lumipas ang isang ulap at magpaulan sa amin. Ginawa niya ito hindi isang beses, ni dalawa, ni tatlo.

Sinabi niya: Pagkatapos ay dumating sa kanya ang kamatayan sa aming gitna, at nang malaman niya na siya ay mamamatay, sinabi niya: O komunidad ng mga Hudyo, ano ang inyong iniisip ang naging dahilan ng pag-alis ko mula sa isang lupain ng alak at lebadura — ang Syria — patungo sa isang lupain ng kasalatan at gutom? Sinabi namin: Mas marami kang alam kaysa sa amin. Sinabi niya: Hindi ako dumating sa bayang ito maliban upang **maghintay sa pagpapakita ng isang propeta na ang kanyang panahon ay malapit na — malapit at papalapit —** (at ang bayang ito ay magiging kanyang lupain ng paglipat Yathrib). Umaasa akong ipadala siya at sundan ko siya. **Ang kanyang panahon ay malapit na sa inyo. Huwag kayong mauna sa kanya, O komunidad ng mga Hudyo**, sapagkat siya ay ipapadala na may pagdanak ng dugo, pagkabihag ng mga bata at kababaihan ng mga sumasalungat sa kanya. Huwag hayaang mapigilan kayo ng iyon mula sa kanya.

Nang kinubkob ng Sugo ni Allāh (ﷺ) ang mga Hudyo ng Bani Qurayza, ang mga kabataang ito, na mga tinedyer, ay nagsabi: O Bani Qurayza, **kay Allāh, ito ang tunay na propeta na inihula sa inyo ni Ibn al-Hayyaban.** Sinabi nila: Hindi siya iyon. Sinabi nila: Oo, kay Allāh, ito siya, ayon sa kanyang paglalarawan. Bumaba sila, yumakap sa Islam, at sa gayon ay napanatili nila ang kanilang mga buhay, yaman at pamilya.[6]

[6]Ang naunang pinagmulan. Pahina 213-214.

Nawa'y ang kapayapaan at pagpapala ni Allāh ay mapasa lahat ng propeta at sugo.

Ang Mabuting Balita
Blg. 1

Nasusulat sa aklat ng propetang si Hageo (2:6–9), (edisyon ni Van Dyck)[7]*:*

> *« Sapagka't ganito ang sabi ng Panginoon ng mga hukbo, Minsan na lamang, sangdaling panahon, at aking uugain ang langit, at ang lupa, at ang dagat, at ang tuyong lupa; At aking uugain ang lahat na bansa; at* ***darating ang mga bagay na nais ng lahat na bansa***[8] *at aking pupunuin ang bahay na ito ng kaluwalhatian, sabi ng Panginoon ng mga hukbo. … Ang* ***huling*** *kaluwalhatian ng bahay na ito ay magiging lalong dakila kay sa* ***dati****, sabi ng Panginoon ng mga hukbo;* ***at***

[7]Sumisipi ang awtor mula sa Bibliyang Arabe ni Van Dyck. Ang katumbas nito sa Tagalog — at ang pinagbatayan ng mga talata ng Biblia sa aklat na ito — ay ang salin na Ang Dating Biblia (1905).

[8]Sa edisyong Arabe ni Van Dyck na sinisipi ng awtor, ang pariralang ito ay isahan at tumutukoy sa isang tao — «ang Ninanais ng lahat ng bansa» — gaya rin ng King James Version («the desire of all nations»). Dito nakasalalay ang paliwanag ng awtor. Ang Ang Dating Biblia ay nagsasalin nito nang pangmaramihan: «ang mga bagay na nais ng lahat na bansa».

***sa dakong ito ay magbibigay ako ng kapayapaan**, sabi ng Panginoon ng mga hukbo.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang kanyang pahayag: (Panginoon ng mga hukbo) ay nagtatukoy kay Allāh bilang Pinakamataas na Kumander ng mga hukbo sa langit.

Ang kanyang pahayag: (at aking uugain) ay isang pahayag ng kapangyarihan ni Allāh at ng Kanyang kakayahan na makapagdulot ng malalaking pagbabago sa sansinukob. Ang pagyanig ay katulad ng lindol na nagbabago ng balanse ng buhay, at dito ay may pahiwatig sa kaguluhang dulot ng propesiya ni Muhammad (ﷺ), na nagbago ng mga tao sa kanyang pagdating, mula sa pagsamba sa mga diyus-diyosan at politeismo patungo sa monoteismo at pagsamba kay Allāh na Nag-iisa.

Ang kanyang pahayag: (ang langit at ang lupa, ang dagat at ang tuyong lupa) ay sumasagisag sa sansinukob kasama ang lahat ng nilalaman nito.

Ang kanyang pahayag: (lahat ng bansa) ay nangangahulugang lahat ng mga tao.

Ang kanyang pahayag: (inaasam ng lahat ng mga bansa) ay isang pahayag na nagtutukoy sa isang tao na may dakilang halaga at minamahal ng mga bansa. Walang propeta ni Sugo na mas dakila kaysa kay Muhammad (ﷺ) ang lumitaw sa lupa na ito, sapagkat ang sinumang nakilala ang kanyang talambuhay sa kasaysayan at nakilala ang katotohanan ng kanyang relihiyon, kung siya ay may talino at karunungan, ay magmamahal sa kanya

at susunod sa kanyang relihiyon nang hindi kailanman aalis dito, maging Hudyo man, Kristiyano o politeista.

Sa kanyang pahayag: (lahat ng bansa), ay may pahiwatig sa katotohanang ang kanyang misyon ay pangkalahatan para sa lahat ng tao, tulad ng sinabi ni Allāh sa kanya sa Qur'ān: "Hindi Kami nagsugo sa iyo maliban sa kalahatan para sa mga tao bilang mapagbalita ng nakagagalak at bilang mapagbabala" [Ang Qur'ān, Saba' (Sheba), 34: 28].

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾

(سورة سبأ: ٢٨)

At ito ay naiiba mula sa kalagayan ng Kristo, Moises, Zacarias, Juan, Jacob at Isaac; ipinadala sila ni Allāh sa Bani Israel lamang **at hindi sila ipinadala para sa lahat ng mga nasyon ng mundo**. Sapagkat sa 'Ebanghelyo ni Mateo' (15/24), sinabi na sinabi ni Jesus: ' Datapuwa't siya'y sumagot at sinabi, Hindi ako sinugo kundi sa mga tupang nangaligaw sa bahay ni Israel.'

◆ ◆ ◆

At ang sinumang nagnilay-nilay sa kalagayan ng mga tao sa iba't ibang bahagi ng mundo ay makatatagpo ng dalawang bagay: **una,** na ang Islam ay kumakalat sa bawat sulok nito; **pangalawa**, na ang Islam ang relihiyong pinakamabilis na kumakalat, lalo na simula nang maging available ang mga midya at social network.

Ang kanyang pahayag: (pupunan Ko ng kaluwalhatian ang bahay na ito) ay tumutukoy sa pagpapalaya ng Jerusalem. Ang bahay dito ay ang Jerusalem, at ito ay naganap sa ilalim ng paghahari ni Omar ibn al-Khattab (nawa siyang kalugdan ni

Allāh), pagkatapos ng kamatayan ng propetang si Muhammad (ﷺ).

Ang kanyang pahayag: (Ang **huling** kaluwalhatian ng bahay na ito ay magiging lalong dakila kay sa **dati)**; dito ay may dalawang bahay: ang una ay ang Jerusalem, at ang pangalawa ay ang Kaʻba sa Makkah. Ang kaluwalhatian ng Kaʻba at ang kanyang katayuan ay tunay na naging mas dakila kaysa sa kaluwalhatian ng Jerusalem. Ang mga tao ay nagpupunta doon para sa hajj simula sa propetikong misyon ng Propeta (ﷺ) at bago pa, at ito ay naging simbolo ng relihiyon ng Islam at ng kanyang propetang si Muhammad (ﷺ).

Ang kanyang pahayag: (sa dakong ito ay magbibigay ako ng kapayapaan) ay nagsasalita tungkol sa kasunduan sa kaligtasan na sinasaklaw ang Jerusalem, na ipinagkaloob ni Omar ibn al-Khattab sa mga naninirahan sa Jerusalem nang sakupin niya ito. Ang hula ay tungkol sa pagbibigay ng kapayapaan, at ito ay naganap nga.

Sa kabuuan, ang kahulugan ng talatang ito ay ang pag-anunsyo ng pagdating ng isang malaking pangyayari at isang malaking pagbabago sa mundo, at na ang pangyayaring ito ay nauugnay sa pagdating ng 'pinagnanasaan ng lahat ng bansa'.

Ang hulang ito mula sa Lumang Tipan ay nagsasalita tungkol kay Muhammad, sapagkat siya lamang ang sugong ipinadala sa lahat ng bansa. Inilahad ito ng propetang si Aggaeus bilang anunsyo ni Allāh sa Bani Israel, upang tiyakin sila pagkatapos ng kanilang pagbabalik mula sa pagkabihag sa Babylon patungo sa Jerusalem. Sinabi niya sa kanila: Huwag kayong matakot, sapagkat ganito ang sabi ng Panginoon ng mga hukbo — iyon

ay si Allāh —: Yuyanig Ko ang langit at ang lupa, ang dagat at ang tuyong lupa, at ipapadala Ko ang inaasam ng lahat ng bansa, pupunan Ko ang bahay na ito — ang Jerusalem — ng kaluwalhatian, ang kagandahan ay babalik doon, magkakaroon ito ng kaluwalhatian at kadakilaan na mas dakila kaysa sa unang kaluwalhatian, at ito ay mangyayari pagkatapos ng pagtatayo ng kapayapaan. At ito nga ang naganap, sapagkat ang mga tao ay nagmumula sa apat na sulok ng mundo upang magdasal doon.

Dapat tandaan na ang hulang ito ay hindi nagsasalita tungkol sa Kristo; sapagkat ang Kristo ay isang sugong ipinadala sa Bani Israel lamang at hindi sa lahat ng bansa, tulad ng sinasabi ng hulang ito at ng anunsyong ito.

◆ ◆ ◆

Para sa impormasyon, ang anunsyong ito ay nauugnay sa anunsyo na makikita sa Isaias (60), at ito ay tatalakayin sa Anunsyo Blg. 22.

Ang Mabuting Balita Blg. 2

Nasusulat sa Genesis (49/10) (edisyon ni Van Dyck) ang isang hula tungkol sa panghuling propeta na si Muhammad (ﷺ). Doon ay tinalakay ng propetang si Jacob ang mga salitang ito sa kanyang mga anak bago ang kanyang kamatayan, na sinasabi: «Ang setro ay hindi mahihiwalay sa Juda, Ni ang tungkod ng pagkapuno sa pagitan ng kaniyang mga paa, Hanggang sa ang Shiloh ay dumating; ***At sa kaniya tatalima ang mga bansa.*** *»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang kanyang pahayag: (Ang setro ay hindi mahihiwalay sa Juda, Ni ang tungkod ng pagkapuno sa pagitan ng kaniyang mga paa, Hanggang sa ang Shiloh ay dumating) ay nangangahulugang ang awtoridad sa pamamahala at paggawa ng batas ay hindi mawawala mula sa lahi ni Juda — si Juda ay isa sa mga anak ni Jacob, at ang kanyang pangalan ay nangangahulugang

'ang pinupuri' — at ang setro ay simbolo ng kapangyarihang pambatas.

Ang kanyang pahayag: (sa pagitan ng kaniyang mga paa) ay nangangahulugang mula sa lahi at supling ni Juda; ang mga batas ay patuloy na minamana ng kanyang lahi sa mga Bani Israel.

Ang kanyang pahayag: (Hanggang sa ang Shiloh ay dumating); ang salitang 'Shiloh' ay isang pagbabago ng salitang Hebreo na 'Shilwah' na nangangahulugang 'ang may-ari ng awtoridad', at nangangahulugang din 'nagmamay-ari ng kapayapaan'.

Ang kanyang pahayag: (At sa kaniya tatalima ang mga bansa); Ipinakikita ng kasaysayan na walang bansang sumunod sa isang propeta maliban kay Muhammad. Ang mga bansa ay nagpasakop sa kanya mula sa Tsina sa silangan hanggang sa Atlantiko sa kanluran, mula sa India sa timog hanggang sa hilagang Turkiya sa hilaga, sapagkat ang kanyang misyon ay pangkalahatan para sa lahat ng tao, at hindi natatangi tulad ng misyon ng ibang mga propeta, katulad ng Kristo na ipinadala ni Allāh sa Bani Israel nang natatangi. Sapagkat sa 'Ebanghelyo ni Mateo' (15/24), sinabi na sinabi ni Jesus: 'Datapuwa't siya'y sumagot at sinabi, Hindi ako sinugo kundi sa mga tupang nangaligaw sa bahay ni Israel.'

Kaya naman, ang tinutukoy ng salitang (Shiloh) sa hulang ito ay si Muhammad (ﷺ), ang Tatak ng mga propeta at Sugo.

Ang pangkalahatang kahulugan ay ang batas ng Bani Israel ay minamana ng lahi ng (Juda) tulad ng sa nakaraang anunsyo, hanggang sa naganap ang paglipat ng propesiya mula sa lahi ng mga anak ni Jacob (Bani Israel) patungo sa lahi ng Bani Ismail. At sa lahi ni Ismail, walang ibang propeta maliban kay Muhammad

ibn Abd Allāh. Ang batas ay nagbago kaya mula sa batas ni Juda (Torah) patungo sa batas ng Islam. Kaya hindi na isinagawa ang batas ni Juda dahil nailipat ang propesiya.

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 3

Sa aklat ni Jeremias (1:4-5), (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang si Jeremias:

> *Ang salita nga ng Panginoon ay dumating sa akin, na nagsasabi, «Bago kita inanyuan sa tiyan ay nakilala kita, at bago ka lumabas sa bahay-bata ay pinapaging banal kita;* ***inihalal kitang propeta sa mga bansa****.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang talatang ito ay binigkas ng Panginoon sa pamamagitan ng bibig ng propetang si Jeremias, at nangangahulugan ito na pinili ni Allāh ang isang propeta para sa lahat ng bansa. Walang propeta para sa lahat ng bansa maliban kay Muhammad (ﷺ). Tungkol sa mga propeta na nauna sa kanya, sila ay ipinadala sa kanilang mga bansa nang natatangi, at hindi nagpadala si Allāh ng sinumang propeta bago niya para sa lahat ng bansa.

Ang talatang ito ay nagpapahayag na itinakda na ni Allāh sa Kanyang kaalaman na si Muhammad ay magiging propeta habang siya ay nasa tiyan ng kanyang ina. Ito ay naaayon sa kanyang salita (ﷺ): (Ako ay ang panalangin ng aking amang si Abraham, ang balitang nakagagalak ni Jesus, at ang pangitain ng aking ina na nakita niya sa oras ng aking kapanganakan: lumabas mula sa kanya ang isang liwanag na nagliwanag para sa kanya ang mga palasyo ng Syria).[9]

Ang kanyang pahayag: (Bago kita inanyuan sa tiyan ay nakilala kita); ibig sabihin: itinakda at ipinasiya Ko na ikaw ay magiging propeta.

Ang kanyang pahayag: (inihalal kitang propeta sa mga bansa); nangangahulugang pinili siya ni Allāh upang maging propeta ng lahat ng bansa at hindi ng isang bansa lamang. Kaya naman nakita natin ngayon ang mga tao na yumayakap sa Islam mula sa bawat sulok ng mundo.

At ang katotohanang nagsalita si Allāh tungkol sa propetang ito (Muhammad) sa pamamagitan ng bibig ng propetang si Jeremias ay naglalaman ng isang paalala ng kung ano ang binanggit sa Surah Āl ʿImrān: Kinuha ni Allāh ang pangako ng lahat ng mga propeta — kasama si Jeremias — na kung lumitaw ang propetang si Muhammad (ﷺ), sila ay maniniwala sa kanya. Kinuha Niya sa kanila ang isang makapangyarihang tipan ukol dito. Sinabi nila na tinatanggap nila. Sinabi ni Allāh na Kataas-

[9]Iniulat nina Ahmad (17163) at Ibn Hibban (6404) mula sa hadith ni al-ʿIrbad ibn Sariyah (kalugdan nawa siya ni Allāh), na ang mga salita ay: «… at ang pangitain na nakita ng aking ina noong ako ay isinilang niya; na isang liwanag ang lumabas mula sa kanya na nagliwanag sa mga palasyo ng Syria.» Itinuring itong sahih ni Al-Albani sa Hidāyat ar-Ruwāh (5691), at sinabi ni Shuʿayb al-Arnaʾut: sahih li-ghayrih (tunay dahil sa mga sumusuportang ulat).

taasan: “[Banggitin] noong gumawa si Allāh ng kasunduan sa mga propeta, [na nagsasaad]: “Talagang ang anumang ibinigay Ko sa inyo na kasulatan at karunungan, pagkatapos may dumating sa inyo na isang Sugo na tagapagpatotoo para sa taglay ninyo, ay talagang sasampalataya nga kayo rito at talagang mag-aadya nga kayo rito.” Nagsabi Siya: “Kumilala ba kayo at tumanggap ba kayo kaugnay roon sa kasunduan sa Akin?” Nagsabi sila: “Kumilala kami.” Nagsabi Siya: “Kaya sumaksi kayo, at Ako ay kasama sa inyo kabilang sa mga tagasaksi.”” [Ang Qur’ān, Āl ‘Imrān (Ang Pamilya ni Imran), 3: 81].

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾﴾

(سورة آل عمران: ٨١)

Ang Mabuting Balita
Blg. 4

Nasusulat sa Mga Awit (72:2–19), (edisyon ni Van Dyck) ang salita ng propetang si Solomon:

«Kaniyang hahatulan ang iyong bayan, ng katuwiran, at ang iyong dukha, ng kahatulan.
Ang mga bundok ay magtataglay ng kapayapaan sa bayan, at ang mga gulod, sa katuwiran.
Kaniyang hahatulan ang dukha sa bayan, kaniyang ililigtas ang mga anak ng mapagkailangan, at pagwawaraywarayin ang mangaapi.
Sila'y mangatatakot sa iyo habang nananatili ang araw, at habang sumisilang ang buwan, sa lahat ng sali't saling lahi.
Siya'y babagsak na parang ulan sa tuyong damo: gaya ng ambon na dumidilig sa lupa.
Sa kaniyang mga kaarawan ay giginhawa ang mga matuwid; at saganang kapayapaan, hanggang sa mawala ang buwan.

Siya naman ay magtataglay ng pagpapakapanginoon sa dagat at dagat, at mula sa ilog hanggang sa mga wakas ng lupa.

***Silang nagsisitahan sa ilang ay magsisiyukod** sa kaniya; at hihimuran ng kaniyang mga kaaway ang alabok.*

Ang mga hari ng Tharsis, at sa mga pulo ay mangagdadala ng mga kaloob; ang mga hari sa Sheba at Seba ay mangaghahandog ng mga kaloob.

Oo, lahat ng mga hari ay magsisiyukod sa harap niya: lahat ng mga bansa ay mangaglilingkod sa kaniya.

Sapagka't kaniyang ililigtas ang mapagkailangan pagka dumadaing; at ang dukha na walang katulong.

Siya'y maaawa sa dukha at mapagkailangan, at ang mga kaluluwa ng mga mapagkailangan ay kaniyang ililigtas.

Tutubusin niya ang kanilang kaluluwa sa kapighatian at karahasan; at magiging mahalaga ang kanilang dugo sa kaniyang paningin:

At siya'y mabubuhay at sa kaniya'y ibibigay ang ginto ng Sheba: at dadalanginang lagi siya ng mga tao: pupurihin nila siya buong araw.

Magkakaroon ng saganang trigo sa lupa sa taluktok ng mga bundok; ang bunga niyao'y uugang gaya ng Libano: at silang sa bayan ay giginhawa na parang damo sa lupa.

***Ang kaniyang pangalan ay mananatili kailan man**; ang kaniyang pangalan ay magluluwat na gaya ng*

araw: at ang mga tao ay pagpapalain sa kaniya; ***tatawagin siyang maginhawa ng lahat ng mga bansa.*** *Purihin ang Panginoong Diyos, ang Diyos ng Israel, na siya lamang gumagawa ng mga kababalaghang bagay: At purihin ang kaniyang maluwalhating pangalan magpakailan man; at mapuno ang buong lupa ng kaniyang kaluwalhatian. Siya nawa, at Siya nawa.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang hulang ito ay naglalaman ng isang anunsyo ng propetang si Muhammad (ﷺ), sapagkat ito ay tumutukoy sa isang propeta na namamahala nang may katuwiran at katarungan, nagpoprotekta sa mga mahirap, nagliligtas sa mga kaawa-awa at pinipigilan ang mga mang-aapi. Ito ay natupad sa panahon ng propetang si Muhammad (ﷺ) at sa panahon ng mga kalipa na may tamang gabay pagkatapos niya. At ang mga estadong namamahala ayon sa Islam ay hanggang ngayon ay nagtatala ng pinakamababang bilang ng kriminalidad.

Ang kanyang pahayag: (Ang mga bundok ay magtataglay ng kapayapaan sa bayan, at ang mga gulod, sa katuwiran) ay nangangahulugang ang kapayapaan at katahimikan ay kumakalat sa lupa, maging sa mga bundok man o sa mga burol — ang mga burol ay maramihang anyo ng burol, ibig sabihin ay isang mataas na lugar.

Ang kanyang pahayag: (Sila'y mangatatakot sa iyo habang nananatili ang araw) ay nangangahulugang ang kanyang mga kaaway ay natatakot na harapin siya at natatakot sa pagkalat ng

kanyang relihiyon, sapagkat kapag naitatag ang Islam sa isang bansa, ang ibang mga sistemang pantao ay nawawala.

Ang kanyang pahayag: (habang sumisilang ang buwan, sa lahat ng sali't saling lahi) ay nangangahulugang ang walang hanggang pagpapatuloy ng relihiyong ito at na ito ay hindi mamamatay habang umiiral ang buwan, ibig sabihin habang tumatagal ang mga araw at taon. Ito ay isang pahayag na nagpapahiwatig ng permanensya at katatagan.

Ang kanyang pahayag: (sa lahat ng sali't saling lahi) ay nangangahulugang mula sa isang henerasyon patungo sa isa pa.

Sa anunsyong ito, ang propetikong misyon ng propetang si Muhammad (ﷺ) ay inihambing sa ulan na nahuhulog sa bagong pinutol na damo. Ang pinutol na damo ay ang tinanggal at pinagputol-putol ng magsasaka mula sa halaman — ito ay nakahiwalay na mula sa lupa, nangangailangan ng tubig upang lumago. Ang ulan na nahuhulog dito ay kumakatawan bilang tulong para sa halaman mismo bago pa ito mamutla at masira.

Ang kanyang pahayag: (Sa kaniyang mga kaarawan ay giginhawa ang mga matuwid; at saganang kapayapaan); ang pahayag na ito ay nangangahulugang ang katuwiran ay magiging kilala at ang kapayapaan ay magiging masagana sa mga araw ng propetang ito. Ang kapayapaan dito ay may dalawang kahulugan: una, ang pagbati ng 'As-salamu ʿalaykum wa rahmatullahi wa barakatuh' — ang pagbating hinimok ng propetang si Muhammad (ﷺ) na bigkasin sa tuwing ang isang Muslim ay makikilala ang kanyang kapatid na Muslim — at pangalawa, ang kapayapaan na bunga ng kaligtasan sa mga bansa.

Ang kanyang pahayag: (hanggang sa mawala ang buwan); naglalaman ito ng pahiwatig sa bagong panahon na papasukan ng buong sangkatauhan, isang panahon ng kapayapaan at katahimikan dahil sa pagkawala ng politeismo at sa pagkakilala ng monoteismo, at dahil sa napakaraming sumasakop sa Islam. Pagkatapos ang pagkakapatiran sa kanila, sapagkat naging isang komunidad na sila kahit malayo ang mga lupain, pinagsama ng ugnayan ng relihiyon. Sa kabuuan, ang bilang ng mga mananampalataya ay lumalaki at lumalaki, ang relihiyon ng Islam ay kumakalat sa lahat ng dako hanggang sa katapusan ng mundo, na ipinapahayag sa pamamagitan ng pagkawala ng buwan.

Ang kanyang pahayag: (Siya naman ay magtataglay ng pagpapakapanginoon sa dagat, at mula sa ilog hanggang sa mga wakas ng lupa) ay nangangahulugang ang propetang si Muhammad (ﷺ) ay maghahari mula sa mga dulo ng dagat hanggang sa mga dulo ng lupa, at lahat ng bansa ay luluhod sa harap niya. Ito ang naganap sa kasaysayan tulad ng binanggit sa mga nakaraang anunsyo, na nangangahulugang ang kanyang misyon ay pangkalahatan at pandaigdigan, at ang mga kaluluwa ay mabilis na tumatanggap nito.

Ang kanyang pahayag: (Silang nagsisitahan sa ilang ay magsisiyukod sa kaniya; at hihimuran ng kaniyang mga kaaway ang alabok. Ang mga hari ng Tharsis, at sa mga pulo ay mangagdadala ng mga kaloob; ang mga hari sa Sheba at Seba ay mangaghahandog ng mga kaloob. **Oo, lahat ng mga hari ay magsisiyukod sa harap niya: lahat ng mga bansa ay mangaglilingkod sa kaniya**) ay nangangahulugang siya ay maghahari ng ilang mga kaharian. Ito ay natupad. Ang Persia

at Roma ay nahulog sa ilalim ng paghahari ni Omar ibn al-Khattab, nawa siyang kalugdan ni Allāh, sa Iran, Syria at Ehipto. Pagkatapos ni Omar, ang Islam ay kumalat sa Africa at pumasok sa Europa sa kanluran, at kumalat din sa silangan hanggang sa maabot ang Tsina at Indonesia.

Ang kanyang pahayag: (Ang mga hari ng Tharsis, at sa mga pulo); ang Tarsis ay isang lungsod sa Syria, ayon sa iba ay nasa Lebanon. Ang mga regalo ay tumutukoy sa paghahanda ng mga liham at mensahe. Ang mga pulo ay karaniwang nagtatukoy sa kung ano ang maaaring tawagin na 'isla'.

Ang kanyang pahayag: (ang mga hari sa Sheba at Seba ay mangaghahandog ng mga kaloob); ang Sheba ay isang lungsod na tanging si Allāh lamang ang nakakaalam kung nasaan ito, at ang Saba ay isang kaharian sa timog ng Arabyang Tangway na matatagpuan sa Yemen.

Ang kanyang pahayag: (Tutubusin niya ang kanilang kaluluwa sa kapighatian at karahasan; at magiging mahalaga ang kanilang dugo sa kaniyang paningin: At siya'y mabubuhay at sa kaniya'y ibibigay ang ginto ng Sheba) ay nangangahulugang magbibigay siya sa mga mahirap at magiging mapagbigay sa kanila. Ang propetang si Muhammad (ﷺ) ay gumagastos tulad ng isang taong hindi natatakot sa kahirapan, mapagbigay, at ang sukdulan ng kanyang kagandahang-loob ay sa buwan ng Ramadan.

Ang kanyang pahayag: at dadalanginang lagi siya ng mga tao: pupurihin nila siya buong araw. Ang kaniyang pangalan ay mananatili kailan man; ang kaniyang pangalan ay magluluwat na gaya ng araw: at ang mga tao ay pagpapalain sa kaniya; tatawagin

siyang maginhawa ng lahat ng mga bansa) ay nangangahulugang ang mga tao ay niluluwalhati ang propetang si Muhammad (ﷺ) at pinupuri siya, nagpapasalamat sa kanya para sa kanyang nagawa sa pag-aanyaya ng mga tao sa kabutihan, at kinikilala ang kanyang kabutihan. Kabilang sa kanyang karangalan, lahat ng Muslim ay ginagalang siya sa pamamagitan ng pahayag na ito: (salla Allāhu ʿalayhi wa sallam), na nangangahulugang pagdarasal para sa pagpapalaki ng kanyang katayuan at kaligtasan ng kanyang relihiyon.

Ang kanyang pahayag: (tatawagin siyang maginhawa ng lahat ng mga bansa); nangangahulugang lahat ng tao ay nagsasabi tungkol sa kanya (mapalad siya), na isang pahayag ng papuri sa kanya, at ito nga ang nangyayari sa katotohanan.

Ang kanyang pahayag: (Magkakaroon ng saganang trigo sa lupa sa taluktok ng mga bundok; ang bunga niyao'y uugang gaya ng Libano: at silang sa bayan ay giginhawa na parang damo sa lupa.); ang talatang ito ay nagpapahayag ng kasaganaan at mga pagpapala ng lupa sa panahon ng propetang ito at ng dakilang misyon na kanyang dala, na magpupuno sa lupa ng katarungan at awa. Ang mga lungsod ay umuunlad at lumalaki tulad ng paglago ng damo, sapagkat ang kaligtasan ay nagdudulot ng kasaganaan, at ang takot ay nagdudulot ng kaguluhan at kakulangan.

Ang kanyang pahayag: (Magkakaroon ng saganang trigo sa lupa sa taluktok ng mga bundok;); ito ay isang pahayag ng kasaganaan ng mga butil at mga pagpapala na magpupuno sa mga lupain hanggang sa tuktok ng mga bundok. Ang paghahambing ay ginawa sa Lebanon, kilala sa pagiging berde ng mga bundok nito.

Ang anunsyo ay nagtatapos sa isang panalangin upang mapuno ang buong lupa ng pagpupuri kay Allāh na Kataas-taasan, na Siya lamang ang karapat-dapat nito.

Ang Mabuting Balita Blg. 5

Nakasaad sa Deuteronomio (33:1-2), (edisyon ni Van Dyck) na sinabi ni Moises «At kaniyang sinabi, Ang Panginoo'y nanggaling sa Sinai, At bumangon mula sa Seir na patungo sa kanila; ***Siya'y lumiwanag mula sa bundok ng Paran****, At siya'y nanggaling sa laksa-laksa ng mga banal: Sa kaniyang kanan, ay may hawak na isang mahigpit na kautusan sa kanila.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang anunsyong ito ay naglalaman ng tatlong hula: ang hula ni Moises, ni Jesus at ni Muhammad, (nawa ang kapayapaan at pagpapala ni Allāh ay mapasa kanilang lahat).

Ang pagdating ni Allāh na Kataas-taasan mula sa Sinai ay isang pahiwatig sa bundok kung saan nagsalita si Allāh kay Moises (kapayapaan sa kanya) at ipinakita sa kanya ang Kanyang propesiya.

At ang kanyang pagliwanag mula sa Seir ay isang pahiwatig sa lugar ng propetikong misyon ng propeta ni Allāh na si Jesus (kapayapaan sa kanya) at sa kanyang pagdating na may Ebanghelyo. Ang Seir ay isang pangalan ng mga bundok sa Palestina, tinatawag ding Saʿir; ito ang lupain ni Abraham na al-Khalil. Ang Kristo ay lumitaw doon sa isang nayon na tinatawag na (Nazareto), kaya ang kanyang mga tagasunod ay tinatawag na (mga Nazareno).[10]

Tungkol sa kanyang kapanganakan, ito ay naganap sa Bethlehem.

Tungkol sa pahayag: (**Siya'y lumiwanag mula sa bundok ng Paran**), ito ay isang pahiwatig sa mga bundok ng Makkah na lumiwanag mula sa liwanag ng propesiya ni Muhammad (ang Tatak ng mga propeta at Sugo) at ng pagpapahayag ng Banal na Qurʾān.

At ang mga bundok ng Paran ay ang mga bundok ng Makkah ayon sa Lumang Tipan at Bagong Tipan. Ang Paran ay isang salitang Hebreo na naarababiko, at ito ay isa sa mga pangalan ng Makkah, ang lupaing tinitirhan ni Ismail, tulad ng nabanggit sa Genesis (21:20-21): lumaki siya bilang isang mamamana, at nanirahan siya sa disyerto ng Paran.

Itinatag na ang Qurʾān ay nagsimulang bumaba sa propetang si Muhammad (ﷺ) sa bundok ng Hiraʾ, na isa sa mga pinakasikat na bundok ng Makkah. Doon ay inihayag ni Allāh: (Basahin).

Ang kanyang pahayag: (**Siya'y lumiwanag mula sa bundok ng Paran**); naglalaman ito ng pahiwatig sa kahanga-hangang

[10]Tingnan ang Hidāyat al-Ḥayārā fī Ajwibat al-Yahūd wa-an-Naṣārā, p. 155; Tagapaglathala: ʿĀlam al-Fawāʾid – Makkah.

pagpapakita ng relihiyon ng Islam at ng kanyang paggabay sa mga tao, sapagkat ang bagay na maliwanag ay nagliwanag, kumakalat at nakakaakit ng mga paningin. Itinatag na ginawa ni Allāh ang Islam na isang relihiyon para sa lahat ng tao at hindi para sa isang partikular na bansa, kaya naman ito ay naging maliwanag sa sansinukob.

Ang kanyang pahayag: (At siya'y nanggaling sa laksa-laksa ng mga banal) ay tumutukoy sa pagdating ni Muhammad mula sa Paran kasama ang napakaraming mga banal, sapagkat ang 'sampung libo' ay nangangahulugang libu-libo at mga grupo. Ang terminong ito ay ginagamit sa Ebanghelyo upang tukuyin ang malalaking bilang ng mga tagasunod.

At ang mga banal ay tumutukoy sa mga dalisay, na siyang mga kasama ni Muhammad (ﷺ). Dito nagmumula ang paglalarawan kay Gabriel bilang Espiritu Santo.

Ang tekstong ito ay naglalaman ng malinaw na anunsyo ng tatlong propeta: Moises, Jesus at Muhammad (nawa ang kapayapaan at pagpapala ni Allāh ay mapasa kanila).

Sa hulang ito ay may anunsyo ng pagpapakita ng propetang si Muhammad (ﷺ), kasama ang libu-libong kanyang mga dalisay na kasama na sinasamahan siya at nagpapalat ng liwanag ng Batas ng Islam, tulad ng ipinahiwatig ng pahayag (at ang kanyang kanang kamay ay nagdadala ng isang batas ng apoy para sa kanila).

Sa anunsyong ito (inihambing niya ang propesiya ni Moises sa pagdating ng madaling-araw, ang propesiya ng Kristo pagkatapos nito sa kanyang pagliwanag at liwanag, at ang propesiya ng Tatak ng mga propeta pagkatapos nila sa pagtataas ng

araw at sa pagpapakita ng kanyang liwanag sa abot-tanaw. At ang katotohanan ay naaayon sa kanyang inanunsyo. Sapagkat ninasag ni Allāh ang Maluwalhati ang gabi ng kawalang-pananampalataya sa pamamagitan ng propesiya ni Moises, na nagliwanag ng kanyang madaling-araw sa pamamagitan ng kanyang propesiya, at ang liwanag at ningning ay lumago sa pamamagitan ng propesiya ng Kristo, at ang liwanag ay naging ganap, nagpakita at tinakpan ang lupa sa pamamagitan ng propesiya ni Muhammad — nawa ang mga panalangin at kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanila.)[11]

Karapat-dapat banggitin na walang propetang lumabas sa mga bundok ng Paran maliban kay Muhammad (ﷺ).

◆ ◆ ◆

Para sa impormasyon, binanggit ng Qur'ān ang nagpapatunay ng anunsyong ito sa salita ni Allāh na Kataas-taasan: "Sumpa man sa igos at oliba, sumpa man sa kabundukan ng Sinai, sumpa man sa matiwasay na bayang ito" [Ang Qur'ān, At-Tīn (Ang Igos), 95: 1–3].

﴿وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۝١ وَطُورِ سِينِينَ ۝٢ وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝٣﴾

(سورة التين: ١-٣)

Binanggit ni Allāh dito ang mga lugar ng tatlong propetang ito kung saan sila nagmula. Ang kanyang pahayag: Sa pamamagitan ng igos at ng olibo ay tumutukoy sa lugar ng kanilang paglago at

[11] Hidāyat al-Ḥayārā fī Ajwibat al-Yahūd wa-an-Naṣārā (Gabay para sa mga Nalilito sa mga Kasagutan sa mga Hudyo at Kristiyano), p. 123, Tagapaglathala: 'Ālam al-Fawā'id – Mecca.

sa kanilang lupain, na ang Banal na Lupain kung saan lumitaw ang Kristo (kapayapaan sa kanya), ang Palestina.

Ang kanyang pahayag: At sa pamamagitan ng Bundok Sinai ay tumutukoy sa bundok kung saan nagsalita si Allāh kay Moises (kapayapaan sa kanya), lugar ng pagpapakita ng kanyang propesiya.

Ang kanyang pahayag: At sa pamamagitan ng bayang ito ng kaligtasan ay ang Makkah, panimulang punto ng propesiya ni Muhammad (ﷺ).

◆ ◆ ◆

Tala: ang anunsyong ito ay kapareho ng anunsyo na nabanggit sa aklat ni Habacuc, ikatlong kabanata, edisyon ni Van Dyck:

3. Ang Diyos ay nanggaling mula sa Tema, At ang Banal ay mula sa bundok ng Paran… Ang kaniyang kaluwalhatia'y tumakip sa langit. At ang lupa'y napuno ng kaniyang kapurihan.

Ang kanyang pahayag: (Tema) ay tumutukoy sa (Tayma'), na isang sakop ng Lungsod ng Propeta, kung saan ang propetang si Muhammad (ﷺ) ay lumipat. Itinatag na ang Qur'ān ay bumaba sa Madinah, at bago nito ay sa Makkah. Kaya ito ang kahulugan ng pahayag na (Ang Diyos ay nanggaling mula sa Tema), ibig sabihin ang Kanyang pahayag at Kanyang salita ay dumating.

Ang kanyang pahayag: (At ang Banal ay mula sa bundok ng Paran) ay tumutukoy kay Muhammad, sapagkat pinapaging banal niya si Allāh, ibig sabihin niluluwalhati niya si Allāh, binabanggit Siya nang maraming beses at binibigkas ang Kanyang mga talata.

Ang kanyang pahayag: (At ang lupa'y napuno ng kaniyang kapurihan); walang lupaing mas puno ng pagpupuri kaysa sa

lupain ng Paran (Makkah), kung saan ang mga tao ay pumupunta buong taon upang magsagawa ng hajj at umra, kasama ang lahat ng pagpupuri at pagbabangit kay Allāh na Kataas-taasan, ang pagdarasal at pag-aalay ng mga sakripisyo na sinasamahan ng mga ito.

Ang Mabuting Balita
Blg. 6

Nasusulat sa aklat ng Mga Awit (45/1–17) (edisyon ni Van Dyck) na binigkas ng propetang si David ang anunsyong ito:

1. *Ang aking puso ay nananagana sa isang mainam na bagay: aking sinasalita ang mga bagay na aking ginawa tungkol sa hari: ang aking dila ay panulat ng bihasang manunulat.*

2. Ikaw ay maganda kay sa mga anak ng mga tao; biyaya ay nabubuhos sa iyong mga labi: kaya't pinagpala ka ng Diyos magpakailan man.

3. Ibigkis mo ang iyong tabak sa iyong hita, O Makapangyarihan, kalakip ang iyong kaluwalhatian at ang iyong kamahalan.

4. At sa iyong kamahalan ay sumakay kang may kaginhawahan, dahil sa katotohanan, at sa kaamuan, at sa katuwiran: at ang iyong kanan ay magtuturo sa iyo ng kakilakilabot na mga bagay.

5. Ang iyong mga palaso ay matulis; ang mga bayan ay nangabubuwal sa ilalim mo: sila'y nangasa puso ng mga kaaway ng hari.
6. Ang iyong luklukan, O Diyos, ay magpakailan-kailan man: setro ng kaganapan ang setro ng iyong kaharian.
7. Iyong iniibig ang katuwiran, at pinagtataniman ang kasamaan: kaya't ang Diyos, ang iyong Diyos, ay nagpahid sa iyo ng langis, ng langis ng kasayahan na higit kay sa iyong mga kasama.
……
14. Siya'y ihahatid sa hari na may suot na bordado: ang mga dalaga, na kaniyang mga kasama na nagsisisunod sa kaniya, ay dadalhin sa iyo.
15. May kasayahan at kagalakan na ihahatid sila: sila'y magsisipasok sa bahay-hari.
16. Sa halip ng iyong mga magulang ay ang iyong mga anak, na siya mong gagawing mga pangulo sa buong lupa.
17. Aking ipaaalaala ang iyong pangalan sa lahat ng sali't saling lahi: kaya't ang mga bayan ay mangagpapasalamat sa iyo magpakailan-kailan man.

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang mga katangiang ito ay kaugnay ng propetang si Muhammad (ﷺ), at narito ang patunay:

Una: Ang teksto ay naglalaman ng mga katangian ng propetang si Muhammad (ﷺ), kabilang na ang katotohanang siya ay pinagkalooban ng walang kapantay na kagandahan sa mga tao, tulad ng ipinahayag ng: (**Ikaw ay maganda kay sa mga anak ng mga tao**).

At ang kagandahang ito ay binanggit sa mga aklat na nag-ulat ng kanyang mga katangian at mga kalikasan.

◆ ◆ ◆

Pangalawa: Ang kanyang pahayag: **(biyaya ay nabubuhos sa iyong mga labi)** ay isang pahiwatig sa kahusayan sa pananalita at sa himala na nagpapakilala sa Qur'ān.

◆ ◆ ◆

Ikatlo: Sinabi niya sa talata (2): (**kaya't pinagpala ka ng Diyos magpakailan man**), at ito ay nangangahulugang ang kanyang misyon ay walang hanggan at magpakailanman, hindi limitado sa oras, at ito nga ang kaso, na napanatili bilang ito nang walang pagbabago.

At ito ang kahulugan ng kanyang sinabi pagkatapos sa talata (6): (**Ang iyong luklukan, O Diyos, ay magpakailan-kailan man**).

Pagkatapos ay sinabi niya: 3: **Ibigkis mo ang iyong tabak sa iyong hita, O makapangyarihan, kalakip ang iyong kaluwalhatian at ang iyong kamahalan.**

4: At sa iyong kamahalan ay sumakay kang may kaginhawahan, dahil sa katotohanan, at sa kaamuan, at sa katuwiran: at ang iyong kanan ay magtuturo sa iyo ng kakilakilabot na mga bagay.

5: Ang iyong mga palaso ay matulis; ang mga bayan ay nangabubuwal sa ilalim mo: sila'y nangasa puso ng mga kaaway ng hari.

◆ ◆ ◆

Komentaryo: Ang propetang si Muhammad (ﷺ) ay ang nagtataglay ng espada na naging dahilan ng kanyang paghahari sa kanyang mga kaaway na sumasalungat sa kanyang mga pagsisikap upang maihatid ang mensahe ng Islam at maitatag ang katotohanan at katarungan, simula sa mga tribo ng Arabo. Sa ilalim ng paghahari ni Omar ibn al-Khattab, ang mga Romano at Persiano ay natalo, na kung saan ang pahiwatig ay nasa pahayag na: (Ang mga bansa ay nangahulog sa iyong mga paa).

At ang paglalarawang ito na binanggit sa anunsyo ay naaangkop lamang sa propetang si Muhammad (ﷺ). Walang nagbigkis ng espada pagkatapos ni David maliban kay Muhammad (ﷺ). Ang Kristo (kapayapaan sa kanya) ay hindi nagdala ng espada at hindi pinatumba ang kanyang mga kaaway, at hindi pinutok ang kanyang mga palaso sa mga puso ng kanyang mga kaaway upang maikalat ang panawagan sa katotohanan. Lumaban siya upang maikalat ang panawagan sa pamamagitan ng kanyang dila lamang. At nang nais nilang patayin siya, itinaas siya ni Allāh sa langit, na may karangalan at paggalang. Bukod dito, hindi siya hari sa kanyang bayan.

Ang kanyang pahayag 3: (Ibigkis mo ang iyong tabak sa iyong hita, O makapangyarihan, kalakip ang iyong kaluwalhatian at ang iyong kamahalan.); itinutuon nito ang pansin sa kanyang kapangyarihan at sa kanyang paghahari sa kanyang mga kaaway.

Ang kanyang pahayag: (At sa iyong kadakilaan, sumulong nang may liwanag) ay naglalaman ng pahiwatig sa paggalang na kanyang pinukaw sa mga puso ng kanyang mga kaaway, kaya naman siya ay tinutukoy ng katangian ng makapangyarihang mandirigma, sapagkat siya ay puno ng lakas at awtoridad. Ang kanyang mga kaaway ay walang kahantungan sa harap nila maliban sa pagtanggap ng Islam, pakikipaglaban o pagbabayad ng jizya, kapalit ng kanilang pagtamasa ng pagpanatili sa ilalim ng pamamahala ng Islam, na may kanilang mga buhay, yaman at karangalang protektado.

At tulad ng nabanggit nang mas maaga, (siya ang ipinadala na may isang makapangyarihang batas, at pinasaklaw niya ang lahat ng mga hari at bansa ng lupa hanggang sa mapuno ng kanyang komunidad ang lupa, at ang kanyang awtoridad ay permanente hanggang sa katapusan ng panahon, walang makakaalis nito.

Tulad ng kanyang pag-aalis ng awtoridad ng mga Hudyo sa lupa, at pag-aalis ng awtoridad ng mga Kristiyano sa pinakamahusay na mga lupain[12]at sa kanilang sentro[13], ang kanilang awtoridad ay hindi na nagagamit sa ilan pang mga peripheral na bahagi. At inalis niya ang awtoridad ng mga Zoroastrian[14], ng mga mananamba ng diyus-diyosan[15] at ang

[12]Ang pinakamainam sa mga lupain ay ang Levant, at si Allāh ang higit na nakaaalam.
[13]Ang sentro ng Daigdig ay ang Africa, partikular na ang Ehipto, at ang Diyos ang higit na nakaaalam.
[14]Ang Sultan ng mga Mago ay namuhay nang kontento sa lupain ng Persia, na kilala ngayon bilang Iran, at ang Diyos ang higit na nakaaalam.
[15]. Nagpapakasaya noon ang sultan ng mga sumasamba sa mga diyus-diyosan sa Tangway ng Arabia, at ang Diyos ang higit na nakaaalam.

awtoridad ng mga Sabean).[16]

Ang kanyang pahayag sa talata 6: **setro ng kaganapan ang setro ng iyong kaharian**, ay nangangahulugang ang kanyang paghahari (na ipinahayag ng setro) ay nakabase sa katuwiran at katarungan, at hindi sa kalikuan at pang-aapi. At ganito ito tulad ng ipinapakita ng mga aklat ng talambuhay at kasaysayan.

7. Iyong iniibig ang katuwiran, at pinagtataniman ang kasamaan: kaya't ang Diyos, ang iyong Diyos, ay nagpahid sa iyo ng langis, ng langis ng kasayahan na higit kay sa iyong mga kasama.

Ang pahayag na ito ay nangangahulugang ang propetang si Muhammad (ﷺ) ay nagmamahal sa kabutihan at kinasusuklaman ang kasamaan, tulad ng lahat ng mga propeta na nauna sa kanya. Ngunit pinaboran siya ni Allāh kaysa sa kanila sa pamamagitan ng pangkalahatan ng kanyang misyon para sa lahat ng tao hanggang sa Araw ng Paghuhukom, tulad ng ipinahiwatig ng pahayag: (Pinahiran ka ng Diyos, ng iyong Diyos, ng langis ng kagalakan, nang **higit kaysa sa iyong mga kasama**). At ang kanyang mga kasama ay ang kanyang mga kapatid na mga propeta na nauna sa kanya.

◆ ◆ ◆

9. Ang mga anak na babae ng hari ay nangasa gitna ng iyong mga marangal na babae: sa iyong kanan ay nakatayo ang reyna na may ginto sa Ophir.

[16] Bahagyang inangkop mula sa Hidāyat al-Ḥayārā fī Ajwibat al-Yahūd wa-an-Naṣārā (Patnubay para sa mga Nalilito: Mga Kasagutan sa mga Hudyo at Kristiyano) ni Ibn al-Qayyim, p. 191; Tagapaglathala: Dar ʻĀlam al-Fawāʼid.

Ang kahulugan ng pahayag na ito ay ang propetang si Muhammad (ﷺ) ay napakasalan si Safiyya bint Huyayy ibn Akhtab na Hudyo, na siyang pinuno ng kanyang bayan.

Gayundin, si Māriyah bint Sham'un na Kopte ay inialay sa kanya bilang regalo ni al-Muqawqis, patriarka ng Simbahan ng Alexandria, na itinalaga ni Heraklius — ang Emperador ng Byzantio — bilang gobernador ng Ehipto.

At si Shahrbanu bint Yazdajird (hari ng Persia) ay ang asawa ng kanyang apo na si al-Husayn, nawa siyang kalugdan ni Allāh, anak ng kanyang anak na si Fatima, nawa siyang kalugdan ni Allāh.

Gayundin, ang mga nasyon ay nagbigay ng parangal sa kanya at pumasok sa kanyang relihiyon nang may kagalakan at kasiyahan, na ito ang kahulugan ng pahayag: **(Sa mga burdang damit, ang isa ay nagpapakita sa hari. Sa kanyang pagsunod, mga dalaga, ang kanyang mga kasama. Sila ay inilapit sa iyo. Sila ay nagpapakita na may kagalakan at kasiyahan).**

Pagkatapos ay sinabi niya: (**Pumasok sila sa palasyo ng hari**), ibig sabihin ang mga tao ay pumasok sa kanyang relihiyon, at ang kanyang bayan ay pinalitan ng kaluwalhatian pagkatapos ng kahihiyan na kanilang naranasan bago ang kanyang propetikong misyon.

Pagkatapos ay sinabi niya: (**Sa lugar ng iyong mga ama ay magiging ang iyong mga anak**). Pinalitan ni Allāh ang awtoridad ng kanyang mga ama na siyang mga panginoon ng Makkah ng paghahari ng kanyang mga anak — ibig sabihin ang kanyang mga tagasunod — na naging mga sultan ng lupa, tulad ng darating.

Pagkatapos ay sinabi niya: (**Itatayo mo silang mga prinsipe sa buong lupain**), ibig sabihin sila ay magiging mga panginoon ng mundo. At ito ang katotohanan. Ang mga kasama ng propetang si Muhammad (ﷺ) ay namuno ng mga estado, gayundin ang mga kalipa na sumunod sa kanila, hanggang sa ang estadong Islamiko ay lumawak mula sa Tsina sa silangan hanggang sa Andalusia sa kanluran, mula sa Turkiya sa hilaga hanggang sa India sa timog. Ang nanatili ay isang maliit na kaharian na pinamamahalaan ng mga Romano, na bahagi ng Europa.

Ang kanyang pahayag: **(Ipagdiriwang ko ang iyong pangalan sa lahat ng mga henerasyon**) ay nangangahulugang henerasyon pagkatapos ng henerasyon.

Pagkatapos ay sinabi niya: (Kaya naman ang mga bansa ay **pupurihin ka** magpakailanman at sa walang katapusan). At ito ang katotohanan. Siya ay Ahmad, Muhammad at Mahmoud. Gayundin, ang marangal na pagbabangit ay itinakda para sa kanya para sa buong tagal ng panahon. At ang mga aklat na isinulat tungkol sa kanyang talambuhay ay nagkakaisa sa kanyang pagpupuri, bukod pa sa kung ano ang isinulat ng mga hindi Muslim kabilang ang mga intelektwal, orientalista, pilosopo at makatarungang mga istoryano.

Pagkatapos ang mga Muslim ay patuloy na binabanggit siya sa bawat oras na binabanggit nila si Allāh, sa lahat ng oras at lahat ng lugar, sa tubig, sa dagat at sa lupa, sapagkat patuloy nilang sinasabi (Ako ay sumasaksi na walang diyos maliban kay Allāh, at ako ay sumasaksi na si Muhammad ay Sugo ni Allāh) sa tawag sa dasal, sa dasal mismo at sa iba pang mga okasyon.

Ang Mabuting Balita Blg. 7

Nasusulat sa Deuteronomio (32:19–21) (edisyon ni Van Dyck) tungkol sa propetang si Moises (kapayapaan sa kanya) na sinabi ng Panginoon tungkol sa mga Hudyo: «At nakita ng Panginoon, at kinayamutan sila, Dahil sa pamumungkahi ng kaniyang mga anak na lalake at babae. At kaniyang sinabi, Aking ikukubli ang aking mukha sa kanila, Aking titingnan kung anong mangyayari sa kanilang wakas; Sapagka't sila'y isang napakasamang lahi, Na mga anak na walang pagtatapat. Kinilos nila ako sa paninibugho doon sa hindi Diyos; Kanilang minungkahi ako sa galit sa kanilang mga walang kabuluhan: ***At akin silang kikilusin sa paninibugho sa mga hindi bayan: Aking ipamumungkahi sila sa galit, sa pamamagitan ng isang mangmang na bansa.****»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang tekstong ito ay nagpapakita na nagalit si Allāh sa Bani Israel, sapagkat hindi nila sinunod si Allāh at hindi nila ginampanan ang kanilang tipan sa Kanya, at pinainggit nila Siya. Kaya

naman binalaan sila ni Allāh na papalitan sila ng ibang bansa at isang mangmang na bayan na nasa kadiliman ng pagkaligaw at kamangmangan, na sumasamba sa mga diyus-diyosan at mga rebulto — ang mga Arabo. Tulad ng paglalarawan ni Allāh na Kataas-taasan sa kanila: "Tunay na **kayo bago pa nito ay talagang kabilang sa mga ligaw**." [Ang Qur'ān, Al-Baqarah (Ang Baka), 2: 198].

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ ﴿١٩٨﴾﴾

(سورة البقرة: ١٩٨)

Ipinadala ni Allāh ang propetang si Muhammad mula sa Bani Ismail, at ang mga Arabong ito ay sumunod sa kanya, sumamba sa Allāh nang nag-iisa, tinalikuran ang pagsamba sa mga diyus-diyosan, at naging isang dakilang bansa. Ang paglipat ng propesiya na binanggit sa talata ay natupad kaya. Pagkatapos ay dinala ng mga Arabo ang liwanag na dala niya sa mga hindi Arabo, sapagkat ang misyon ng propetang si Muhammad (ﷺ) ay pangkalahatan para sa lahat ng tao.

Sa kabuuan, ang propesiya ay inilipat mula sa Bani Israel patungo sa Bani Ismail, kumpirmasyon ng isa pang talata: (Kaya naman sinasabi ko sa inyo na **ang kaharian ng Diyos** ay aalisin sa inyo at ibibigay sa isang bayang nagbubunga nito). (Ebanghelyo ni Mateo 21:43).

At ang Kaharian ng Diyos ay ang propesiya na ipinagkaloob ni Allāh sa propetang si Muhammad (ﷺ).

At itinatag na ang komunidad ng propetang si Muhammad (ﷺ) ay ang tanging komunidad na nagpapahayag ng kaisahan ni

Allāh, sumasamba sa Kanya, sumusunod sa Kanya at isinasagawa ang Kanyang mga ritwal.

At sa pamamagitan ng paglipat ng propesiya, ang galit ni Allāh patungo sa Bani Israel ay natupad, tulad ng hula. Ang dahilan ay hindi sila karapat-dapat, sapagkat sila ang mga pumapatay ng mga propeta, at sila ang nagpalso ng Torah at Ebanghelyo, at patuloy nilang pinipalsipika ang mga ito.

Ang usapin ng pamimili at pagtatago sa mga Bani Israel

Ang mga aklat ng mga Hudyo at Kristiyano ay hayagang nagpapahayag na sila ay pinalsipika, na pinalsipika ng mga iskolar ng Bani Israel. Paano pa kaya sila matatawag na Banal na Aklat?

Ang Banal na Aklat ay ang banal na aklat na napanatili mula sa lahat ng dagdag o pagtatanggal. Kung ang isang dagdag o pagtatanggal ay pumasok dito, ito ay nakakakuha ng katangian ng isang aklat ng tao at pinalso, at hindi ng Banal na Aklat.

Sa Lumang Tipan, may maraming mga talata na sinisisi ang Bani Israel para sa kanilang pamimili ng Banal na Aklat na nasa kamay ni Moises (kapayapaan sa kanya).

Kaya sa aklat ni Jeremias (23:36), tinalakay ni Jeremias ang Bani Israel na sinasabi: (... **binago ninyo ang salita ng buhay na Diyos**, ng Panginoon ng mga hukbo na aming Diyos).

At nasasabi doon mula sa Panginoon sa (8:8–9): (Paano ninyo masasabi: kami ay matalino at ang batas ng Panginoon ay kasama namin? Tiyak, **ginawa itong kasinungalingan** ng panulat ng mga mapanlinlang na manunulat.

Ang mga matalino ay maaapi, sila ay mabibigo at mahuhuli. Tingnan, **tinanggihan nila ang salita ng Panginoon**, at anong karunungan ang nasa kanila?)

◆ ◆ ◆

Ang katotohanan ng Bani Israil sa Lumang Tipan

Ang paghatol laban sa Bani Israil ay makikita sa Lumang Tipan. Sa aklat ni Ezekiel, sinabi ng Panginoon sa kanya: «Ikaw ay aking isusugo sa mga anak ni Israel, sa mga taong **mapanghimagsik** na naghimagsik laban sa Akin; sila at ang kanilang mga ama ay nagkasala laban sa Akin hanggang sa araw na ito. Ikaw ay aking isusugo sa kanilang mga anak na may **kawalanghiyang mukha, manhid na puso.**[17]»

◆ ◆ ◆

Gayundin, inilalarawan sila sa aklat ni Isaias ng pinaka-masamang mga katangian at pinaka-hamak, sapagkat tinawag niya silang mga mapanghimagsik, isang makasalanang bansa, isang bayan na puno ng kasamaan, isang lahi ng mga masama at mga nagsipagtaksil na mga anak, at na sila ay lumayo at tumalikod.[18]

◆ ◆ ◆

Sa Aklat ng mga Jubilee, kabilang sa mga manuskrito ng Dagat Patay, iniulat na ang Panginoon ay nagsalita kay Moises tungkol sa Bani Israil na sinasabi: «Kalilimutan nila ang lahat ng aking

[17] Aklat ni Ezekiel (2:3–4).
[18] Aklat ni Isaias (1:1–6).

kautusan, ang lahat ng aking mga utos at ang lahat ng aking mga tuntunin.»

Ang paglalarawan sa mga iskolar ng Bani Israil ay lumabas sa maraming lugar sa dalawang Tipan — ang Luma at ang Bago — bilang mga bulag[19], mga supling ng mga manggagawa ng kasamaan[20], mga anak ng mga ahas[21], mga gumagawa ng kasamaan[22], mga mamamatay ng mga propeta[23] at mga taong may mababang pananampalataya[24], na nagresulta sa pagpapalso at pagbabago ng [mga Kasulatan]...

◆ ◆ ◆

Sa kabuuan, ang bayang ito ay hindi nakapagbigay ng positibong tugon sa mga panawagan [ng mga propeta], at ipinasya ng nag-iisa at Makapangyarihang Allāh na hindi sila karapat-dapat na magdala ng mga responsibilidad ng mensahe ng Panginoon, sapagkat sila ay nagsumikap na sirain ang mga propesiya sa pamamagitan ng pagpapalso ng mga Aklat, pagpatay ng mga propeta at pakikipaglaban sa mga nagnanais ng pagbabago. Kaya ipinasya ni Allāh ang paglipat ng propesiya mula sa kanila patungo sa ibang bansa na sumasamba kay Allāh, sumusunod sa Kanyang batas at iginagalang ito.

◆ ◆ ◆

Ang nakakamangha ay ang mga Kristiyano ay itinuturing ang mga Hudyo bilang pundasyon ng kanilang pananampalataya,

[19]Tingnan ang Juan (9:40).
[20]Tingnan ang Mga Awit (94:4).
[21]Tingnan ang Mateo (23:33).
[22]Tingnan ang Isaias (14:20).
[23]Tingnan ang 1 Mga Hari (19:10).
[24]Tingnan ang Mateo (16:8).

dahil ang mga Hudyo ay nauna sa kanila. Kaya itinayo nila ang kanilang relihiyon sa mga pagkakamali ng mga Hudyo, nang hindi alam o nagpapanggap na hindi alam ang kabagsikan ng paglihis na kanilang kinalalagyan, sinusunod sila nang walang pagtatangi.

◆ ◆ ◆

Ang katotohanan ng Bani Israil sa Bagong Tipan

Inilalarawan ni Jesus ang Bani Israil na sinasabi, tulad ng makikita sa Mateo (13/13-15), salin ng mga Heswita:

«…sapagkat nakakakita sila ngunit hindi nakikita, at nakakaririnig sila ngunit hindi nakaririnig ni nakakaunawa.»

«**Sa kanila ay natutupad ang prophesiya ni Isaias**[25]: Maririnig ninyo ng inyong mga tainga, at hindi ninyo maiintindihan; at makikita ninyo ng inyong mga mata, at hindi kayo makakakita.»

«Sapagkat ang puso ng bayang ito ay tumigas; isinara nila ang kanilang mga tainga at ipinikit ang kanilang mga mata, baka sila ay makakita ng kanilang mga mata, makarinig ng kanilang mga tainga, makaunawa ng kanilang puso, at magsisi…»

◆ ◆ ◆

Nang si Jesus (nawa ang kapayapaan ay mapasa kanya) ay dumating, ipinahayag niya sa Jerusalem, tulad ng makikita sa Mateo, kabanata 23, (13-38):

«**Aba** kayo, mga eskriba at mga Pariseo, **mga mapagpaimbabaw!** sapagkat isinasara ninyo sa mga tao ang

[25] Ito ay isang malinaw na pahayag mula kay Kristo hinggil sa paglilipat ng propesiya mula sa mga Anak ni Israel patungo sa ibang bansa.

kaharian ng langit; hindi kayo pumapasok dito, at hindi rin ninyo pinaaahon ang mga nais pumasok.»

«**Aba** kayo, mga eskriba at mga Pariseo, **mga mapagpaimbabaw!** sapagkat tinatahak ninyo ang dagat at lupa upang makagawa ng isang kasamahan; at nang siya ay maging gayon na, ginagawa ninyo siyang anak ng impiyerno na doble kaysa sa inyo.»

«**Aba** kayo, **mga bulag** na gabay! na nagsasabi: Kung ang sinuman ay manumpa sa templo, iyon ay walang kabuluhan; ngunit kung ang sinuman ay manumpa sa ginto ng templo, ay siya ay nakatali sa kanyang panunumpa.»

«Mga hangal at **bulag!** ano ang mas dakila, ang ginto, o ang templo na nagpapabanal ng ginto?»

«At nagsasabi kayo: Kung ang sinuman ay manumpa sa dambana, iyon ay walang kabuluhan; ngunit kung ang sinuman ay manumpa sa handog na nasa dambana, ay siya ay nakatali sa kanyang panunumpa.»

«**Mga bulag!** ano ang mas dakila, ang handog, o ang dambana na nagpapabanal ng handog?»

«Ang mangmanumpa nga sa dambana ay nananumpa sa dambana at sa lahat ng nandoon; at ang mangmanumpa sa templo ay nananumpa sa templo at sa Kanya na nakatira doon; at ang mangmanumpa sa langit ay nananumpa sa trono ng Diyos at sa Kanya na nakaupo doon.»

«**Aba** kayo, mga eskriba at mga Pariseo, **mga mapagpaimbabaw**! sapagkat binibigyan ninyo ng ikasampu ang menta, at ang dill, at ang kumin, at **iniwanan ninyo** ang mas mabibigat na bagay ng kautusan: ang katarungan, at ang awa, at

ang katapatan. Ang mga ito ang dapat sana ninyong gawin, nang hindi binabalewala ang iba.»

«**Mga bulag** na gabay, na sinasala ang lamok ngunit nilulunok ang kamelyo.»

«**Aba** kayo, mga eskriba at mga Pariseo, **mga mapagpaimbabaw!** sapagkat nilinis ninyo ang labas ng tasa at ng pinggan, ngunit sa loob ay puno sila ng pagnanakaw at kawalang-pagpipigil.»

«**Bulag** na Pariseo! linisin mo muna ang loob ng tasa at ng pinggan, upang ang labas nito ay maging malinis din.»

«**Aba** kayo, mga eskriba at mga Pariseo, **mga mapagpaimbabaw!** sapagkat kayo ay katulad ng mga puting libingan, na tila maganda sa labas, ngunit sa loob ay puno ng mga buto ng mga patay at ng lahat ng karumihan.»

«Gayon din kayo, sa labas ay tila **matuwid** sa mga tao, ngunit sa loob ay puno kayo ng **pagpapaimbabaw at kasamaan**.»

«**Aba** kayo, mga eskriba at mga Pariseo, **mga mapagpaimbabaw!** sapagkat itinatayo ninyo ang mga libingan ng mga propeta at pinagaganda ang mga puntod ng mga matuwid.»

«At sinasabi mo, "Kung nabuhay kami sa mga kaarawan ng aming mga ninuno, hindi kami nakibahagi sa kanila sa dugo ng mga propeta." ..»

«Sa gayon, kayo mismo ay nagpapatotoo laban sa inyong sarili na kayo ay mga anak ng mga **pumatay ng mga propeta**.»

«Kayo man ay punuin ang sukatan ng inyong mga ama!»

«**Mga ahas, mga lahi ng mga ulupong!** paano kayo makatakas sa **hatol ng impiyerno?**»

«Kaya, narito, nagsusugo Ako sa inyo ng mga propeta, at mga marunong, at mga eskriba. Ang ilan sa kanila ay inyong **papatayin at ipapako sa krus**, at ang ilan sa kanila ay inyong **hahampasin** sa inyong mga sinagoga, at inyong **hahabulin** mula sa bayan patungong bayan.»

«Upang sa inyo ay mahulog ang lahat ng matuwid na dugo na nabuhos sa lupa, mula sa dugo ni Abel na matuwid hanggang sa dugo ni Zacarias na anak ni Barachias**, na inyong pinatay** sa pagitan ng templo at ng dambana.»

«Katotohanang sinasabi Ko sa inyo: lahat ng mga bagay na ito ay darating sa lahing ito.»

«Jerusalem, Jerusalem**, na pumpatay ng mga propeta at binabato ang mga isinugo sa kanya**, gaano kadalas Akong nais na tipunin ang iyong mga anak, tulad ng isang inahing manok na tipunin ang kanyang mga sisiw sa ilalim ng kanyang mga pakpak, **at ayaw ninyo!**»

«Narito, ang inyong bahay ay **pababayaan sa inyo.**»

◆ ◆ ◆

At sa Mateo (15/1-9), salin ng mga Heswita:

Ang mga Pariseo at mga eskriba mula sa Jerusalem ay lumapit kay Jesus at nagsabi sa kanya: Bakit ang iyong mga alagad ay lumalabag sa tradisyon ng mga matatanda?...

Sumagot siya sa kanila: «**Bakit kayo mismo ay lumalabag** sa utos ng Diyos dahil sa inyong tradisyon?»

«...**Pinawi ninyo** ang salita ng Diyos dahil sa inyong tradisyon.»

«Mga **mapagpaimbabaw**! Mahusay na hinulaan ni Isaias tungkol sa inyo nang kanyang sabihin:»

«Ang bayang ito ay nagpaparangal sa Akin ng kanilang mga labi, ngunit ang kanilang puso ay **malayo sa Akin.**»

«Sa **walang kabuluhan ay sinasamba Nila Ako**, na nagtuturo ng mga aral na mga utos **ng tao.**»

◆ ◆ ◆

Binanggit din ni Jesus ang pagtatago ng Bani Israil ng katotohanan na kanilang iningatan, tulad ng makikita sa Mateo (10:26), (salin ng mga Heswita), kabilang sa kanyang labindalawang utos sa kanyang mga alagad:

«Walang nakatagong bagay na hindi mahahayag, at walang lihim na hindi malalaman.»

◆ ◆ ◆

Sa kabuuan, nang ang Bani Israil ay makarating sa antas na iyon — ang antas ng pagpapalso ng salita ni Allāh at pagpatay ng mga propeta — **inilipat ni Allāh ang propesiya mula sa kanila patungo sa Bani Ismail, at pinili mula sa Bani Ismail ang Propetang Muhammad (ﷺ).**

◆ ◆ ◆

Ang paglipat ng propesiya mula sa Bani Israil patungo sa Bani Ismail

Ang mga propeta ay nagkakasunod-sunod sa Bani Israil sa pamamagitan ng daan-daan, na nagpapahiwatig ng malinaw na tanda ng kanilang patuloy na paglihis at ang kanilang patuloy na pangangailangan ng pagwawasto at paalala. Ngunit sa kasamaang palad, ang kanilang tugon at suporta kay Allāh at sa Kanyang Aklat ay hindi kailanman natupad. Kaya inilipat ni Allāh ang propesiya mula sa Bani Israil patungo sa Bani Ismail, ngunit

sila ay sumalungat sa kalooban ni Allāh at sa Kanyang pasya, at hindi naniniwala sa Propetang Muhammad (ﷺ). Bagaman lubos silang nakatitiyak sa kanyang pagkapropeta, nanaig sa kanila ang inggit ,na nagmumula sa kanilang sarili, dahil ang pagkapropeta ay nalipat mula sa kanila patungo sa iba. Dahil dito, bumagsak sa kanila ang poot ni Allāh at sila ay Kanyang isinumpa; gaya ng sinabi ng Makapangyarihan: "Kaya bumalik sila kalakip ng isang galit [dahil sa kawalang-pananampalataya nila kay Muḥammad] sa ibabaw ng isang galit [dahil sa pagpilipit nila sa Torah]. Ukol sa mga tagatangging sumampalataya ay isang pagdurusang manghahamak." [Ang Qur'ān, Al-Baqarah (Ang Baka), 2: 90].

﴿فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩٠﴾﴾

(سورة البقرة: ٩٠)

"Si Allāh ay nananaig sa pinangyayari Niya, subalit ang higit na marami sa mga tao ay hindi nakaaalam." [Ang Qur'ān, Yūsuf (Joseph), 12: 21].

﴿وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾﴾

(سورة يوسف: ٢١)

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 8

Sinasabi sa aklat ni Ezekiel (21:25-27), (edisyon ni Van Dyck), ang salita ni Allāh:

> *«At ikaw, O masama na nasugatan ng ikamamatay, na prinsipe sa Israel, na ang kaarawan ay dumating, sa panahon ng parusang pinaka wakas; Ganito ang sabi ng Panginoong Diyos,* ***Ilapag mo ang tiara, at alisin mo ang putong****; ito'y hindi na mangyayari pa uli; itaas mo ang mababa at ibaba mo ang mataas. Aking ititiwarik, ititiwarik, ititiwarik: ito rin nama'y hindi na mangyayari uli, hanggang sa dumating yaong may matuwid na kaniya; at aking ibibigay sa kaniya.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang kanyang salita sa simula ng teksto: («At ikaw, prinsipeng profano at masama ng Israel, na ang araw niya ay dumating sa panahon ng pinakamataas na parusa»), tinutukoy niya sa (ang

profano at masama) ang pinuno ng Israel, iyon ay ang kanilang lider na nagtutulak sa kanila sa kanilang mga masamang gawa, tulad ng pagpatay ng mga tagapagpabago at mga propeta, at pagpapalso ng Torah.

At ang pangungusap ay naglalaman ng banta ng pagtatapos ng kanyang kasamaan.

Pagkatapos ay dumating ang Mabuting Balita kung saan nagsalita ang propetang Ezekiel tungkol sa propeta na darating sa mundo, na ipagkakaloob ni Allāh ang pamumuno at propesiya sa katapusan ng panahon. Sinabi sa kanya ng Panginoon: (Alisin ang mitra), na nangangahulugang alisin ang korona ng propesiya mula sa kanya mismo, iyon ay mula sa Bani Israil, at ang paglipat ng propesiya sa Bani Ismail. Pagkatapos sinabi niya: (Itanggal ang korona), na nangangahulugang ganoon din, alisin ang korona ng propesiya mula sa kanya at sa kanyang lahi.

At ang kanyang salita: (Ang mga bagay ay hindi na magiging tulad ng dati) ay nangangahulugang ang magiging ay iba sa nakaraan.

At ang kanyang salita: (Ang mababa ay itataas, at ang mataas ay ibababa) — ang pangungusap na ito ay itinutukoy ni Allāh sa pinuno ng Israel, ibig sabihin ang kanyang paraan ng paglipat ng mga tao mula sa kanilang tamang lugar, sa pamamagitan ng pagpapataas ng mababa at pagpapababa ng mataas. Kilala na ang pinuno ng Israel ay nagtutulak sa Bani Israil na hamakin ang mga tagapagpabago at mga propeta, at umaatake sa kanila, at pinahahalagahan sa kabaligtaran ang mga lumalaban sa kanila.

At ang kanyang salita: (Guiba! Guiba! Guiba ang gagawin Ko!) — ito ay isa pang banal na banta laban sa kanya, na ibabagsak

ni Allāh ang kanyang sitwasyon at siya ay mabubuwal dahil sa kanyang mga masamang gawa.

Pagkatapos ay sinabi niya: (At ito ay mananatiling guiba, hanggang sa dumating ang may karapatan dito, at ibibigay Ko ito sa kanya); ibig sabihin ang maling ugali na ito ay hindi katanggap-tanggap at hindi maaaring magpatuloy hanggang sa Araw ng Paghuhukom, hanggang sa ang propesiya ay mailipat sa bagong propeta na tatanggap nito at magtatama ng mga bagay.

Kapaki-pakinabang na banggitin dito na si Jesus ay nagbabala sa Bani Israil tungkol sa paglipat ng propesiya mula sa kanila, sa kanyang salita na makikita sa ebanghelyo ng Mateo (21:43): «Ang kaharian ng Diyos ay maaalis sa inyo at ibibigay sa isang bansang gagawa ng mga bunga nito.»

Ang Mabuting Balita
Blg. 9

Sinasabi sa aklat ni Isaias (5:26-30), (edisyon ni Van Dyck), salita ng Panginoon pagkatapos ng isang talumpati ng pagpuna sa Bani Israil:

26. *«At siya'y magtataas ng watawat **sa mga bansa** mula sa malayo, at susutsutan sila mula sa wakas ng lupa: at, narito, sila'y darating na lubhang nagmamadali:»*
27. *«Walang mapapagod o matitisod man sa kanila; walang iidlip o matutulog man; ni hindi man kakalagin ang pamigkis ng kanilang mga balakang, o mapapatid man ang mga panali ng kanilang mga panyapak:»*
28. *«Na ang kanilang mga pana ay hasa, at lahat nilang busog ay nangakaakma; ang mga kuko ng kanilang mga kabayo ay maibibilang na parang pingkiang*

[26] Ang flint ay isang uri ng batong napakatigas.

bato[26], at ang kanilang mga gulong ay parang ipoipo:»

29. *«Ang kanilang angal ay magiging gaya ng sa leon, sila'y magsisiangal na gaya ng mga batang leon: oo, sila'y magsisiangal, at magsisipangal ng huli, at tatangayin, at walang magliligtas.»*
30. *«At ang mga yao'y magsisiangal laban sa kanila sa araw na yaon na gaya ng hugong ng dagat: at kung tingnan ang lupain, narito, kadiliman at kahirapan, at ang liwanag ay magdidilim sa mga ulap niyaon.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang teksto ay naglalaman ng paglalarawan ng isang invasyon mula sa isang malayong bansa laban sa Bani Israil, pagkatapos ng isang talumpati ng pagpuna sa Bani Israil at isang pahiwatig ng paglipat ng propesiya mula sa kanilang panig patungo sa ibang bansa.

Ipinakita ng teksto na ang Bani Israil ay haharapin ang isang hindi matutumbaing hukbo, na mabilis na umaatake, nang walang sino man na mahina o mabagal sa kanila, na may makapangyarihang sandata ng digma, na binubuo ng mga palaso at sibat, ang kanilang mga kabayo ay malakas at sinanay, at ang hukbong ito ay kakilabutan, sapagkat mayroon itong boses na katulad ng sa mga liyon sa kagubatan, at kapag nagtagumpay ito laban sa kalaban nito, mabilis nitong pinagtatatapos ang labanan.

Ang talatang ito ay itinuturing bilang isa sa mga Mabuting Balita at mga hula na nagpapatunay sa katotohanan ng propesiya

ni Muhammad (ﷺ), ang kalinawan ng kanyang mensahe at ang kakayahan ng Islam na kumalat at magtagumpay sa lahat ng rehiyon ng lupa. At ito ay tunay na nangyari: ang mga Muslim ay nagtagumpay laban sa Bani Israil sa Syria, Egypt at Asia Minor (Turkey), pagkatapos ay yakapin ng kanilang mga mamamayan ang Islam nang marami-rami, nang makita nila ang kagandahan ng mga batas ng Islam…

◆ ◆ ◆

Naaangkop na banggitin dito ang salita ng Panginoon na naglalarawan sa Bani Israil, na kanyang sinabi bago ang Mabuting Balitang ito. Sinabi Niya, tulad ng makikita sa talata (24):

24. «Sapagkat tinanggihan nila ang kautusan ng Panginoon ng mga hukbo, at hinalaan ang salita ng Banal ng Israel.»
25. «Kaya naman ang galit ng Panginoon ay nagnining laban sa Kanyang bayan, at Kanyang iniunat ang Kanyang kamay laban sa kanila at sinaktan sila, anupat ang mga bundok ay nanginig at ang kanilang mga bangkay ay katulad ng basura sa mga kalye. Sa lahat ng ito, ang Kanyang galit ay hindi lumayo, kundi ang Kanyang kamay ay nakaiunat pa rin.» Katapusan.

Pagkatapos nito, ang Panginoon ay nagsalita ng kanyang mga salita na iniulat sa Mabuting Balita sa itaas: «Magtatayo Siya ng isang watawat para sa mga bansang malayo…» atbp.

Sa simula, pinuna ng Panginoon ang Bani Israil, pagkatapos ay ipinasya ang paglipat ng propesiya sa Bani Ismail, at ang Mabuting Balita tungkol sa Propetang Muhammad (ﷺ).

Ang Mabuting Balita Blg. 10

Narito ang isang Mabuting Balita tungkol sa Propetang Muhammad (ﷺ) sa aklat ni Isaias (9:6-7), (edisyon ni Van Dyck). Ang teksto ng Mabuting Balita ng propetang Isaias ay ang sumusunod:

> *«Sapagka't sa atin ay ipinanganak ang isang bata, sa atin ay ibinigay ang isang anak na lalake;* ***at ang pamamahala ay maaatang sa kaniyang balikat****: at ang kaniyang pangalan ay tatawaging Kamanghamangha, Tagapayo, Makapangyarihang Diyos, Walang hanggang Ama,* ***Pangulo ng Kapayapaan****. (6)* ***Ang paglago ng kaniyang pamamahala*** *at ng kapayapaan ay hindi magkakaroon ng wakas, sa luklukan ni David, at sa kaniyang kaharian, upang itatag, at upang alalayan ng kahatulan at ng katuwiran mula ngayon hanggang sa* ***magpakailan man****. Isasagawa ito ng sikap ng Panginoon ng mga hukbo.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo: Ang Mabuting Balitang ito ay naglalaman ng limang puntos:

Una: Itinatakda nito ang pagkakaroon ng tatak ng propesiya sa kanyang balikat, at ito ay tunay na natupad, tulad ng kilala sa kanyang talambuhay (ﷺ).

Pangalawa: Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahiwatig na siya ay tumatawag sa kapayapaan at kaligtasan sa mga lupain, at ito ay natupad sa mga bansang binuksan ng Propetang Muhammad (ﷺ) sa Islam, at pagkatapos ay sa mga binuksan ng mga khalifah pagkatapos niya.

Pangatlo: Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahiwatig ng pagpapalaki ng kanyang pamamahala, at ito ay tunay na natupad, sapagkat ang Islam ay kumalat sa silangan at kanluran, sa timog at hilaga.

Pang-apat: Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahiwatig na siya ay nagpapakalat ng kapayapaan, na siyang pormula (As-salamu alaykum wa rahmatullahi wa barakatuhu — Ang kapayapaan ay nasa inyo, pati na rin ang awa at mga pagpapala ni Allāh), at ito ay natupad mula sa kanya at mula sa kanyang komunidad hanggang sa ating panahon. Sinabi ng Propetang Muhammad (ﷺ): «Hindi kayo makapapasok sa Paraiso hanggang hindi kayo naniniwala, at hindi kayo maniniwala hanggang hindi kayo nagmamahalan. Nais ba ninyong ipakita ko sa inyo ang isang bagay na, kung gagawin ninyo, magpapalaki ng pagmamahal sa isa't isa? Ipalaganap ang kapayapaan sa inyong pagitan.»[27]

[27] Iniulat ni Muslim (54) mula kay Abu Hurairah (kalugdan nawa siya ni Allāh).

At sinabi ni Allāh na Kataas-taasan sa Qur'ān sa Kanyang propetang Muhammad (ﷺ), na gumagabay sa kanya tungo sa pagkakasundo ng kapayapaan sa pagitan niya at ng kanyang mga kalaban: "Kung humilig sila sa kapayapaan ay kumiling ka roon at manalig ka kay Allāh." [Ang Qur'ān, Al-Anfāl (Ang mga nakamkam sa Digmaan), 8: 61].

﴿وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾

(سورة الأنفال: ٦١)

Ikalima: Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahiwatig na ang mensahe ng Propeta (ﷺ) ay isang walang hanggang mensahe hanggang sa Araw ng Paghuhukom, at hindi isang pansamantalang mensahe.

Tungkol naman sa kanyang salita: (Tatawagin siyang Kamangha-mangha, Tagapayo, Makapangyarihang Diyos) — nangangahulugan ito na ang kanyang pangalan ay hindi kailanman ginamit ng sinuman bago siya, kaya siya ay kamangha-mangha. Bukod dito, ito ay nagmula sa pagpupuri (al-hamd), at katumbas ng pagpapalabas ng ilan sa mga pangalan at katangian ni Allāh, katulad ng: Al-Hamid (ang Lubos na Pinupuri), Al-Mahmud (ang Niluluwalhati), Al-Hamdulillah (ang Papuri ay para kay Allāh).

◆ ◆ ◆

Ang ilan sa mga Kristiyano ay nagtatalo na ang kanyang salita (Ama ng Walang Hanggan) ay naaangkop sa Jesus, ngunit ito ay hindi tama, sapagkat sinasabi ng mga Kristiyano na si Jesus ay Anak ng Diyos, at hindi ang Ama tulad ng nabanggit sa teksto.

Ang tamang posisyon ay ang mga ito ay naaangkop kay Allāh, ang Niluwalhati at Kataas-taasan, tulad ng naipaliwanag na dati.

Ang Mabuting Balita Blg. 11

Sinasabi sa aklat ni Zephanias (3:9), (edisyon ni Van Dyck), salita ng propetang Zephanias:

> *«Sapagka't akin ngang sasaulian ang mga bayan ng **dalisay na wika**, upang silang lahat ay makatawag sa pangalan ng Panginoon; na paglingkuran siya na may **pagkakaisa**.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang kanyang salita sa simula ng Mabuting Balita: (Magbabago Ako sa mga bayan sa **isang purong wika**) ay isang Mabuting Balita tungkol sa kung ano ang mangyayari sa hinaharap, katulad ng pagbabalik ng mga tao mula sa pagsamba sa iba kaysa kay Allāh tungo sa pagsamba sa nag-iisang Allāh, na kinakatawan ng purong wika. Naglalaman ito ng isang Mabuting Balita tungkol sa Qur'ān kung saan nagkakaisang ang mga bayan, at binabasa

nila ito nang iisang boses anuman ang pagkakaiba ng kanilang mga wika.

At ang kanyang salita: (puro) ay naglalaman ng pagsisiwalat ng kalidad ng Qur'ān, na ang kalinisan mula sa kasamaan at ang panawagan sa kabutihan. Inaakit nito ang pansin sa kung ano ang matatagpuan sa mga turo ng Qur'ān, partikular ang utos ng magagandang salita na lumalabas mula sa labi ng tao, at ang salita ay dapat na malinis mula sa lahat ng kasinungalingan at panlilinlang. Sinabi ni Allāh na Kataas-taasan: "**... magsabi kayo sa mga tao ng maganda**; magpapanatili kayo ng pagdarasal..." [Ang Qur'ān, Al-Baqarah (Ang Baka), 2: 83].

﴿وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾

(سورة البقرة: ٨٣)

At ang Kanyang salita: "O mga sumampalataya, mangilag kayong magkasala kay Allāh **at maging kasama kayo sa mga tapat.**" [Ang Qur'ān, At-Tawbah (Ang Pagbabalik-loob), 9: 119].

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾

(سورة التوبة: ١١٩)

At ang Kanyang salita: "O mga sumampalataya**, huwag manuya** ang ilang lalaki sa ilang lalaki: baka ang mga [tinutuyang] ito ay higit na mabuti kaysa sa kanila [na nanunuya]; at huwag [manuya] ang ilang babae sa ilang babae: baka ang mga [tinutuyang] ito ay higit na mabuti sa kanila [na nanunuya]. **Huwag kayong manuligsa sa isa't isa sa inyo at huwag kayong magtawagan ng mga [masamang] taguri**. Kay saklap bilang

pangalan ang kasuwailan matapos ng pananampalataya [sa Islām]. Ang sinumang hindi nagbalik-loob, ang mga iyon ay ang mga tagalabag sa katarungan. “ [Ang Qur’ān, Al-Ḥujurāt (Ang Mga Kapulungan), 49: 11].

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾﴾

(سورة الحجرات: ١١)

At ang pahayag na ito ay naglalaman ng isang Mabuting Balita tungkol sa Propetang Muhammad (ﷺ), sapagkat siya ang propeta kung saan maisasakatuparan ang Mabuting Balitang ito, dahil walang aklat sa mundo na pinag-isa ang mga bayan sa pagbabasa nito, maliban sa Qur’ān na inihayag ni Allāh na Niluwalhati at Kataas-taasan sa Kanyang propetang Muhammad (ﷺ).

At ang kanyang salita: (upang silang lahat ay makapanalangin sa pangalan ng Panginoon, upang pagsilbihan Niya nang may iisang **layunin**) — ito ay isang malinaw na Mabuting Balita tungkol sa Propetang Muhammad (ﷺ). Inilalarawan nito ang pinag-isang pagsamba na ginagawa ng kanyang mga tagasunod, ang mga Muslim, katulad ng pagdarasal; nagbubuo sila ng mga hanay, balikat sa balikat, at nagtatawag kay Allāh nang sabay-sabay, na hindi kilala sa mga tagasunod ng mga naunang propeta at sugo.

Ginabayan ng Propetang Muhammad (ﷺ) tungo sa obligasyon ng pagtitipid sa mga hanay sa panahon ng pagdarasal, at na ang mga balikat ay dapat nasa iisang linya, tulad ng kanyang sinabi:

«Pantayan ninyo ang inyong mga hanay, sapagkat ang pantay na hanay ay bahagi ng pagkakumpleto ng pagdarasal.»[28]

At ang kanyang salita: «Maging tuwid kayo at huwag maghiwa-hiwalay, baka ang inyong mga puso ay maghiwa-hiwalay.»[29]

At ang kanyang salita: «Mga lingkod ni Allāh, dapat talaga ninyong pantayan ang inyong mga hanay, kung hindi ay ilalapat ni Allāh ang pagkakaiba sa pagitan ng inyong mga mukha.»[30]

Iyon ay, kung hindi ninyo pantayan ang inyong mga hanay, ang parusa ay maaaring ang paghiwalay ng inyong mga pananaw, na hahantong sa pagkakahati ng mga puso.

Binibigyang-diin ng Propetang Muhammad (ﷺ) ang kahalagahan ng pagtitipid sa mga hanay upang maiwasan ang pakikialam ng diyablo, at nagbabababala laban sa pagkakahati na maaaring humantong sa pagkalat ng mga puso, na eksaktong naaayon sa kung ano ang nabanggit sa Mabuting Balita na iniulat sa (3:9) ng aklat ni Zephanias.

[28] Iniulat nina Al-Bukhari (723) at Muslim (433) mula kay Anas ibn Malik (kalugdan nawa siya ni Allāh); ang mga salita ay kay Muslim.
[29] Iniulat ni Muslim (432) mula kay Abu Mas'ud al-Ansari (kalugdan nawa siya ni Allāh).
[30] Iniulat nina Al-Bukhari (717) at Muslim (436) mula kay al-Nu'man ibn Bashir (kalugdan nawa siya ni Allāh); ang mga salita ay kay Muslim.

Ang Mabuting Balita Blg. 12

Sinasabi sa aklat ni Isaias (42:1-4), (edisyon ni Van Dyck), salita ng Panginoon:

> *«Narito, ang **aking lingkod**, na **aking inaalalayan**; ang aking hinirang, na kinalulugdan ng aking kaluluwa; isinakaniya ko ang aking Espiritu; siya'y maglalapat ng kahatulan sa mga bansa. Siya'y hindi hihiyaw, o maglalakas man ng tinig, o iparirinig man ang kaniyang tinig sa lansangan…*
>
> *Ang gapok na tambo ay hindi niya babaliin, ni ang timsim na umuusok ay hindi niya papatayin: siya'y maglalapat ng kahatulan sa katotohanan. Siya'y hindi manglulupaypay o maduduwag man, hanggang sa maitatag niya ang kahatulan sa lupa; at ang mga pulo ay maghihintay sa kaniyang kautusan.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang talatang ito ay tumutukoy sa isang propetikong personalidad na pinili at hinirang ni Allāh. Kung ito ay ilalapat natin sa Propetang Muhammad (ﷺ), malalaman natin ang sumusunod:

Ang kanyang salita sa simula ng Mabuting Balita: (**ang aking lingkod**) — kapaki-pakinabang na pansinin dito na ang Allāh ay hindi naglalarawan ng sinumang propeta bilang Kanyang lingkod maliban sa Propetang Muhammad (ﷺ).

Bukod dito, inilarawan ni Allāh ang Propetang Muhammad (ﷺ) ng **paglilingkod** sa Kanya sa maraming talata ng marangal na Qur'ān, tulad ng Kanyang salita na Kataas-taasan:" Kung kayo ay nasa isang pag-aalinlangan sa ibinaba Namin sa **Lingkod Namin**, maglahad kayo ng isang kabanata kabilang sa tulad nito at tumawag kayo ng mga saksi ninyo bukod pa kay Allāh kung kayo ay mga tapat." [Ang Qur'ān, Al-Baqarah (Ang Baka), 2: 23],

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾﴾

(سورة البقرة: ٢٣)

At ang Kanyang salita: "Kaluwalhatian sa Kanya na nagpalakbay sa **Lingkod Niya** isang gabi mula sa Masjid na Pinakababanal [sa Jerusalem] patungo sa Masjid na Pinakamalayo, na pinagpala Namin ang palibot nito upang magpakita Kami sa kanya ng ilan sa mga tanda Namin. Tunay na Siya ay ang Madinigin, ang Nakakikita." [Ang Qur'ān, Al-Isrā' (Ang Paglalakbay sa Gabi), 17: 1].

﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝١﴾

(سورة الإسراء: ١)

Gayundin, inilarawan ng Propetang Muhammad (ﷺ) ang kanyang sarili bilang isang lingkod ni Allāh, na sinasabi: «Ako ay **Kanyang lingkod** lamang, kaya sabihin ninyo: lingkod ni Allāh at Kanyang sugo.»[31]

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (Narito ang aking lingkod na **aking aalalayan**) — ang kahulugan ng «aalalayan» ay ang tumutulong at sumusuporta sa kanya, at ito ay tunay na naganap, sapagkat pinapatunayan ng kasaysayan na tinulungan siya ni Allāh noong siya ay nabubuhay pa upang maihatid ang mensahe ng Islam, at tinulungan din siya laban sa kanyang mga kaaway. Kaya, kumalat ang kanyang relihiyon sa silangan at kanluran sa maikling panahon, sa pamamagitan ng kanyang kamay at ng kamay ng mga khalifah pagkatapos niya.

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (**ang aking hinirang** na **kinalulugdan** ng aking kaluluwa) — nagpapahiwatig ito na pinili ni Allāh si Muhammad mula sa lahi ni Ismail na anak ni Abraham (nawa ang kapayapaan ay mapasa kanila). Sinabi ng Propetang

[31]Iniulat ni Al-Bukhari (3445) mula kay ʻUmar ibn al-Khattab (kalugdan nawa siya ni Allāh), na ang mga salita ay: «Huwag ninyo akong labis na purihin gaya ng labis na pagpupuri ng mga Kristiyano sa anak ni Maria; ako ay Kanyang alipin lamang, kaya sabihin ninyo: ang alipin ni Allāh at Kanyang Sugo.»

Muhammad (ﷺ) tungkol sa kanyang sarili: «**Pinili** ni Allāh si Kinana mula sa mga anak ni Ismail, **pinili** ang Quraish mula sa Kinana, pinili ang Banu Hashim mula sa Quraish, at **pinili** ako mula sa Banu Hashim.»[32] At ang hinirang ay ang pinili.

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (**na kinalulugdan** ng aking kaluluwa), nangangahulugan ito na siya ay Kanyang lubos na minamahal. Kilala na si Allāh ay nagmamahal sa lahat ng Kanyang mga propeta, ngunit higit pa Niyang minamahal ang mga propeta ng matibay na kalooban kabilang sa mga sugo, na sila ay sina Noe, Abraham, Moises, Jesus at Muhammad. Bukod dito, minamahal ni Allāh si Abraham at Muhammad nang higit kaysa sa iba, at minamahal Niya si Muhammad nang higit kaysa kay Abraham; siya ang Propetang Panghuling Tatak, na isinugo ni Allāh sa buong sangkatauhan at sa pamamagitan niya ay tinatakan ang Kanyang mga mensahe (nawa ang pagdarasal at kapayapaan ay mapasa kanilang lahat).

◆ ◆ ◆

Ang pahayag na (Inilagay ko ang **aking Espiritu sa kanya**) ay tumutukoy sa pagbaba ng Banal na Espiritu, na si Gabriel, ang pinakadakilang anghel, sa Propetang Muhammad, upang ituro sa kanya ang rebelasyon, na ang marangal na Qur'ān. Sinabi ni Allāh na Niluwalhati at Kataas-taasan "Bumaba kalakip nito ang **Espiritung** Mapagkakatiwalaan * **sa puso mo** upang ikaw ay maging kabilang sa mga tagapagbabala * sa pamamagitan ng

[32] Iniulat ni Muslim (2276) mula kay Wathilah ibn al-Asqa' (kalugdan nawa siya ni Allāh).

wikang Arabeng malinaw.” [Ang Qur’ān, Ash-Shuʿarā’ (Ang mga Makata), 26: 193–195].

﴿نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾﴾

(سورة الشعراء: ١٩٣-١٩٥)

At sinabi Niya na Kataas-taasan: “Sabihin mo: ‘Nagbaba nito **ang Espiritu ng Kabanalan** mula sa Panginoon mo kalakip ng katotohanan upang magpatatag siya mga sumampalataya at bilang patnubay at bilang balitang nakagagalak para sa mga Muslim.’” [Ang Qur’ān, An-Naḥl (Ang Pukyutan), 16: 102].

﴿قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾

(سورة النحل: ١٠٢)

Gayundin, ang pahayag na ito (Inilagay ko ang aking Espiritu sa kanya) ay nangangahulugang suportahan siya ng lakas at kakayahan upang maisakatuparan ang Kanyang kalooban para sa pagpapakalat ng kanyang relihiyon, at ito ay tunay na naganap, lalo na sa ating panahon kung saan ang relihiyon ng Islam ay mabilis na kumakalat sa pitong kontinente salamat sa paglaganap ng mga paraan ng komunikasyon.

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (ibubunyag niya ang katarungan **sa mga bansa**) — ang pahayag na ito ay nagpapahiwatig na ang marangal na propetang ito ay mangunguna sa pagpapalaganap ng katarungan at

pagkakapantay-pantay sa lahat ng mga bansa, na siyang kabuuan ng mga tao, at ang kanyang mensahe ay hindi espesipiko para sa isang partikular na bayan. Ito ay naaangkop lamang sa Propetang Muhammad (ﷺ), sapagkat siya ang nag-iisang propeta na isinugo ni Allāh sa buong sangkatauhan, sa mga Arabo at sa mga hindi Arabo, sa mga puti at sa mga itim, sa Bani Israil at sa iba. Tulad ng sinabi Niya na Kataas-taasan:"Hindi Kami nagsugo sa iyo maliban **sa kalahatan para sa mga tao** bilang mapagbalita ng nakagagalak at bilang mapagbabala, subalit ang higit na marami sa mga tao ay hindi nakaaalam." [Ang Qur'ān, Saba' (Sheba), 34: 28]

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾﴾

(سورة سبأ: ٢٨)

Ito ay kaiba sa Jesus, kay Moises, kay Zacarias, kay Juan, kay Jacob at kay Isaac; sapagkat isinugo sila ni Allāh nang espesipiko sa Bani Israil, **at hindi isinugo sa lahat ng mga nasyon ng lupa.** Sa «ebanghelyo ni Mateo» (15/24), sinabi ni Jesus: «Hindi ako isinugo maliban sa mga nawawalang tupa ng bahay ni Israel.»

◆ ◆ ◆

At sa kanyang salita: (ibubunyag niya ang **katarungan** sa mga nasyon), may isang pahiwatig na ang kautusan ng propetang ito ay **makatarungan**, at ito ang katotohanan; sapagkat ang kautusan na dinala ng Propetang Muhammad (ﷺ) ay may animnapung katangian na nagpapakilala rito mula sa iba pang mga batas na dinala ng mga naunang propeta. Kaya ang mga makatarungang

mananaliksik na Kanluranin ay naglalarawan sa Propetang Muhammad bilang isang makatarungan at ekwitable na tao.[33]

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (hindi siya hihiyaw, hindi siya magtatataas ng kanyang boses, at hindi maririnig ang kanyang boses sa mga lansangan) — ito ang mga katangian ng Propeta (ﷺ). Sa katunayan, si Aisha, asawa ng Propeta (ﷺ), ay tinanong tungkol sa ugali ng Sugo ni Allāh (ﷺ), at sinabi niya: «Hindi siya bastos ni kumilos nang bastos, hindi siya humihiyaw sa mga palengke. Hindi niya ginagantihan ang kasamaan ng kasamaan, kundi nagpapatawad at nagpapaubaya.»[34]

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa pahayag na (ibubunyag niya nang **kaligtasan** ang katarungan), ang talata ay nagsasalita tungkol sa paglabas ng katotohanan at ang tagumpay nito, na siyang Islam, at na kay Allāh ay magtatayo ng kanyang kautusan sa buong lupa, at matitiyak ang **kaligtasan**. Ito ay tunay na naganap, at napapansin natin na ang rate ng krimen sa mga bansang Islam ay mas mababa kaysa sa lahat ng ibang bansa.

◆ ◆ ◆

At ang kanyang salita sa paglalarawan sa inaanunsiyong propetang ito: (hindi siya manganghina ni masisiraan ng loob, hanggang sa maitatag niya ang katarungan sa lupa) — ang

[33] Para sa karagdagang impormasyon, sumangguni sa aklat na Khaṣā'iṣ ash-Sharī'ah al-Islāmiyyah (Characteristics of Islamic Sharia) ni Majid bin Sulaiman Al-Rassi, na mababasa online.

[34] Iniulat ni Al-Tirmidhi (2016) sa pamamagitan ni Abu 'Abdillah al-Jadali mula kay 'Aishah (kalugdan nawa siya ni Allāh), at sinabi niya: Ito ay hadith na hasan sahih.

pahayag na ito ay nagpapahiwatig ng katatagan ng Propetang Muhammad (ﷺ) sa katotohanan at ang kanyang lakas sa bagay na ito. Ito ay tunay na natupad; hindi siya namatay hanggang ang Islam ay kumalat sa Arabong Tangkilik, pagkatapos ay ipinakalat ito ng mga khalifah pagkatapos niya sa mga rehiyon ng lupa sa maikling panahon. Bukod dito, hindi siya kailanman nagurong sa kanyang panawagan sa relihiyon, at naglunsad ng ilang mga digma, nang hindi nanghihina sa kabila ng mga hamon at kahirapan na kanyang naranasan sa buong panahon ng kanyang propesiya.

◆ ◆ ◆

At ang kanyang salita: (at ang mga pulo ay maghihintay ng kanyang kautusan) — ang salitang «mga pulo» dito ay kinabibilangan ng Arabong Tangkilik, kinabibilangan ng isla sa pagitan ng Eufrates at Tigris, ang isla ng Andalusya, ang isla ng Cyprus, at iba pang mga pulo.

◆ ◆ ◆

Para sa kaalaman, makikita natin ngayon sa pamamagitan ng mga estadistika ng organisasyon ng UNESCO, na ang punong-tanggapan ay nasa Paris, na ang pinakamabilis na kumakalat na relihiyon ay ang Islam, lalo na pagkatapos ng paglaganap ng mga satellite channel at mga social network, anupat ang Islam ay tumagos sa mga bilangguan, mga simbahan, mga templo at mga lugar kung saan ipinagbabawal ang pagpapalaganap ng Islam, at sa lahat ng dako na maabot ng mga pamamaraang ito.

◆ ◆ ◆

Ang pagpapatunay na ang propetang binanggit sa talatang ito ay ang Propetang Muhammad (ﷺ) ay makikita sa talata na sumusunod sa nakaraang talata ng dalawang talata, kung saan sinasabi:

«5 Ganito ang sinalita ng Panginoon ng Diyos, na lumikha ng mga langit at naglatag ng mga ito, na naglatag ng lupa at ng kanyang mga produkto, na nagbigay ng hininga sa bayang nasa ibabaw nito, at ng diwa sa mga lumalakad doon.»

Komentaryo

Si Allāh na Niluwalhati at Kataas-taasan ay ang Lumikha ng mga langit at ang naglalatag ng lupa; nilikha Niya sa loob nito ang mga lumalabas na halaman at mga nilalang, at Siya ang nagbibigay ng buhay (hininga) at ng kaluluwa sa lahat ng naninirahan sa lupa. Ang layunin nito ay ipakita ang Kanyang kakayahan na tuparin ang Kanyang mga pangako, kabilang ang pagsusugo ng Kanyang lingkod na Propetang Muhammad (ﷺ) upang ipahayag ang katarungan, tulad ng ipinahiwatig ng kanyang salita sa simula ng pangungusap: «Ganito ang sinalita ng Panginoon ng Diyos», na isang simula ng pananalita na nagpapahiwatig ng direktang banal na awtoridad.

◆ ◆ ◆

Tala: Ang karagdagang pagpapatunay ay makikita rin na ang propetang binanggit sa talatang ito ay ang Propetang Muhammad sa talata na sumusunod, kung saan sinasabi:

«6. Ako, ang Panginoon, ay tinawag kita para sa kaligtasan, at hahawakan kita ng aking kamay; iingatan kita at itatayo kita bilang tipan ng bayan, bilang ilaw ng mga bansa.»

«7. Upang buksan ang mga mata ng mga bulag, upang ilabas mula sa bilangguan ang bihag, at mula sa bahay-kulungan ang mga naninirahan sa kadiliman.»

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (Ako, ang Panginoon, ay tinawag kita para sa kaligtasan, at hahawakan kita ng aking kamay) — nagpapahiwatig ito na tinawag ni Allāh ang Kanyang propetang Muhammad sa mga gawa ng kabutihan, at ang kabutihan ay ang mabuti; walang kabutihang hindi Niya ipinakita sa kanya, at walang kasamaang hindi Niya pinagbawalan. Pagkatapos ay tumindig siya at tinawag ang mga tao sa kabutihaang itinuro sa kanya ni Allāh.

◆ ◆ ◆

Pagkatapos ay sinabi niya (hahawakan kita **ng aking kamay at iingatan kita**) — ito ang katotohanan, sapagkat kinuha ni Allāh **ang kanyang kamay**, ibig sabihin tinulungan, sinuportahan at hinawakan siya, pagkatapos ay **pinangalagaan siya** mula sa mga pakana ng kanyang mga kaaway at pinangalagaan siya mula sa kanila sa buong kanyang buhay, at hindi Siya nag-atas sa kanya hanggang sa naihatid na niya ang mensahe. Sinabi ni Allāh na Kataas-taasan tungkol dito: "O Sugo, **magpaabot ka ng pinababa sa iyo mula sa Panginoon mo.** Kung hindi mo gagawin ay hindi ka nagpapaaabot ng pasugo Niya. Si Allāh ay magsasanggalang sa iyo sa mga tao. Tunay na si Allāh ay hindi nagpapatnubay sa mga taong tagatangging sumampalataya." [Ang Qur'ān, Al-Mā'idah (Ang Mesa), 5: 67].

﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ﴾

(سورة المائدة: ٦٧)

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (itatayo kita bilang tipan ng bayan) — nangangahulugan ito na ipinagkatiwala ni Allāh sa Propetang Muhammad (ﷺ) ang misyon ng paglalabas ng mga tao (ang bayan) mula sa kadiliman patungo sa liwanag, at ito ang magiging kanyang papel at tungkulin.

Bukod dito, ang paglalarawan sa misyon bilang isang tipan ay nagpapahiwatig na ang tipan na ipinagkatiwala ni Allāh sa kanya ay itinuturing bilang isang pangako at obligasyon na dapat niyang tupakin, sapagkat si Allāh ay maawain sa Kanyang mga lingkod; hindi Niya iniwang naliligaw ang mga tao, kundi nagsugo Siya ng isang sugo upang ilabas sila mula sa kadiliman patungo sa liwanag. Ang sumusunod sa kanya ay papasok sa Paraiso, at ang sumasalungat sa kanya ay papasok sa Impiyerno.

◆ ◆ ◆

At ang kanyang salita: (itatayo kita ... bilang ilaw ng mga nasyon) — ito rin ay naaangkop sa Propetang Muhammad (ﷺ), sapagkat inilabas niya ang mga tao mula sa pagsamba sa mga diyus-diyusan tungo sa pagsamba kay Allāh na Niluwalhati at Kataas-taasan, at ito ang liwanag na wala nang liwanag pagkatapos. Sinabi Niya na Kataas-taasan: “Siya ay ang nagbababa sa Lingkod Niya [na si Propeta Muḥammad] ng mga tandang malilinaw upang magpalabas Siya sa inyo mula sa mga

kadiliman tungo sa **liwanag.** Tunay na si Allāh sa inyo ay talagang Mahabagin, Maawain." [Ang Qur'ān, Al-Ḥadīd (Ang Bakal), 57: 9].

﴿هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ۝٩﴾

(سورة الحديد: ٩)

At sinabi rin ni Allāh na Kataas-taasan: "O Propeta [Muḥammad], tunay na Kami ay nagsugo sa iyo bilang tagasaksi, bilang tagapagbalita ng nakagagalak, bilang mapagbabala, bilang tagapag-anyaya tungo kay Allāh ayon sa pahintulot Niya, at bilang **sulo** na nagbibigay-liwanag [ng patnubay]." [Ang Qur'ān, Al-Aḥzāb (Ang mga Nagkakaisang Tribu), 33: 45–46].

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝٤٥ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ۝٤٦﴾

(سورة الأحزاب: ٤٥-٤٦)

Lahat ng mga Mabuting Balita at katangiang ito na pinagsama-sama ay naaangkop lamang sa isang propeta, na siyang Propetang Muhammad (ﷺ), siya ang pagkumpleto ng mensahe ng mga nauna sa kanya kabilang sa mga propeta: si Jesus, Moises, Abraham at iba pa (nawa ang pagdarasal at kapayapaan ay mapasa kanilang lahat).

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: (upang ilabas mula sa bilangguan ang bihag, ang mga naninirahan sa kadiliman) — ang pahayag na ito ay nangangahulugang si Allāh ay magpapalaya ng mga bihag at ng mga natakpan mula sa liwanag at patnubay sa pamamagitan ng propetang ito, at siya ang maggagabay sa kanila tungo sa landas ng katuwiran, at sa pamamagitan niya ay maisasakatuparan ang paglabas ng maraming tao na namumuhay sa kadiliman ng pagsamba sa maraming diyos at pagsamba sa mga diyus-diyusan tungo sa liwanag ng pagsamba sa nag-iisang Diyos, sa pamamagitan ng pagsunod sa batas ng Islam na kanyang dala. At ito ay tunay na naganap mula sa kanyang pagsusugo hanggang sa ating panahon; araw-araw ang mga tao ay pumapasok sa relihiyon…

At ang pahayag na (ang mga bihag) ay tumutukoy sa mga taong namumuhay sa kalagayan ng pagkabihag na may kaugnayan sa katotohanan, dahil sa pagpapasakop sa kamangmangan, pagsamba sa maraming diyos at paglihis mula sa tamang landas, pagsunod sa lipunan kung saan sila namuhay nang walang pagkakataon na magbasa tungkol sa relihiyon ng Islam o magbasa ng Qur'ān.

At ang kanyang salita: (ang mga naninirahan sa kadiliman) — ang kadiliman ay tumutukoy sa kadiliman ng kamangmangan at paglayo mula sa liwanag ng katotohanan.

◆ ◆ ◆

Tala: Pagkatapos ng talatang ito ay dumating ang kanyang salita:

«8 Ako ang Panginoon, ito ang aking pangalan; at hindi Ko ibibigay ang aking kaluwalhatian sa iba, ni ang aking papuri sa mga diyus-diyusan.»

Komentaryo

Ang kanyang salita: (at hindi Ko ibibigay ang aking papuri sa mga diyus-diyusan) — ito ay isang tuwirang pagtanggi sa paganismo at pagsamba sa mga diyus-diyusan at mga istatwa na tinutas ng mga tao at sinasamba. Ito ay naaayon sa mensaheng dinala ng Propetang Muhammad (ﷺ); pinagbawalan niya ang kanyang tribo ng Quraish at iba pa na sumamba sa mga diyus-diyusan, at nang nasakop niya ang Makkah, sinira niya ang 360 diyus-diyusan na nakapaligid sa sagradong Kaaba.

Ang talata ay naaangkop sa Propetang Muhammad (ﷺ) dahil ang kanyang panawagan ay naglalayong sirain ang mga diyus-diyusan at panawagan sa mga tao na sumamba kay Allāh nang nag-iisa.

◆ ◆ ◆

Pagkatapos ay sinabi niya na nagpapahiwatig ng paglalakbay ng Hajj, na siyang ikalimang haligi ng Islam:

«10. Umawit kayo sa Panginoon ng bagong awit, ang Kanyang papuri mula sa mga dulo ng lupa! Ipagdiwang ng mga lulusong sa dagat at ng lahat ng narito, at ng mga pulo pati ang kanilang mga naninirahan…»

Komentaryo

Ang «awit» na ito ay tumutukoy sa panalangin ng «Labbayka Allāhumma labbayk, labbayka la sharika laka labbayk, inna al-hamda wa-n-niʿmata laka wa-l-mulk, la sharika lak» (Narito

ako, O Allāh, narito ako, narito ako nang walang katambal, narito ako! Ang papuri, ang biyaya at ang soberanya ay sa Iyo, walang katambal!)[35], na ipinapahayag ng mga manlalakbay na Hajj sa panahon ng kanilang paglalakbay, na nagmumula sa mga dulo ng lupa upang matupad ang kilos ng pagsambang ito, sa pamamagitan ng lupa at dagat.

◆ ◆ ◆

Pagkatapos ay sinabi niya sa pagtatapos ng Mabuting Balita sa pagbanggit ng Kedar, na siyang mga naninirahan ng Makkah, pati na rin ang kagalakan ng mga naninirahan ng Sela — na isang bundok sa Madinah na kilala hanggang ngayon — at na silang lahat ay aawit nang may kagalakan sa pagdating ng darating na propeta:

«11. Ipataas ng ilang at ng mga lunsod nito ang kanilang boses, ang mga nayon kung saan naninirahan ang Kedar ay magalak! Ang mga naninirahan ng Sela ay sumigaw ng kaligayahan, at ipahayag nila ang kanilang kagalakan mula sa tuktok ng mga bundok!»

«12. Ibigay nila ang kaluwalhatian sa Panginoon at ipahayag ang Kanyang papuri sa mga pulo.»

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahiwatig ng kagalakan ng mga tao sa Makkah at Medina sa pagdating ng Propeta (ﷺ), ang kanilang papuri at pagsamba kay Allāh, at ang kanilang

[35]Iniulat nina Al-Bukhari (1549) at Muslim (1184) mula kay ʻAbdullah ibn ʻUmar (kalugdan nawa silang dalawa ni Allāh): ito ang talbiyah ng Sugo ni Allāh (sumakanya nawa ang kapayapaan at mga pagpapala).

masaganang pagbabasa ng Qur'ān, na sa katunayan ay mga awit. Ito ay nagtataglay ng pagluwalhati at pagdakila kay Allāh tulad ng nabanggit sa Mabuting Balita, at ito ay tunay na naganap tulad ng iniulat ng mga aklat ng kasaysayan, at nagpapatuloy ito hanggang sa araw na ito.

Tungkol naman sa salitang «mga pulo» dito, ito ay natalakay na sa itaas.

◆ ◆ ◆

Kaya ito ay ilang mga Mabuting Balita tungkol sa propesiya ng Propetang Muhammad (ﷺ).

Ang Mabuting Balita Blg. 13

Nasusulat sa aklat ni Isaias (49:8-9) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Isaias:

> *«Ganito ang sabi ng Panginoon, Sa kalugodlugod na panahon ay sinagot kita, at sa araw ng pagliligtas ay tinulungan kita: at aking iningatan ka, at ibibigay kita na **pinakatipan sa bayan**, upang ibangon ang lupain, upang ipamana sa kanila ang mga sirang mana; Na nagsasabi sa kanilang **nangabibilanggo, Kayo'y magsilabas**.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ito ay isang pangako mula kay Allāh na tutugon Siya sa panalangin ng Kanyang propeta, at tulungan Niya siya sa kanyang misyon hanggang ito ay kumalat sa buong mundo, at ito nga ay natupad.

Tinitiyak din nito ang proteksyon ng propeta at ng kanyang komunidad para sa pagtatayo ng lupaing ito at para ibigay sa kanila ang pamamahala nito.

Ang kanyang salita «para sa bayan» ay nangangahulugang para sa lahat ng tao, sapagkat ang kanyang misyon ay hindi nakalaan para sa isang partikular na bansa.

Ibinatid din ng tekstong ito na ang propetang ito ay magbibigay ng biyaya sa mga bilanggo at patatawarin sila. Ito nga ay naganap nang sabihin niya sa mga naninirahan sa Makkah sa panahon ng pagsakop nito, pagkatapos nilang tanungin:

«Ano sa palagay ninyo ang aking gagawin sa inyo?»

Sumagot sila: «Isang marangal na kapatid, at anak ng isang marangal na kapatid.»

Sinabi niya sa kanila: «Humayo kayo, kayo ay **malaya na**.»[36]

[36] Binanggit ito ni Ibn Hisham sa As-Sīrah an-Nabawiyyah mula kay Ibn Ishaq, at iniulat ito ni Al-Tabari sa kanyang Tārīkh (Kasaysayan).

Ang Mabuting Balita Blg. 14

Nasusulat sa aklat ni Zacarias (13:1-2) (edisyon ni Van Dyck) ng propetang Zacarias (nawa ang kapayapaan ay mapasa kanya), sa seksyon tungkol sa paglilinis ng kasalanan:

> *«Sa araw na yaon ay mabubuksan ang isang bukal sa sangbahayan ni David at sa mga mananahan sa Jerusalem, sa kasalanan, at sa karumihan.»*
> *At mangyayari sa araw na yaon, sabi ng Panginoon ng mga hukbo, na* ***aking ihihiwalay*** *sa lupain* ***ang mga pangalan ng mga diyosdiyusan****, at sila'y hindi na mangaaalaala pa; at* ***aking palalayasin naman ang mga propeta*** *at ang karumaldumal na espiritu sa lupain.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang mga talatang ito ay nagsasalita tungkol sa ganap na paglilinis ng bansa sa pamamagitan ng pag-aalis ng mga diyus-diyusan na

sinasamba noong panahon ng kamangmangan (Jahiliyyah) bago pa ang Islam. Ito nga ay naganap sa pamamagitan ng Propetang Muhammad (ﷺ), nang sakupin niya ang Makkah at palayain ito mula sa pamamahala ng mga mushrikin.Sila ay mga sumasamba sa mga idolo, mga inukit na imahen, mga bato, at mga estatwa. Pumasok siya sa lugar—kung saan napapalibutan ang Kaaba ng napakaraming idolo, na umaabot sa bilang na 360 at sinimulan niyang hampasin ang mga ito gamit ang isang baston na hawak niya. At siya ay nagbasa ng salita ng Allāh ang kataas-taasan: "Sabihin mo: "Dumating ang katotohanan at naparam ang kabulaanan. Tunay na ang kabulaanan ay laging napaparam."" [Ang Qur'ān, Al-Isrā' (Ang Paglalakbay sa Gabi), 17: 81].

﴿جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾﴾

(سورة الإسراء: ٨١)

At sinabi Niya ang kataas-taasan: "Sabihin mo: "Dumating ang katotohanan, at hindi nagpapasimula ang kabulaanan at hindi ito nagpapanumbalik."" [Ang Qur'ān, Saba' (Sheba), 34: 49][37]

﴿جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾﴾

(سورة سبأ: ٤٩)

Ang mga diyus-diyusang ito ay bumagsak at nagiba, nawala sila at nalimutan ang kanilang mga pangalan.

[37]Iniulat nina Al-Bukhari (2478) at Muslim (1781) mula kay 'Abdullah ibn Mas'ud (kalugdan nawa siya ni Allāh).

Kaya, ang watawat ng shirk ay nasira at bumagsak, habang ang watawat ng tawhid at ng tanging pagsamba kay Allāh ay itinampok.

Ang ibig sabihin ng «aalisin ko rin ang mga propeta» ay ang mga batas ng mga nakaraang propeta ay pinalitan ng batas ni Muhammad (ﷺ). Si Muhammad (ﷺ) ang huling propeta, kinukumpirma niya ang mga nauna sa kanya sa mga propeta, at dumating siya dala ang huli sa mga batas ng langit. Ang Qur'ān ang huli sa mga Banal na Aklat ng langit, at ang mga Aklat na nauna sa kanya ay alinman ay napalitaw o naiwala.

Tungkol naman sa kanyang salita: «aalisin ko... ang maruming espiritu», ito ay tumutukoy sa karumihan ng shirk, na nawala gaya ng nabanggit na dati. Ito ay naaayon sa sinasabi ng Qur'ān, na ang shirk ay isang karumihan.

Ang Mabuting Balita Blg. 15

Nasusulat sa aklat ng Mga Awit (118:21-26) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang David (nawa ang kapayapaan ay mapasa kanya):

> *«Ako'y magpapasalamat sa iyo, sapagka't sinagot mo ako! At ikaw ay naging aking kaligtasan. (22) Ang bato na* ***itinakuwil ng nangagtayo ng bahay ay naging pangulo sa sulok****. (23) Ito ang gawa ng Panginoon:* ***kagilagilalas*** *sa harap ng ating mga mata. (24) Ito ang araw na ginawa ng Panginoon;* ***tayo'y mangagagalak at ating katutuwaan****. (25) Magligtas ka ngayon, isinasamo namin sa iyo, O Panginoon: O Panginoon, isinasamo namin sa iyo, magsugo ka ngayon ng kaginhawahan. (26) Mapalad siya na dumarating sa pangalan ng Panginoon: aming pinuri kayo mula sa bahay ng Panginoon.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay tungkol sa pagdating ng Propetang Muhammad (ﷺ). Siya ang huling propeta, at siya ay katulad ng huling bato sa gusali, ayon sa ipinahahayag ng salitang «batong panulukan». Sa pamamagitan ng kanyang pagdating, ang mga tao ay naligtas mula sa pagsamba sa mga diyus-diyusan at sa mga bato, at nagsasaya sila sa pagsamba sa nag-iisang Allāh. Namamangha sila sa pagbagsak at paglaho ng paganism,isang damdamin ng **kagalakan, pagkamangha, at matinding ligaya** sa pagbabagong ito na tunay na naganap, ayon sa mga tala ng kasaysayan, noong isinugo si Propeta Muhammad (ﷺ) at nagtagumpay siya laban sa kanyang mga kalabang sumasamba sa maraming diyos.

Ang batong itinakwil ng mga nagtatayo ay si Muhammad (ﷺ). Ang mga nagtatayo ay tumanggi na ilagay ito sa panahon ng mga propetang Moises at Jesus (nawa ang kapayapaan ay mapasa sa kanila), sapagkat ang propesiya ay hindi pa natupad sa kanila. Nang dumating si Muhammad (ﷺ), natapos ang gusali sa pamamagitan ng paglalagay ng batong ito.

Ang Mabuting Balitang ito ay natupad nga, at naglalaman ito ng pahiwatig sa pagtugon ni Allāh sa panalangin ng propetang David.

Kapansin-pansin na ang Mabuting Balitang ito, kasama ang kagalakan at kahanga-hangang hatid nito, ay binanggit muli sa Bagong Tipan. Katunayan, sinasabi sa Ebanghelyo ni Mateo (21:42-43): «Sinabi ni Jesus sa kanila: Hindi ba ninyo kailanman nabasa sa mga Kasulatan: Ang batong **itinakwil ng mga nagtatayo** ay naging **pangunahing batong panulukan**; ito

ay mula sa Panginoon, at ito ay **kahanga-hanga** sa aming mga mata. Kaya naman sinasabi ko sa inyo na ang kaharian ni Allāh ay aalisin sa inyo, at ibibigay sa isang bayang magdadala ng mga bunga nito.»

At binanggit ng Propetang Muhammad (ﷺ) ang isang bagay na perpektong katugma ng Mabuting Balitang ito, nang sabihin niya: «Ang aking halimbawa at ang halimbawa ng mga propetang nauna sa akin ay katulad ng isang taong nagtayo ng bahay, ginawang maganda at pinalamutian ito, maliban sa isang espasyo para sa isang tisa sa isang **sulok**, at ang mga tao ay nagsilibot at nagtaka na nagsasabi: Bakit hindi nilagyan ng tisa ang lugar na ito?»

Sinabi ng Sugo ni Allāh (ﷺ): «Ako ang tisang iyon, at ako ang Panghuling Propeta.»[38]

Kaluwalhatian sa Kanya na nagpagaling sa mga salita ng dalawang dakilang propetang ito (Jesus at Muhammad, nawa ang kapayapaan at pagpapala ay mapasa sa kanila) na nagbubukal mula sa iisang pinagkukunan at iisang bukal.

Sa paglarawang ginawa ni David at ni Kristo sa Propetang Muhammad (nawa ang kapayapaan at pagpapala ni Allāh ay mapasa kanya) bilang isang «bato», may pahiwatig ng lakas at tibay. Ito nga ang katotohanan, sapagkat ang komunidad ng Islam ay hindi bumabagsak, gaano man karaming digmaan at sakuna ang tumama rito, at ang kanyang relihiyon ay hindi nagbabago anuman ang kahirapan. Sa kabaligtaran, ang Islam sa ika-dalawampung siglo ay ang pinakamalawak na relihiyon,

[38] Iniulat nina Al-Bukhari (3535) at Muslim (2286) mula kay Abu Hurairah (kalugdan nawa siya ni Allāh).

mula nang ang mga elektronikong paraan ay nagpalapit ng mga distansya at nagpadali ng paghahatid ng mensahe ng Islam sa lahat ng tao sa iba't ibang rehiyon ng lupa.

Tungkol naman sa kanyang salita: «Ang kaharian ni Allāh ay aalisin sa inyo at ibibigay sa isang bayang magdadala ng mga bunga nito», ito ay nagpapahiwatig ng paglipat ng propesiya mula sa mga anak ni Isaac patungo sa mga anak ni Ismael (nawa ang kapayapaan ay mapasa kanya). Si Muhammad ay mula sa lahi ni Ismael (nawa ang kapayapaan ay mapasa kanya), at ang bansang tinutukoy ay ang komunidad ni Muhammad (ﷺ).

Ang Mabuting Balita Blg. 16

Nasusulat sa aklat ni Isaias (21:13-17) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Isaias:

13. *Ang hula tungkol sa **Arabia**. Sa gubat ng **Arabia** ay magsisitigil kayo, O kayong **nangaglalakbay na pulupulutong na mga Dedaneo.***
14. *Ang nauuhaw ay dinadalhan nila ng tubig; sinalubong ng mga nananahan sa **lupain ng Tema na may kanilang tinapay ang mga bihag**.*
15. *Sapagka't kanilang tinatakasan ang mga tabak, ang bunot na tabak, at ang akmang busog, at ang lala ng digmaan.*
16. *Sapagka't ganito ang sinabi ng Panginoon sa akin, Sa loob ng isang taon, ayon sa mga taon ng magpapaupa, ang lahat ng kaluwalhatian ng **Cedar** ay mapapawi:*
17. *At ang malabi sa bilang sa mga mangbubusog, sa mga makapangyarihang lalake na mga anak ni*

***Cedar**, ay mangiilan: sapagka't ang Panginoon, ang Diyos ng Israel, siyang nagsalita.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang propesiyang ito ay nagsasalita tungkol sa isang taong lalabas mula sa isang lungsod na Arabe na tinatawag na «Dedan», at mangangalang patungo sa isa pang lungsod na tinatawag na «Tema», pagkatapos ay uutusan ng Panginoon ang mga naninirahan sa Tema na tulungan siya, yaon ay sa pamamagitan ng tubig, tinapay at tirahan. Ito ang kahulugan ng kanyang salita: «magdala kayo ng tubig para sa nauuhaw… salubungin ninyo ang takas na may tinapay».

Ang «Dedan» ay humigit-kumulang katumbas ng lokasyon ng banal na Makkah, kung saan ipinanganak ang Propetang Muhammad. Tungkol naman sa «Tema», ito ay katumbas ng lokasyon ng Madinah, na pinaroonan ng Propetang Muhammad sa kanyang hijra. Katunayan, hanggang sa kasalukuyan, ang Tema ay isa sa mga munisipyo ng Medina.

Sino ang maaaring tinutukoy ng utos na ibinigay sa mga naninirahan sa Tema «Madinah» na tulungan siya, pagkatapos niyang umalis bilang muhajir mula sa «Dedan», kundi ang Propetang Muhammad (ﷺ)?

Ang Propetang Muhammad lamang; siya ang natatanging propeta na angkop sa kanya ang sitwasyong ito.

◆ ◆ ◆

Ang kagulat-gulat ay ang isa pang propesiyang sumusunod dito na nagbabalita na ang kaluwalhatian ng «Cedar» ay mawawala isang taon pagkatapos ng hijra na ito.

Ang Cedar, ayon sa pinagkasunduan ng mga tao ng Aklat, ay mga inapo ni Ismael, gaya ng nabanggit sa Genesis (25:13). Ang lahi ni Ismael ay nanirahan sa Makkah, at sila ang bumubuo ng tribu ng Quraysh. Hindi pa nagtatagal ng isang taon mula nang lumipat ang Propetang Muhammad mula Makkah patungo sa Medina, naganap ang dakilang labanan ng Badr, na naghaharap ng hukbo ng mga Muslim sa hukbo ng mga mushrikin na sumasamba sa mga diyus-diyusan. Nanalo ang mga Muslim, at ang tribu ng Quraysh (Cedar) ay bumagsak at nawalan ng kapangyarihan.

Kaya, ang kaluwalhatian ng Cedar ay talagang bumagsak isang taon pagkatapos ng kanyang hijra (ﷺ).

◆ ◆ ◆

Tungkol naman sa kanyang salita: «at ang bilang ng mga busog ng Cedar, ng mga mandirigma ng Cedar, ay mababawasan; sapagkat nagsalita ang Panginoon, ang Diyos ng Israel»; ito ay nangangahulugang ang kapangyarihan ng Quraysh ay magbabawas at mawawala. Ito nga ay naganap gaya ng nabanggit na dati. Ang mga busog ay tumutukoy sa mga sandata na ginamit noon para sa pag-papana, sapagkat kumalat ang relihiyon pagkatapos ng labanan ng Badr, at ang mga kaaway ay naging mga kaibigan at mga tagasuporta ni Muhammad.

Pagkatapos ay nagsalita ang Panginoon sa pamamagitan ng Qur'ān at inihayag ito sa Kanyang propetang Muhammad, bago pa at matapos ang hijra. Kumalat ito sa mga tao, na

natagpuan dito ang kanilang patnubay, kaya ang kawalang-pananampalataya ay humina at ang Islam ay lumago.

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 17

Nasusulat sa aklat ni Isaias (29:11) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Isaias:

> *«At ang lahat ng pangitain ay naging sa inyo'y gaya ng mga salita ng **aklat na natatatakan**, na ibinibigay ng mga tao sa isang marunong bumasa, na sinasabi, Iyong basahin ito, isinasamo ko sa iyo: at kaniyang sinasabi, Hindi ko mababasa, sapagka't **natatatakan**.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang selyadong aklat sa Mabuting Balitang ito ay ang Qur'ān, sapagkat ito ang ibinigay ng anghel Gabriel sa Propetang Muhammad (ﷺ) sa simula ng misyon ng propetiya, habang sinasabi sa kanya: «Basahin mo», at sumagot siya: «Hindi ako marunong bumasa.»[39]

[39]Iniulat nina Al-Bukhari (3) at Muslim (160) mula kay 'Aishah (kalugdan nawa siya ni Allāh).

Ang Mabuting Balitang ito ay nagbabalita ng maaga tungkol sa kaganapang ito, sapagkat sinabi ni Allāh tungkol sa Qur'ān: "Tunay na ito ay talagang nasa mga kalatas ng mga sinauna." [Ang Qur'ān, Ash-Shu'arā' (Ang mga Makata), 26: 196].

﴿وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ١٩٦﴾

(سورة الشعراء: ١٩٦)

Ibig sabihin, sa mga aklat ng mga sinauna, na sila ang mga Judio at mga Kristiyano.

May isa pang Mabuting Balita sa aklat ng Apocalipsis na nagpapatunay nito:

«At nakita ko sa kanang kamay ng nakaupo sa trono **ang isang aklat na may sulat** sa loob at sa labas, **na tinatakan ng pitong tatak.**» (Pahayag 5:1)

Ang pitong tatak ay ang Surah Al-Fātiḥah na nagbubukas ng Qur'ān, na binubuo ng pitong talata; kaya ito ang pitong tatak.

May isa pang Mabuting Balita na nagpapakita na ang aklat na ito ay para sa lahat ng tao, na hindi maaaring ilapat kundi sa Qur'ān lamang. Ang Mabuting Balitang ito ay ang sumusunod:

«Pagkatapos ay nakita ko ang isa pang anghel na lumilipad sa gitna ng langit, may hawak na **walang hanggang ebanghelyo**, upang ipahayag sa mga naninirahan sa lupa, **sa bawat bansa, sa bawat tribu, sa bawat wika, at sa bawat bayan.**» (Pahayag 14:6)

Ang Mabuting Balita ng Apocalipsis ay ang walang hanggang pagbabalita ng Qur'ān sa lahat ng tao, sapagkat walang kilalang aklat na nakalaan para sa lahat ng tao kundi ang Qur'ān lamang.

Ang pitong tatak nito ay ang Surah Al- Fātiḥah na nagbubukas ng Qur'ān, na binubuo ng pitong talata: kaya ito ang pitong tatak.

Ang Mabuting Balita Blg. 18

Inuulit ng Propetang Muhammad (ﷺ) ang pahayag sa puso, sa pamamagitan ng bibig, nang hindi nagbabasa, sapagkat siya ay ummiy (walang pinag-aralan), hindi marunong bumasa o sumulat.

> *Sa aklat ni Isaias, dumating ang isang propesiya tungkol kay Muhammad (ﷺ), na nagbabalita na isa sa kanyang mga katangian ay hindi siya marunong bumasa o sumulat. Ang teksto ng Mabuting Balita ay ang sumusunod:*
>
> *12. «At ibinibigay ang aklat na ito sa isang hindi marunong bumasa, na sinasabing: Basahin mo ito; at sumasagot siya: **Hindi ako marunong bumasa**.» (Isaias 29:12)*
>
> *Ang pahayag na ito ay katumbas ng salita ng Propetang Muhammad (ﷺ) sa anghel Gabriel nang lumitaw ito sa kanya sa yungib ng Hira at sabihin sa kanya: «Basahin mo», at sumagot siya: «Hindi ako marunong bumasa», ibig sabihin ay hindi ko alam ang pagbabasa.*[40]

◆ ◆ ◆

Para sa kaalaman: Sinabi ni Allāh Taala sa Kanyang propetang Muhammad (ﷺ) sa Qur'ān: "Hindi ka dati bumibigkas bago pa nito ng anumang aklat at hindi ka nagsusulat nito sa pamamagitan ng kanan mo [dahil] kung gayon ay talagang nag-alinlangan ang mga tagapagpabula. * Bagkus [ang Qur'ān na] ito ay mga talatang malilinaw na nasa mga dibdib ng mga nabigyan kaalaman. Walang nagkakaila sa mga talata Namin [sa Qur'ān] kundi ang mga tagalabag sa katarungan." [Ang Qur'ān, Al-'Ankabūt (Ang Gagamba), 29: 48–49]

﴿وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ۝٤٨ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ۝٤٩﴾

(سورة العنكبوت: ٤٨-٤٩)

Ang kahulugan ng marangal na talata ay: «O Sugo, hindi ka nagbasa ng anumang aklat bago ito, at hindi ka nagtala ng mga titik sa iyong kanang kamay bago pa ang pahayag ng Qur'ān. Ginawa Ka Naming ummiy, na hindi marunong bumasa o sumulat, at ang karunungan dito ay kung ikaw ay narunong bumasa o sumulat, ang mga tao ay magsasabi: Ikaw mismo ang gumawa ng Qur'ān na ito sa iyong sariling inisyatibo.» O kaya naman ay sasabihin nila: nabasa mo ang mga naunang kasulatan at kumopya ka mula sa mga ito at ginawa mo ang Qur'ang ito. Ngunit nang gawin Ka Naming ummiy, na hindi

[40] Iniulat ni Al-Bukhari (3).

marunong bumasa ni sumulat, at pagkatapos ay narinig ng mga tao mula sa iyo ang Qur'ang ito — samantalang batid nila na hindi kayang gawin ng tao ang kagaya nito, ni ng isang talata man lamang nito, at na hindi ito katulad ng pananalita ng tao — naputol sa kanila ang pag-aalinlangang ito, at nalaman nila na walang ibang masasabi kundi ito ay isang pahayag mula kay Allāh. Kaya sumampalataya sa iyong pagkapropeta ang sinumang sumampalataya, at nagmataas ang sinumang nagmataas.

Ang Mabuting Balita
Blg. 19

Nasusulat sa aklat ng Genesis (22:15-18) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ni Allāh:

15. *At tinawag ng anghel ng Panginoon si Abraham na ikalawa mula sa langit.*
16. *At sinabi, Sa aking sarili ay sumumpa ako, anang Panginoon, sapagka't ginawa mo ito, at hindi mo itinanggi sa akin ang iyong anak, ang iyong bugtong na anak;*
17. *Na sa pagpapala ay pagpapalain kita, at sa pagpaparami ay* ***pararamihin ko ang iyong binhi, na gaya ng mga bituin sa langit, at gaya ng mga buhangin sa baybayin ng dagat****; at kakamtin ng iyong binhi ang pintuang-bayan ng kaniyang mga kaaway;*
18. ***At pagpapalain sa iyong binhi ang lahat ng bansa sa lupa****; sapagka't sinunod mo ang aking tinig.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay isang malinaw na anunsyo tungkol sa Propetang Muhammad (ﷺ), sapagkat siya ang natatanging propeta sa lahi ni Abraham na isinugo ni Allāh **sa lahat ng nasyon sa lupa**. Tulad ni Kristo at Musa at Zakariyyah at Yaqub at Ishaq, isinugo sila ni Allāh sa kanilang mga partikular na nasyon na mga angkan ni Israel, **at hindi sa lahat ng nasyon sa lupa**. Sapagkat sa Ebanghelyo ni Mateo (15:24), sinabi ni Jesus: "Ako ay sinugo **lamang sa mga nawawalang tupa ng sambahayan ng Israel**."

Ang salita ng Panginoon kay Abraham **«at ang iyong lahi ay magmamay-ari ng pintuan ng kanyang mga kaaway»** Nangangahulugan ito na ang iyong mga tagasunod, O Abraham, ay magmamana at magmamay-ari ng mga lupain ng mga kaaway na lumaban sa kanila. Ang "pintuan" dito ay sumisimbolo sa pasukan ng tahanan ,na kumakatawan sa mga lupain ng mga hindi sumasampalataya, na mapupunta sa pagmamay-ari ng mga Muslim. Natupad ito sa pamamagitan ni Muhammad; nagtagumpay siya laban sa kanyang mga kaaway, at ang kanilang mga lupain ay napabilang sa kanyang nasasakupan, maging noong siya ay nabubuhay pa o pagkatapos nito, tulad ng nangyari sa mga imperyong Persian at Romano. Tunay ngang kilalang-kilala na ang Ummah ni Muhammad (ﷺ) ang nagmana ng mga teritoryo nina Nebuchadnezzar (Babylon), ng mga Persian, ng mga Griyego[41], at ng mga Romano; bukod pa rito, sila

[41]Ang kasaysayan ng pagyakap sa Islam sa Greece ay nag-ugat noong panahon ng pamumunong Ottoman sa katimugang Balkans; ang mga taong ito na yumakap sa Islam ay pangunahing nagmula sa Greek Macedonia, Crete (mga Muslim na Cretan), at hilagang-silangang Anatolia. Tingnan ang artikulo sa Wikipedia: Greek Muslims.

rin ang sumakop sa Constantinople (Istanbul), ang kabisera ng pinunong Romano[42].

◆ ◆ ◆

Ito, habang pinapanatili ang dignidad ng mga pumasok sa ilalim ng kanyang pamamahala nang hindi yumakap sa Islam, sapagkat ipinagbabawal ng Islam ang pang-aapi sa mga napanalunan ng mga Muslim, at inoutos na bigyan sila ng proteksyon at ibigay sa kanila ang kanilang mga karapatan sa relihiyon at sa buhay. Ang paksang ito ay karapat-dapat sa mas malalim na pag-aaral; para sa mas malawak na pagtalakay, sumangguni sa aklat na (Ḥuqūq Ghayr al-Muslimīn fī Bilād al-Islām — Ang mga Karapatan ng mga Di-Muslim sa mga Bansa ng Islam) ni Dr. Ṣāliḥ ibn Ḥusayn al-ʿĀyid, na nailathala sa internet.

Ang nakaraang salita niya: «**pararamihin ang iyong lahi katulad ng mga bituin sa langit at katulad ng buhangin sa dalampasigan**» ay naglalaman ng pahiwatig sa pagtaas ng bilang ng mga Muslim sa mga siglo, at ito nga ang katotohanan.

Bukod pa rito, ang mga istatistika ay nagpapakita na ang karamihan ng mga pagbabago ng relihiyon sa kasalukuyang mundo ay mga pagbabalik-loob sa Islam, lalo na mula nang kumalat ang mga midya ng Islam na nakatulong sa pagpapakilala ng Islam sa mga internasyonal na wika, kumpara sa nakaraan kung saan ang mga midya ay kinokontrol ng mga hindi Islamikong kamay.

[42]Naganap ang pananakop na ito noong 1453 sa pamamagitan ng kumander ng Ottoman na si Mehmed the Conqueror; dito ay bumagsak ang Constantinople, ang kabisera ng Imperyong Byzantine, o Imperyong Silangang Romano.

Ang Mabuting Balitang ito ay naaayon sa isa pang anunsyo sa Genesis (17:20) kung saan sinabi ni Allāh kay Abraham tungkol kay Ismael: «Narito, pagpapalain ko siya, gagawin siyang mabunga, at pararamihin ko siya nang lubha, lubha… at gagawin kong isang dakilang bansa.»

Sa (Genesis 21:18), sinabi ng anghel kay Hagar: «Bumangon ka, kunin ang bata (ibig sabihin si Ismael), at hawakan siya sa kamay, sapagkat gagawin kong isang dakilang bansa.»

Hindi ito maaaring matupad kundi sa pamamagitan ng propesiya ni Muhammad (ﷺ), sapagkat siya ang natatanging tao mula sa lahi ni Ismael na naging propeta, at isang dakila at marangal na komunidad ang sumunod sa kanya.

Ang Mabuting Balita Blg. 20

Nasusulat sa aklat ni Isaias (40:3-5) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Isaias:

> *«Ang tinig ng isang sumisigaw, Ihanda ninyo sa ilang ang daan ng Panginoon pantayin ninyo sa ilang ang lansangan para sa ating Diyos. (4) Bawa't libis ay mataas, at bawa't bundok at burol ay mabababa; at ang mga bakobako ay matutuwid, at ang mga hindi pantay na dako ay mapapatag: (5) At ang kaluwalhatian ng Panginoon ay mahahayag, at makikitang **magkakasama ng lahat na tao**, sapagka't sinalita ng bibig ng Panginoon.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay isa sa mga nagsasalita tungkol sa misyon ng Propetang Muhammad (ﷺ) at sa kanyang panawagan sa mga tao sa tawhid at sa paniniwala kay Allāh. Binabanggit nito

ang tinig na humihiyaw, na siyang pahayag ng Qurʾān, na lilikha ng bagong daan, na siyang Islam, na ang paglalakbay dito ay magiging malinaw at madali sa mga ilang, ibig sabihin ang mga tigang na lupain at mga disyerto.

Sa talatang ito, ang shirk ay inihambing sa mga ilang, bundok at burol, na mas mababa sa mga bundok, dahil sa kahirapan ng paglalakad doon. Inihambing din ito sa baluktot na daan at sa mga bangin, na siyang mga makipot na landas sa mga bundok, pati na rin sa mababang lugar, ibig sabihin ay malalim na lugar. na mahirap para sa mga tao na makaahon mula rito. Ito ay sapagkat ang shirk ay mabigat at hindi katanggap-tanggap sa isipan; ang gumagawa nito ay sumasalungat sa kanyang sariling katwiran at namumuhay sa kaguluhan, sapagkat siya ay bumabaling sa iba kaysa kay Allāh — at ito ay salungat sa likas na kalikasan ng tao (fitrah) na pinagkalooban ni Allāh sa mga tao.

Sa pamamagitan ng misyon ng Propetang Muhammad (ﷺ), isang radikal na pagbabago ang naganap sa katotohanan. Ang lahat ng mahirap at baluktot ay naging madali, sapagkat kumalat ang tinig ng patnubay sa mga tao. Ito ang ipinahayag ng «bibig ng Panginoon», ibig sabihin ang salita ng Panginoon na Kanyang sinabi, na siyang Qurʾān. Kaya't ang daan ay naging malinaw at madali, at ang mga tao ay pumasok sa relihiyon ng Islam. Dito ay naitaas ang kaluwalhatian ng Panginoon, ibig sabihin ang Kanyang tunay na relihiyon, at nakita ito ng lahat ng tao gaya ng binanggit sa Mabuting Balita, at gaya ng nangyayari ngayon. Sa gayon ay natupad ang Mabuting Balita, at papuri kay Allāh.

Dapat malaman na ang Mabuting Balitang ito ay naaangkop lamang kay Muhammad (ﷺ), sapagkat ang mga relihiyong nauna

sa kanya ay nagbago, ang kanilang mga aklat ay napalitaw, at ang kanilang mga propeta at mga tagapagbago ay pinatay ng mga Bani Israil mismo. Sila ay pinagalitan dito sa Torah mismo. Kaya hindi maaaring sabihin na ang kaluwalhatian ng Panginoon ay tumayo sa mga relihiyong ito sa ganitong estado. Ang anunsyong ito ay naaangkop lamang kay Muhammad (ﷺ), sapagkat ang kanyang relihiyon ay napanatili: ang Qur'ān ay napanatili, ang kanyang mga hadith ay napanatili, at ang kanyang talambuhay ay napanatili. Papuri kay Allāh, Panginoon ng mga mundo.

◆ ◆ ◆

Paalala

Ang Mabuting Balitang ito ay katulad ng anunsyo na nabanggit sa aklat ng Mga Awit, kabanata 149, na binabanggit ang Sion, na siyang Makkah.

Binabanggit din nito ang mga awit sa mga higaan, na siyang mga dasal, mga pagpupuri at mga talatang binibigkas bago matulog.

Binabanggit din nito ang tagumpay laban sa mga bansa, na nangyari sa Propetang Muhammad at sa kanyang mga kahalili pagkatapos niya, na nakipaglaban sa mga Romano, mga Persiano at iba pa, nagkalat ng Islam, nakipaglaban sa karahasan at nagkalat ng katarungan sa pamamagitan ng espada.

Ang Mabuting Balita Blg. 21

Nasusulat sa aklat ni Jeremias (31:33-34) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Jeremias:

33. *... Sabi ng Panginoon, Aking itatala ang aking kautusan sa kanilang kalooban,* ***at aking isusulat sa kanilang puso****; at ako'y magiging kanilang Diyos, at sila'y magiging aking bayan;*
34. *At hindi na magtuturo bawa't isa sa kanila sa kaniyang kapuwa, at bawa't tao sa kaniyang kapatid, na magsasabi, Iyong kilalanin ang Panginoon; sapagka't makikilala nilang lahat ako, mula sa kaliitliitan sa kanila hanggang sa kadakidakilaan sa kanila, sabi ng Panginoon: sapagka't aking ipatatawad ang kanilang kasamaan, at ang kanilang kasalanan ay hindi ko na aalalahanin.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang mga talatang ito ay tumutukoy sa paksa na ilalagay ni Allāh ang Kanyang batas sa mga puso ng isang partikular na komunidad. Ito ay naaangkop lamang sa komunidad ni Muhammad (ﷺ), sapagkat walang batas na napanatili sa mga puso kundi ang batas ng Qur'ān, na nasasaulo sa mga puso ng milyun-milyon ng tao, mula sa henerasyon hanggang sa henerasyon, mula nang ito ay ihayag hanggang sa kasalukuyan.

Ang mga miyembro ng komunidad na ito na tinutugunan ng pananalitang ito ay makikilala ang kanilang Panginoon, mula sa pinakamaliit hanggang sa pinakamalaki, nang hindi nangangailangan na magturo sa kanila ng iba kung sino ang kanilang Panginoon. Ang kaalaman tungkol sa kanilang Panginoon ay bahagi ng kanilang panloob na kamalayan, at hindi dahil sa mga panlabas na batas na ipinapataw sa kanila. Kaya't hindi na nila kakailanganing turuan ang isa't isa na nagsasabing "Iyong kilalanin ang Panginoon", sapagkat ang kaalaman ay magiging likas at pangkalahatan sa lahat dahil sa linaw ng Qur'ān, at dahil din sa linaw ng mga detalyeng nakasaad sa mensahe ng marangal na propetang ito.

Sa pamamagitan ng pagsasaulo nito sa kanilang mga puso, ang kanilang kaalaman tungkol sa Panginoon ay lumalago, sapagkat uulitin nila ang kanilang nasaulo mula sa Qur'ān umaga at gabi at sa mga dasal. Ang Qur'ān ay naglalaman ng mga paniniwala, mga batas at mga alituntunin ng pag-uugali.

Ang kanyang salita: «ako ang magiging kanilang Diyos» ay nangangahulugang ang kanilang natatanging sinasambang Diyos, at ito ay naaangkop lamang sa komunidad ng Islam,

sapagkat sila lamang ang sumasamba kay Allāh nang nag-iisa, habang ang ibang mga bansa ay sumasamba kasama Niya ng iba pang mga diyos.

Ang kanyang salita: «sila ang magiging aking bayan» ay nagpapahiwatig ng kanilang karangalan sa pamamagitan ng pag-uugnay sa Kanya, sapagkat natupad nila ang nararapat kay Allāh, na ang sabihin ay ang sambahin Siya nang nag-iisa at sundin ang Kanyang batas na siyang panghuling batas.

Sa pagtatapos ng Mabuting Balitang ito, nangangako si Allāh ng ganap na pagpapatawad ng mga pagkakasala at kasalanan ng komunidad na ito kung ito ay mananatiling nakakapit sa Aklat na ito (ang Qur'ān), at ang pagpapatawad na ito ay ang gantimpala ng bagong relasyon sa pagitan Niya at ng Kanyang bayan. Inihayag ito ni Allāh sa Kanyang Aklat, ang Qur'ān, nang sabihin Niya: "Tunay na Ako ay talagang Palapatawad para sa sinumang nagbalik-loob, sumampalataya, at gumawa ng maayos, pagkatapos napatnubayan." [Ang Qur'ān, Ṭā Hā, 20: 82].

﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾﴾

(سورة طه: ٨٢)

At sa iba pang mga talata.

Ang Mabuting Balita Blg. 22

Nasusulat sa aklat ni Isaias (60:1-11) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Isaias:

1. *Ikaw ay bumangon, sumilang ka: sapagka't ang iyong liwanag ay dumating, at ang kaluwalhatian ng Panginoon ay sumikat sa iyo.*
2. *Sapagka't narito, tatakpan ng kadiliman ang lupa, at ng salimuot na dilim ang mga bayan: nguni't ang Panginoon ay sisikat sa iyo, at ang kaniyang kaluwalhatian ay makikita sa iyo.*
3. *At **ang mga bansa** ay paroroon sa iyong liwanag, **at ang mga hari** sa ningning ng iyong sikat.*
4. *Imulat mo ang iyong mata sa palibot, at ikaw ay tumingin: **silang lahat ay nangagpipisan, sila'y nagsiparoon sa iyo: ang iyong mga anak na lalake ay mangagmumula sa malayo** at ang iyong mga anak na babae ay kakalungin.*

5. *Kung magkagayon ikaw ay makakakita at maliliwanagan ka, at ang iyong puso ay titibok at lalaki; sapagka't ang kasaganaan ng dagat ay mababalik sa iyo, ang kayamanan ng* ***mga bansa*** *ay darating sa iyo…*
7. *Lahat ng kawan sa* ***Cedar*** *ay mapipisan sa iyo, ang mga lalaking tupa sa Nebayoth ay mangahahain sa akin: sila'y kalugodlugod, na tatanggapin sa aking dambana, at aking luluwalhatiin ang bahay ng aking kaluwalhatian…*
11. *Ang iyo namang mga pintuang-bayan ay mabubukas na* ***lagi****; hindi masasara sa araw o sa gabi man; upang ang mga tao ay mangagdala sa iyo ng* ***kayamanan ng mga bansa****.*

hanggang sa katapusan ng mga talata, na may bilang na 22.

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang mga talatang ito mula sa aklat ni Isaias ay nagpapahiwatig na ang kadiliman ng lupa ay magiging liwanag, at ang liwanag na ito ay makakaakit ng mga bansa at mga hari upang sumamba sa isang lugar dito. Ang mga tao at ang kanilang mga anak ay darating mula sa mga malalayong lugar, at ito ay naaangkop lamang sa isang lugar, na siyang Makkah. Ito ang natatanging lugar na pinupuntahan ng mga tao para sambahin si Allāh.

Ang pahayag na «Bumangon ka, magliwanag! sapagkat dumating na ang iyong liwanag, at ang kaluwalhatian ng

Panginoon ay sumikat sa iyo» ay isang tawag ni Allāh sa banal na Ka'aba na matatagpuan sa Makkah. Doon bumaba ang pahayag sa Propetang Muhammad (ﷺ), kung saan nagnining ang liwanag ng Islam at lumago ang kaluwalhatian ng Panginoon.

Ang kanyang salita: «Narito, ang kadiliman ay sumasaklaw sa lupa, at ang dilim sa mga bayan» ay naglalarawan ng kalagayan ng mundo, na nalubog sa kamangmangan at pagsamba sa mga diyus-diyusan, bago dumating ang banal na liwanag na ito kasabay ng misyon ng Propetang Muhammad (ﷺ), na nanawagan sa pagsamba kay Allāh nang nag-iisa.

Ang kanyang salita «**ang mga bansa** ay lalakad sa iyong liwanag, at ang mga hari sa liwanag ng iyong bukang-liwayway» ay malinaw na nagpapakita na ang lahat ng bansa ay papasok sa Islam, at hindi isang bansa lamang, sapagkat ang Propetang Muhammad (ﷺ) ay isinugo ni Allāh sa lahat ng tao. Ang mga bansa at mga hari ay pumapasok sa Islam, at pumupunta sila sa Makkah para isagawa ang hajj.

Ang kanyang salita «Itaas ang iyong mga mata sa paligid, at tingnan: sila ay nagtitipon lahat, dumarating sila sa iyo» ay nagpapatibay ng nakaraang talata, na ang pagdating ng mga tao sa Makkah mula sa apat na sulok ng mundo. Ang pagtitipon na ito ay magaganap sa Banal na Bahay ng Allāh (ang Ka'aba) sa Makkah, sapagkat wala nang ibang lugar sa mundo kung saan nagtitipon ang mga tao kundi rito lamang.

Ang kanyang salita: «ang iyong mga anak na lalaki ay darating mula sa malayo» ay isang pahiwatig sa pagdating ng mga tao mula sa malayo para isagawa ang hajj, na siyang ikalimang haligi ng Islam.

Ang kanyang salita: «ang iyong mga anak na babae ay dadalhin sa mga braso» ay isang pahiwatig sa banal na pagmamahal at pagmamahal na sasalubungin sa kanila sa kanilang pagdating sa Makkah. Ito nga ang katotohanan, sapagkat inilagay ni Allāh Taala ang mga Muslim sa paglilingkod sa mga manlalakbay, maging sa kanilang daan patungo sa Makkah o pagkatapos ng kanilang pagdating. Ang mga naninirahan sa Makkah ay gumagalang at nirerespeto sila, at kung ang isang manlalakbay ay magkasakit, kulang sa pera, o matamaan ng kamalasan, ang mga naninirahan sa Makkah ay nagkakaisa para tulungan siya at pahintulutan siyang isagawa ang kanyang hajj at makauwi sa kanyang mga mahal sa buhay.

Ang kanyang salita: «Ang lahat ng mga kawan ng Cedar ay magtitipon sa iyo, ang mga tupa ng Nabayot ay maglilingkod sa iyo; sila ay aakyat bilang mga handog na kalugud-lugod sa aking altar, at pararangalan ko ang bahay ng aking kaluwalhatian» ay isang pahiwatig sa mga tupa na dinadala sa Makkah para lapitan si Allāh sa pamamagitan ng paghahandog sa kanila sa panahon ng hajj at umra.

Ang kanyang salita: «ang mga tupa ng Nabayot ay maglilingkod sa iyo»: Ang Nabayot ay isa sa mga anak ni Ismael, itinuturing na isa sa mga tribong Ismaelita sa Torah. Kilala rin siya sa pangalang Nabat, at siya ay inilalarawan bilang isa sa pinaka-prominenteng tribong Arabe. Ang mga tekstong Asiryano ay nagpapatunay ng presensya ng Nabayot bilang isang makapangyarihang tribo, at siya ay binanggit sa aklat ng Genesis bilang isa sa mga anak ni Ismael. (Sanggunian: Wikipedia)

Ang kanyang salita: «sila ay aakyat bilang mga handog na kalugud-lugod sa aking altar, at pararangalan ko ang bahay ng aking kaluwalhatian» ay naaayon sa nabanggit. Ang mga tupa ay inihahain sa Makkah bilang layunin ng paglapit kay Allāh sa panahon ng hajj at umra, at tinatawag itong «hady» (handog).

Ang kanyang salita: «Ang iyong mga pintuan ay laging bukas; hindi sila magsasara araw at gabi, upang ang mga kayamanan **ng mga bansa** ay maihatid sa iyo» ay katumbas ng kalagayan ng Makkah at ng Masjid al-Haram na nagtataglay ng Kaʿaba. Ang mga pintuan nito ay bukas araw at gabi, nang hindi nagsasara; ang mga bansa ay pumupunta doon mula sa lahat ng panig.

Kaya, ang lahat ng nabanggit sa aklat ni Isaias (60) ay konektado sa parehong Mabuting Balita na nabanggit sa itaas, at ang bilang ng mga talatang nabanggit doon ay 22.

Para sa kaalaman: Ang aklat ni Isaias (60) ay nagsasalita tungkol sa pagbabago at pagbabago ng mga anak ng Israel. Inihayag ng propetang Isaias doon na ang liwanag ni Allāh ay nagnining sa Sion, na ang mga bansa at mga hari ay magtitipon sa liwanag ni Allāh, na ang kadiliman ay natapos na at ang kalikuan ay titigil, na magdadala ng mga kayamanan sa mga bansa, at na ang mga hari ay darating mula sa malayo para sumamba kay Allāh.

Para din sa kaalaman: Ang Mabuting Balitang ito ay konektado sa anunsyo na nabanggit sa aklat ni Ageo (2), na nabanggit na noong Mabuting Balita Blg. 1.

Ang Mabuting Balita Blg. 23

Nasusulat sa aklat ni Isaias (35:8) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Isaias:

> *«At magkakaroon doon ng isang lansangan, at ng isang daan, at tatawagin* ***Ang daan ng kabanalan****; ang marumi ay hindi daraan doon; kundi magiging sa kaniyang bayan: ang mga palalakad na tao, oo, maging ang mga mangmang, ay hindi mangaliligaw roon.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang propesiyang ito ay naaangkop sa banal na lupain ni Allāh at sa Kanyang matandang Bahay, na siyang banal na Makkah, tinubuang-bayan ng Propetang Muhammad (ﷺ), kung saan siya ipinanganak at kung saan inihayag sa kanya ang Qur'ān.

Ito ang qibla na patunguhan ng mga Muslim sa kanilang mga dasal.

Ang daan na patungo roon ay hindi maaaring tahakin ng maruming tao, ang hindi nasa estado ng ritwal na kadalisayan o ang hindi naniniwala; ito ay nakalaan para sa mga malinis. Ang kadalisayang tinutukoy dito ay ang kadalisayan ng Islam at ng paniniwala kay Allāh, at ang hindi Muslim ay hindi pinahihintulutang pumasok doon.

Ito ay naaayon sa salita ni Allāh Taala sa marangal na Qur'ān: "O mga sumampalataya, ang mga tagapagtambal ay salaula lamang kaya huwag silang lumapit sa Masjid na Pinakababanal matapos ng taon nilang ito. Kung nangamba kayo sa isang paghihikahos ay magpapayaman sa inyo si Allāh mula sa kabutihang-loob Niya kung niloob Niya. Tunay na si Allāh ay Maalam, Marunong." [Ang Qur'ān, At-Tawbah (Ang Pagbabalik-loob), 9: 28].

﴿إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَٰذَا﴾

(سورة التوبة: ٢٨)

Ang pagpunta sa Makkah at pagsasagawa ng mga gawa ng pagsamba doon ay nagdadala ng katahimikan sa puso, espirituwal na kapayapaan at katiwasayan ng kaluluwa, na ginagawa itong kanlungan para sa mga puso at lugar ng pilgrimage para sa mga mananampalataya sa buong mundo sa buong taon. Sa ganitong paraan ay natutupad ang panalangin ng propetang Abraham. "Panginoon namin, tunay na ako ay nagpatahan ng ilan sa mga supling ko sa isang lambak na hindi may pananim, sa tabi ng **Bahay Mong Pinabanal**, Panginoon namin, upang magpanatili sila ng pagdarasal. Kaya gumawa Ka

sa mga puso ng ilan sa mga tao na nahuhumaling sa kanila at magtustos Ka sa kanila mula sa mga bunga nang sa gayon sila ay magpapasalamat.” [Ang Qur’ān, Ibrāhīm (Abraham), 14: 37].

﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾﴾

(سورة إبراهيم: ٣٧)

At Bahay na Pinabanal ay ang Kaʻbah.

Ang daan na patungo roon ay madali, sapagkat lahat ay nakakaalam nito; ang hindi nakakaalam ng daan ay madaling makapag-imbestiga at makahanap nito.

Ang Mabuting Balita Blg. 24

Nasusulat sa aklat ni Micas (4:1-5) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Micas:

1. *Nguni't sa mga huling araw ay mangyayari,* ***na ang bundok ng bahay ng Panginoon ay matatatag sa taluktok ng mga bundok****, at matataas sa mga burol; at* ***mga tao****'y paroroon sa kaniya.*
2. *At maraming* ***bansa****'y magsisiparoo't mangagsasabi, Magsiparito kayo, at tayo'y magsiahon sa bundok ng Panginoon, at sa bahay ng Diyos ni Jacob; at siya'y magtuturo sa atin ng kaniyang mga daan, at tayo'y magsisilakad sa kaniyang mga landas. Sapagka't sa Sion ay lalabas ang kautusan, at ang salita ng Panginoon ay mula sa Jerusalem;*
3. *At siya'y hahatol sa gitna ng maraming* ***bayan****, at sasaway sa mga matibay na bansa sa malayo: at kanilang papandayin ang kanilang mga tabak upang maging sudsud, at ang kanilang mga sibat*

upang maging karit; ang bansa ay hindi magtataas ng tabak laban sa bansa, ni magaaral pa man ng pakikipagdigma.

4. *Kundi sila'y uupo bawa't isa sa ilalim ng kaniyang punong ubas at sa ilalim ng kaniyang punong igos; at walang tatakot sa kanila: sapagka't sinalita ng bibig ng Panginoon ng mga hukbo.*
5. *Sapagka't ang lahat na **bayan** ay magsisilakad bawa't isa sa pangalan ng kanikaniyangdiyos: at tayo'y magsisilakad sa pangalan ng Panginoon nating Diyos **magpakailan kailan man**.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahayag na sa mga huling araw ng mundo, ang Ka'aba, na siyang qibla ng mga Muslim, ay matatagpuan sa itaas ng mga burol ng Makkah, na katumbas ng katotohanan. Katunayan, ang Makkah ay isang maburol na rehiyon, at ito ang tinutukoy ng kanyang salita: «ang bundok ng bahay ng Panginoon». Ito ay isang maburol na kapaligiran kung saan nagtitipon ang Arab at ang hindi Arab, ang puti at ang itim, ang alipin at ang malaya, ang mayaman at ang mahirap.

Ang kanyang salita: «ang mga bayan ay magtitipon doon, at maraming mga bayan ang magtitindig»: wala nang ibang lugar na pinagtititimulan ng mga bansa ng buong mundo, kundi ang Makkah, kung saan sila pumupunta para isagawa ang hajj at umra.

Ang kanyang salita: «ang bahay ng Panginoon» ay tumutukoy sa Kaʿaba, na pinangalanan ni Allāh nang gayon upang bigyan ito ng karangalan.

Ang kanyang salita: «Halina, at umahon tayo sa bundok ng Panginoon» ay naiiba sa nakaraang pahayag na «ang bundok ng bahay ng Panginoon». Ang bahay ng Panginoon ay ang Kaʿaba gaya ng nabanggit, habang ang «bundok ng Panginoon» ay nasa Arafat, kung saan nakatayo ang mga tao para isagawa ang pangunahing rito ng pilgrimage.

Ang kanyang salita: «ang bahay ng Diyos ni Jacob» ay ang bahay ni Allāh, na siyang Diyos ng lahat ng tao.

Ang kanyang salita: «at kami ay lalakad sa kanyang mga landas» ay nagpapahiwatig ng tuloy-tuloy at walang patid na paggalaw patungo sa lugar na ito, na siyang Bundok ng Arafat, para isagawa ang pangunahing rito ng pilgrimage. Ito nga ang katotohanan bawat taon, para tuparin ang obligasyon ng hajj, na siyang ikalimang haligi ng Islam.

Ang kanyang salita: «sila ay gagawing palis ng kanilang mga espada» ay sumasagisag sa pagtatayo ng kapayapaan at pagtatapos ng mga digmaan, at ang pagbabago ng mga kagamitang pangdigma at pampatay (ang mga espada) sa mga kagamitang pangsakahan at produksyon, na siyang mga palis. Gayundin, ang mga sibat ay magiging mga karit — pangmaramihan ng «giba» — na isang kagamitang pangsakahan na ginagamit sa pag-aani.

Ito ay isang propesiya tungkol sa tunay na kapayapaan na dala ng relihiyon ng Islam. Saan man ito manatili ay naghahari ang kapayapaan, gaya ng pinapatunayan ng kasaysayan. Ang mga

alitan at digmaan ay humihinto sa kanyang mga lupain, at ang mga armas ng digmaan ay nagbabago sa mga kagamitang kapaki-pakinabang sa tao at nagbibigay-pahintulot sa kanya na linangin ang lupa.

Ang kanyang salita: «ang bawat isa ay mauupo sa ilalim ng kanyang ubasan at ng kanyang puno ng igos» ay isang sagisag ng katahimikan, kaligtasan, sikolohikal at espirituwal na kasaganaan na tinatamasa ng mga mananampalataya. Walang takot o pangamba, sapagkat ang paghatol ay kabilang kay Allāh, na tinutukoy bilang «ang Panginoon ng mga hukbo», na namamahala sa pamamagitan ng Qur'ān.

Ang kanyang salita: «kami ay lalakad sa pangalan ng Panginoon naming Diyos» ay isang panawagan sa katatagan sa paniniwala sa Allāh at sa pamumuhay ayon sa Kanyang liwanag at Kanyang mga utos magpakailanman, bilang pagkakaiba mula sa pagsamba sa iba pa kay Allāh.

Ang mga talatang ito ay humuhula sa pagtatayo ng isang dakilang relihiyon na kung saan nagkakaisa ang mga bayan, na gumagabay sa sangkatauhan patungo sa buhay ng pagsamba at ganap na espirituwal na katahimikan. Nagpapahiwatig din sila ng pagtatapos ng mga alitan at ang pagtuon sa buhay at pagtatayo kaysa sa pagwasak.

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 25

Nasusulat sa aklat ni Habacuc (3:5) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Habacuc:

5. *Sa unahan niya'y nagpapauna ang peste, at ang salot ay malapit na sumusunod.*[43]

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay isang malinaw na anunsyo tungkol sa Propetang Muhammad (ﷺ). Ang Madinah — Yathrib — bago pa ang kanyang pagdating ay kilala sa lagnat. Ang lagnat na ito ay tumama sa mga Kasamahan ng Sugo ni Allāh (ﷺ) sa kanilang unang pagdating sa Medina. Ang Sugo ni Allāh (ﷺ) ay nanalangin sa kanyang Panginoon na ilipat ang lagnat ng Madinah patungo sa Al-Juhfa, na sinasabi: «O Allāh! Gawing mahalin namin ang

[43] Sinipi mula sa Ang Biblia, 2001, na nagbabanggit ng «peste» at «salot». Sa edisyong Arabe ni Van Dyck na sinisipi ng awtor, ang ikalawang bahagi ng talata ay «ang lagnat» — at dito nakasalalay ang paliwanag ng awtor tungkol sa lagnat ng Madinah. Ang Ang Dating Biblia ay may «nagniningas na baga».

Medina tulad ng pagmamahal namin sa Makkah, o higit pa; O Allāh! Pagpalain Mo kami sa aming saʿ at sa aming mudd, gawing malusog para sa amin, at ilipat ang lagnat nito patungo sa Al-Juhfa.»[44].

Ang Propeta (ﷺ) ay partikular na tinukoy ang Al-Juhfa sa kanyang panalangin laban dito, sapagkat sa panahon na iyon ito ay isang lupain ng shirk. Nanalangin siya laban sa kanila upang ang lagnat ay makagambala sa kanila mula sa pag-aabala sa mga Muslim. Ang Al-Juhfa ay isang lugar sa pagitan ng Makkah at Madinah, 190 km mula sa Makkah. Tinanggap ng Allāh ang panalangin ng Kanyang propeta (ﷺ): ang pagkain ng Madinah ay pinagpala — ito ang tinutukoy ng kanyang salita: «pagpalain Mo kami sa aming saʿ at sa aming mudd», na mga yunit ng sukat. Ang Propeta (ﷺ) at ang kanyang mga Kasamahan ay nagmahal sa Madinah ng isang pagmamahal na tumagal hanggang sa kanilang kamatayan. Ang Propeta (ﷺ) ay nagpapabilis ng kanyang sinasakay nang makita ang Madinah sa pagbabalik mula sa paglalakbay, sa lakas ng kanyang pagmamahal dito.[45]

Inuulat ng ina ng mga mananampalataya, si Aisha (nawa si Allāh ay malugod sa kanya), na sa kanilang pagdating sa Madinah, ito ay ang pinaka-salot na lupain ni Allāh. Sinabi niya (nawa si Allāh ay malugod sa kanya) sa pagpapatuloy ng hadith: «Dumating kami sa Madinah, na siyang pinaka-salot na lupain

[44] Iniulat nina Al-Bukhari (1889), (3926) at Muslim (1376) mula kay ʿAishah (kalugdan nawa siya ni Allāh).

[45] Iniulat ni Al-Bukhari (1886) mula kay Anas ibn Malik (kalugdan nawa siya ni Allāh), na ang mga salita ay: «Kapag siya ay dumarating mula sa paglalakbay at natatanaw niya ang mga pader ng Madinah, pinabibilis niya ang kanyang kamelyo; at kung siya ay nakasakay sa ibang hayop, pinatatakbo niya ito nang mabilis, dahil sa kanyang pagmamahal dito.»

ni Allāh, at ang lambak ng Buthan ay dumadagoy ng «najl»», ibig sabihin ang nakatigil at bulok na tubig.

Ang kahulugan ng kanyang mga salita ay ang lambak ng Buthan, sa timog ng Madinah, ay dumadagoy buong taon ng «najl», ibig sabihin ay may mga nakatigil at bulok na tubig na nag-iipon doon nang masagana, na nagdudulot ng maraming lagnat at pagkalat ng mga sakit. Pagkatapos ay inalis ni Allāh ang sakit at salot, at ang Madinah ay naging isang malusog na lunsod na may malinis na hangin hanggang sa kasalukuyan.

Ang talatang ito ay itinuturing kaya bilang isa sa mga propesiya at Mabuting Balita tungkol kay Muhammad (ﷺ), sapagkat inilipat ni Allāh ang lagnat at salot ng Madinah sa pamamagitan ng kanyang panalangin.

◆ ◆ ◆

Ang kapaki-pakinabang na banggitin ay ang nasasabi dalawang talata bago ang talatang ito, sa (3:3):

3. «Ang Diyos ay nanggaling mula sa Tema, At ang Banal ay mula sa bundok ng Paran.»

Ang lokasyon ng «Tema» ay katumbas ng Madinah, at hanggang sa kasalukuyan, ang Tema ay isa sa mga munisipyo ng Madinah.

Ang «Paran» ay ang Makkah ayon sa pinagkasunduan ng mga Muslim, Judio at Kristiyano. Ang Paran ay isang salitang Hebreo na naka-Arabize, isa sa mga pangalan ng Makkah, ang lupaing tinahanan ni Ismael, gaya ng sinasabi sa Genesis (kabanata 21): «siya ay lumaki at naging isang mamamana, at naninirahan siya sa ilang ng Paran.»

Ang matitiyak mula sa talatang ito ay ang Mabuting Balita na naglalaman nito tungkol kay Muhammad (ﷺ), sapagkat ang

kanyang misyon ay natupad sa pagitan ng dalawang dakilang lungsod na ito.

Ang Mabuting Balita Blg. 26

Nasusulat sa aklat ni Habacuc (2:2-3) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang Habacuc:

2. *At ang Panginoon ay sumagot sa akin, at nagsabi, Isulat mo ang pangitain, at iukit mo na malinaw sa* ***mga tapyas na bato*** *upang makatakbo ang bumabasa niyaon.*
3. *Sapagka't ang pangitain ay sa panahong takda pa, at nagmamadali sa pagkatapos, at hindi magbubulaan: bagaman nagluluwat ay hintayin mo; sapagka't walang pagsalang darating, hindi magtatagal.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang pangitaing nabanggit dito ay tumutukoy sa hula, kung saan ipinabatid ni Allāh sa Kanyang propetang si Habacuc na ito ay matutupad nang walang pagtatagal. At katotohanan

itong natupad sa pamamagitan ng pagpapadala ng Propetang si Muhammad (ﷺ).

Kinuha ni Allāh ang pangako ng lahat ng mga propeta na kung si Muhammad ay lilitaw sa kanila, sila ay magbibigay ng suporta at tulong sa kanya, gaya ng inihula ng mga propeta simula kay Abraham at ng mga sumunod pa sa kanya, tulad ng binanggit sa mga nakaraang Mabuting Balita.

Ang Kanyang salitang «iukit ito sa mga tabla» ay maaaring ikahulugang ang Mabuting Balitang ito ay nasulat sa mga tabla na kung saan isinulat ni Allāh ang Torah, at pagkatapos ay dinala ng anghel na si Jibril sa Kanyang propetang si Moises (kapayapaan ay mapasa kanya), gaya ng sinabi ni Allāh: " **Nagsulat Kami para sa kanya sa mga tablero** ng bawat bagay bilang pangaral at pagdedetalye para sa bawat bagay, kaya kunin mo ang mga ito nang may lakas at ipag-utos mo sa mga tao mo na kumuha sila ng pinakamaganda sa mga ito. Ipakikita Ko sa inyo ang tahanan ng mga suwail." [Al-A'raf : 145].

Ang Mabuting Balita Blg. 27

Nasasaad sa aklat ni Isaias (45 : 20-25) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang si Isaias:

20. *«Kayo'y mangagpipisan at magsiparito; magsilapit kayong magkakasama, kayong* ***mga nakatanan sa mga bansa****: sila'y walang kaalaman na nangagdadala ng* ***kahoy ng kanilang larawang inanyuan****, at nagsisidalangin sa diyos na hindi makapagliligtas.*
21. *Kayo'y mangagpahayag, at mangagpasapit; oo, magsanggunian silang magkakasama: sinong nagpakilala nito mula nang mga unang panahon? sinong nagpahayag niyaon nang una? hindi baga ang Panginoon? at walang Diyos liban sa akin: isang ganap na Diyos at Tagapagligtas; walang iba liban sa akin.*

22. *Kayo'y magsitingin sa akin, at kayo'y mangaligtas, lahat na taga wakas ng lupa: sapagka't ako'y Diyos, at walang iba liban sa akin.*
23. *Ako'y sumumpa ng aking sarili, ang salita ay nakabitaw sa aking bibig sa katuwiran, at hindi babalik,* ***na sa akin ay luluhod ang bawa't tuhod, bawa't dila ay susumpa.***
24. *Sa Panginoon lamang, sasabihin ng isa tungkol sa akin, ang katuwiran at kalakasan: sa makatuwid baga'y sa kaniya magsisiparoon ang mga tao, at ang lahat na nagiinit laban sa kaniya ay mangapapahiya.*
25. *Sa Panginoon ay aariing ganap ang buong lahi ng Israel, at luluwalhati.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay nagpapatunay sa idinala ng Propetang si Muhammad (ﷺ) sa Kanyang mensahe sa mga bansa: na ang tunay na Diyos ay si Allāh lamang, na ang mga idolo ay walang kapangyarihan, benepisyo, o pinsala, at ang pananampalataya sa mga ito ay walang kabuluhan. Kaya naman tinawag niya ang pag-abandono ng kanilang pagsamba at winasak ang mga idolo sa paligid ng Kaʿba, na umabot sa bilang na 360.

Ang Mabuting Balita rin ay nagpapahiwatig na ang mga nilalang ay magpapasakop kay Allāh, at ang bawat tuhod ng mga mananampalataya ay luluhod sa Kanya at magpapatirapa

— na katotohanan itong naganap pagkatapos ng pagpapadala ng Propetang si Muhammad (ﷺ). Ang bawat dila ay manunumpa sa Kanya at hindi sa iba: ang mga tao ay dati'y nanunumpa sa mga idolo na iba kay Allāh upang parangalan ang mga ito, ngunit inabandono nila ito at nagsimulang manumpa kay Allāh upang luwalhatiin Siya, sapagkat Siya lamang ang karapat-dapat dito.

Sa gayon, ang kadakilaan ng Panginoon ay umaangat sa mga puso, at ang lahat ng sumasalungat sa Kanya ay napapahiya.

Ang Mabuting Balita Blg. 28

Nasasaad sa aklat ng Mga Awit (111 : 5-9) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang si David:

5. *«Siya'y nagbigay ng pagkain sa nangatatakot sa kaniya: kaniyang aalalahaning **lagi** ang kaniyang tipan.*
6. *Kaniyang ipinakilala sa kaniyang bayan ang kapangyarihan ng kaniyang mga gawa, sa pagbibigay niya sa kanila ng mana ng **mga bansa.***
7. *Ang mga gawa ng kaniyang mga kamay ay katotohanan at kahatulan: lahat niyang mga tuntunin ay tunay.*
8. *Nangatatatag **magpakailan-kailan man**, mga yari sa katotohanan at katuwiran.*
9. *Siya'y nagsugo ng katubusan sa kaniyang bayan; kaniyang iniutos **ang kaniyang tipan magpakailan man**: banal at kagalanggalang ang kaniyang pangalan.*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang mga talatang ito ay nagbanggit ng espirituwal at materyal na pag-aalaga na ibinibigay ni Allāh sa mga nangangamba sa Kanya. Hindi Niya malilimutan ang Kanyang tipan, at pinagkalooban Niya ang Kanyang propetang si Muhammad (ﷺ) at ang mga mananampalataya ng mana ng lupain na Kanyang ipinangako, sapagkat tinupad nila ang tipan ni Allāh at isinagawa ang mga turo ng Qur'ān. Kumalat ang Islam sa buong mundo, at ang mga bansa ay sumali sa Kanyang relihiyon nang palo-palo.

Ang Mabuting Balita rin ay nagpapahiwatig na ang Kanyang mga utos ay matatag magpakailanman. Ito ay naaangkop lamang sa relihiyon ng Islam, habang ang ibang mga relihiyosong batas ay nagbabago at nababago: sa bawat panahon ay lumalabas halimbawa ang isang bagong edisyon ng Lumang Tipan at Bagong Tipan, na may mga dagdag, tanggal, at pagwawasto.

Ang mga turo ng Islam ay kumakatawan sa isang walang hanggang tipan, sapagkat kung ang Islam ay hindi ang walang hanggang relihiyon, ang mga tao ay mangangailangan ng isang bagong propeta, isang bagong aklat, at isang bagong relihiyon — na imposible, dahil ang Islam ay nananatili tulad ng dati, pinanatili hanggang sa Araw ng Paghuhukom, nang hindi nangangailangan ng isang bagong relihiyon.

Ang lahat ng ito ay nagpapaalab ng pagbabayad ng paggalang kay Allāh at pagsamba sa Kanya, sapagkat ang Kanyang pangalan ay banal at kagalang-galang.

Ang Mabuting Balita Blg. 29

Nasasaad sa aklat ng Mga Awit (94 : 12-15) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang si David:

12. *«Mapalad ang tao na iyong pinarurusahan, O Panginoon, at tinuturuan mo sa iyong kautusan.*
13. *Upang iyong mabigyan ng kapahingahan sa mga kaarawan ng kasakunaan, hanggang sa mahukay ang hukay na ukol sa masama.*
14. *Sapagka't hindi itatakuwil ng Panginoon ang kaniyang bayan, ni pababayaan man niya ang kaniyang mana.*
15. *Sapagka't kahatulan ay babalik sa katuwiran: at susundan ng lahat na matuwid sa puso.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang tekstong ito ay nangangahulugang pinagpapala ni Allāh ang taong Kanyang dinisiplina at itinuro ang Kanyang batas,

at pinoprotektahan siya mula sa mga kasamaan. Sapagkat ang Panginoon, kaluwalhatian ay sa Kanya, ay maawain; hindi Niya tinatanggihan ang Kanyang bayan, iyon ay hindi Niya sila iniwan nang walang gabay at direksyon. Ito ang katarungan at karunungan ni Allāh. Ang pagpapalang ito, na ipinahayag ng salitang «mapalad», ay sumasaklaw sa lahat ng tao, lalaki at babae, sapagkat nagtutukoy ito sa ganap na pagpapala ni Allāh sa sinumang Kanyang dinisiplina at itinuro ng Kanyang batas.

Bagamat ang paglalarawang ito ay naaangkop sa maraming tao, lalo na sa mga propeta, ang Propetang si Muhammad (ﷺ) ay walang alinlangan na kasama rito. Dinisiplina siya ni Allāh, gaya ng sinabi Niya tungkol sa kanya sa Qur'ān: "Tunay na ikaw ay talagang nasa isang kaasalang sukdulan." [Ang Qur'ān, Al-Qalam (Ang Panulat), 68: 4].

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝٤﴾

(سورة القلم: ٤)

Sapagkat hindi lumikha si Allāh ng tao na higit na pinagpala kaysa sa kanya: ang kanyang mga katangian ay marangal at ang kanyang mga gawa ng pagsamba ay napakalawak, gaya ng alam ng sinumang nagbasa ng kanyang talambuhay nang may katarungan at walang kinikilingan.

Gayundin, ibinunyag ni Allāh sa kanya ang huli sa Kanyang mga batas, ang batas ng Islam, na naglalaman ng pinakamainam sa mga nakaraang batas at higit pa. Ibinunyag sa kanya ang pinakamainam sa Kanyang mga aklat, ang Qur'ān, na naglalaman ng pinakamainam sa mga nakaraang aklat at higit pa. Pinanatili

ni Allāh ang Qur'ān mula sa lahat ng pagbabago at pagpapalso, gaya ng Kanyang sinabi: "Tunay na Kami ay nagbaba ng [Qur'ān] Paalaala at tunay na Kami rito ay talagang mag-iingat [laban sa pagbabago]." [Ang Qur'ān, Al-Ḥijr (Ang Lupaing Bato), 15: 9].

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ۝٩﴾

(سورة الحجر: ٩)

Kaya naman ang mga tao ay nagco-convert sa kanyang relihiyon kapag naiintindihan nila ito nang mabuti. Sa kasalukuyan, ang mga pandaigdigang estadistika ay nagpapahiwatig na ang Islam ang relihiyon na may pinakamataas na bilang ng mga conversion.

Kaya naman pinili rin ni Allāh si Muhammad (ﷺ) bilang huli sa mga propeta, ang kanyang relihiyon bilang huli sa mga relihiyon, at ang Kanyang aklat bilang huli sa mga aklat.

Sa kabuuan, ang Propetang si Muhammad (ﷺ) ay kasama sa Mabuting Balitang ito sa pangunahing paraan, kahit na hindi siya tahasang tinukoy dito.

Ang Mabuting Balita Blg. 30

Nasasaad sa aklat ng Mga Awit (1: 1-6) (edisyon ni Van Dyck), ang salita ng propetang si David:

1. *«Mapalad ang tao na hindi lumalakad sa payo ng masama, ni tumatayo man sa daan ng mga makasalanan, ni nauupo man sa upuan ng mga manglilibak.*
2. *Kundi ang kaniyang kasayahan ay nasa kautusan ng Panginoon; at sa kautusan niya nagbubulaybulay siya araw at gabi.*
3. *At siya'y magiging parang punong kahoy na itinanim sa siping ng mga agos ng tubig, na nagbubunga sa kaniyang kapanahunan, ang kaniyang dahon nama'y hindi malalanta; at anumang kaniyang gawin ay giginhawa.*
4. *Ang masama ay hindi gayon; kundi parang ipa na itinataboy ng hangin.*

5. *Kaya't ang masama ay hindi tatayo sa paghatol, ni ang mga makasalanan man sa kapisanan ng mga matuwid.*
6. *Sapagka't nalalaman ng Panginoon ang lakad ng mga matuwid: nguni't ang lakad ng masama ay mapapahamak.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang tekstong ito ay malapit sa nakaraang teksto, at pareho silang naaangkop sa mga mabuting tao sa pangkalahatan, at lalo na sa Propetang si Muhammad (ﷺ).

Ang tekstong ito ay naglalarawan sa pinagpalang taong ito sa pamamagitan ng kasaganaan ng pagpapala, na ipinahayag ng salitang «mapalad». Kilala nga na ang Propetang si Muhammad (ﷺ) ay pinagpala: ang kanyang ugali ay huwaran sa kaibigan at kaaway, sa malapit at malayo, sa lalaki at babae, sa namamahala at pinamumunuan.

Ang tekstong ito ay nagpapahiwatig na pinanatili ni Allāh ang pinagpalang taong ito mula sa mga masasama. Kilala nga na ito ay naaangkop sa Propetang si Muhammad (ﷺ): marami ang kanyang mga kaaway, at alam na ang bilang ng mga pagtatangkang pumatay sa kanya ay umabot sa tatlumpu, ngunit pinanatili siya ni Allāh mula sa lahat ng ito hanggang sa maihatid niya ang mensahe ng kanyang Panginoon, at pagkatapos ay tinawag siya ni Allāh sa Kanyang piling.

Ang tekstong ito rin ay nagpapahiwatig na ang taong ito ay nagagalak sa pagsunod kay Allāh at pagsasabuhay ng Kanyang

mga inihayag na turo. Kilala nga na ito ay naaangkop sa Propetang si Muhammad (ﷺ), na masigasig na sumasamba kay Allāh at bumabangon upang manalangin sa kalagitnaan ng gabi, hanggang sa magbitak-bitak ang kanyang mga paa sa katagal ng pagtayo. Nang sabihin ng kanyang asawa na si Aishah (nawa si Allāh ay malugod sa kanya): «Bakit mo ginagawa ito, gayong pinatawad na ni Allāh ang iyong mga kasalanan, nakaraan at darating?», sumagot siya: «Hindi ba dapat akong maging isang nagpapasalamat na alipin?»[46]

Ang tekstong ito ay inihambing ang pinagpalang taong ito sa isang punong kahoy na nagbubunga na kinakainabangan ng mga tao sa buong taon, ang kanyang mga dahon ay luntian at hindi nalanta. Ito ay naaangkop sa Propetang si Muhammad (ﷺ), sa pamamagitan ng ginagawa ng mga Muslim sa pagsasabuhay ng mga turo ng batas ng Islam sa buong taon, at sa pagbibigay ng kapakinabangan sa mga tao sa pamamagitan ng kanilang mga gawa ng kabutihan: pagpapakain sa mga dukha, paghuhukay ng mga balon para sa mga mahirap at nangangailangan.

Sa kabaligtaran, ang teksto ay naglarawan sa mga masasama bilang dayami — na bumabagsak mula sa mga puno tulad ng mga dahon kapag tinamaan ng hangin. Gayon din ang mga masasama: dinadala sila ng mga hangin at bumabagsak sila, at ang kanilang katapusan ay kapahamakan at kabiguan. Ito ang naganap sa katotohanan sa lahat ng lumaban sa mga propeta. Para sa huli sa kanila, ang Propetang si Muhammad (ﷺ), nang labanan siya ng kanyang mga kababayan, nagtagumpay siya sa

[46]Iniulat nina Al-Bukhari (4837) at Muslim (2820) mula kay ʿAishah (kalugdan nawa siya ni Allāh); ang mga salita ay kay Muslim.

kanila at ang estado ay naging kanya. Pagkatapos ay pinatawad niya sila at hindi naghiganti sa kanila. Pagkatapos ay pinalawak ang estadong Islamiko pagkatapos niya, at ang mga bansa ay nagpasakop sa mga Muslim mula sa Tsina sa silangan hanggang sa Andalusiya sa kanluran, nang walang paggawa ng kawalang-katarungan o pagnanakaw ng kayamanan tulad ng ginagawa ng mga dakilang kapangyarihan sa buong mga siglo.

Ang tekstong ito ay nagpapakita na wala pa ring propetang mas dakila kaysa kay Muhammad (ﷺ), sapagkat natatangi siya sa lahat ng marangal na katangian na wala pang propetang nagtataglay bago pa sa kanya, at siya ang nilalang na pinakamahal kay Allāh, na pinili Niya mula sa lahat ng mga nilalang.

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 31

Nasasaad sa aklat ng Genesis, kabanata 16 (edisyon ni Van Dyck), na lumitaw ang anghel kay Hagar, ina ni Ismael, at sinabi sa kanya:

8. *«At sinabi, Agar, alila ni Sarai, saan ka nanggaling? at saan ka paroroon? at kaniyang sinabi, Ako'y tumatakas mula sa harap ni Sarai na aking panginoon.*
9. *At sinabi sa kaniya ng anghel ng Panginoon, Magbalik ka sa iyong panginoon, at pahinuhod ka sa kaniyang mga kamay.*
10. *At sinabi sa kaniya ng anghel ng Panginoon, Pararamihin kong mainam ang iyong binhi, na* ***hindi mabibilang dahil sa karamihan****.*
11. *At sinabi sa kaniya ng anghel ng Panginoon, Narito't ikaw ay nagdadalang-tao at ikaw ay manganganak ng isang lalake; at ang itatawag mo sa kaniyang ngalan ay Ismael, sapagka't diningig ng Panginoon ang iyong kadalamhatian.*

12. *At siya'y **magiging parang asnong bundok sa gitna ng mga tao; ang kaniyang kamay ay magiging laban sa lahat, at ang kamay ng lahat ay laban sa kaniya**; at siya'y tatahan sa harap ng lahat niyang mga kapatid.*

… 15 At nanganak si Agar ng isang lalake kay Abram at ang itinawag ni Abram, na pangalan sa kaniyang anak na ipinanganak ni Agar, ay Ismael.

16. *At si Abram ay may walong pu't anim na taon nang ipanganak si Ismael ni Agar kay Abram.*

◆ ◆ ◆

Gayundin, nasasaad sa aklat ng Genesis, sa kabanata 21, na sinabi ng anghel ni Allāh kay Hagar, asawa ni Abraham:

17. «Ano ang mayroon ka, Hagar? Huwag kang matakot, sapagkat narinig ni Allāh ang tinig ng bata sa lugar na kanyang kinatatayuan.
18. Bumangon ka, dalhin ang bata, at hawakan mo siya nang mahigpit sa iyong kamay; sapagkat gagawin ko siyang **isang dakilang bansa**.»

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Sino nga ba ang nagmula sa lahi ni Ismael, at ginawa ni Allāh na isang dakilang bansa, kundi si Muhammad (ﷺ)?!

At sino ang siyang ang kanyang kamay ay laban sa lahat — iyon ay siyang magpapasakop ang mga bansa at mga tao, at ang kanyang kamay ay nakabukas sa lahat sa pamamagitan ng pagpapasakop — kundi si Muhammad (ﷺ), na ang kanyang

komunidad ay namuno sa mundo mula sa Tsina hanggang sa Maghreb, at ang mga tao ay natakot sa kanyang kapangyarihan? Sila ay nahahati sa pagitan ng mananampalataya sa kanya, ang mapayapang tumanggap ng tributo at pagkababa, ang mapagkunwari sa kanya, at ang natatakot sa kanya.[47]

Tungkol naman sa pariralang «siya'y magiging parang asnong bundok sa gitna ng mga tao», ito ay tumutukoy sa Propetang si Muhammad (ﷺ). Sinabi niya: «Pinalakas ako ng sindak [na nagbibigay ako sa kaaway] sa loob ng isang buwang paglalakbay»[48], iyon ay linagay ni Allāh ang takot sa kanya sa mga puso ng kanyang mga kaaway habang siya ay isang buwang paglalakbay ang layo sa kanila. Kaya siya ang tumutugma sa paglalarawan ng Torah: «siya'y magiging parang asnong bundok sa gitna ng mga tao».

Sinabi ng mananalaysay na si Hafiz Ibn Kathir (nawa si Allāh ay mahabag sa kanya) sa kanyang akda na «Al-Bidaya wa Al-Nihaya»[49], sa talambuhay ni Ismael anak ni Abraham (kapayapaan ay sa kanilang dalawa):

«Ang Mabuting Balitang ito ay tunay na natupad lamang sa kanyang anak na si Muhammad (nawa ang mga panalangin at kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya), **sapagkat sa pamamagitan niya ay nakamit ng mga Arabo ang kadakilaan at namuno sa lahat ng bansa mula silangan hanggang kanluran.** Ipinagkaloob ni Allāh sa kanila ang kapaki-pakinabang na

[47] Tingnan ang Hidāyat al-Ḥayārā fī Ajwibat al-Yahūd wa-an-Naṣārā, pp. 92 at 166 (ʻĀlam al-Fawāʼid edition).
[48] Iniulat nina Al-Bukhari (335) at Muslim (521); mayroon ding kaugnay na ulat mula kay Abu Hurairah, na naitala ni Muslim (523).
[49] Tingnan: Ang ulat tungkol sa pagsilang ni Ismael (sumakanya nawa ang kapayapaan) mula kay Hagar.

kaalaman at mabuting gawa tulad ng hindi Niya ipinagkaloob sa anumang bansa bago pa sa kanila. Ito ay dahil lamang sa karangalan ng kanilang propeta kumpara sa iba pang mga propeta, sa pagpapala ng kanyang mensahe, sa mabuting balita ng kanyang pagpapadala, sa kanyang kahusayan sa kanyang idinala, at sa pandaigdigang saklaw ng kanyang misyon para sa lahat ng naninirahan sa mundo.»

Patunay na ang Bagong Tipan ay naglalaman ng mga Mabuting Balita tungkol sa propetiya ni Muhammad (ﷺ)

Ang Bagong Tipan ay naglalaman ng maraming pahiwatig tungkol sa propetiya ni Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya), na nagpapakita na siya ang katuparan ng relihiyon ng mga propetang nauna sa kanya, na hindi niya ito sinasalungat, na ang Islam ang selyo ng mga makalangit na relihiyon, na si Muhammad ang selyo ng mga propeta, at ang Qur'ān ang selyo ng mga Aklat.

Narito ang ilang Mabuting Balita tungkol sa propetiya ni Muhammad (ﷺ) na kinuha mula sa Bagong Tipan.

Ang Mabuting Balita Blg. 32

Nasasaad sa Ebanghelyo ni Mateo (21: 42-43) (edisyon ni Van Dyck): «... Sinabi sa kanila ni Jesus, Kailan man baga'y hindi ninyo nabasa sa mga kasulatan, Ang batong itinakuwil ng nangagtatayo ng gusali, Ang siya ring ginawang pangulo sa panulok; Ito'y mula sa Panginoon, At ito'y kagilagilalas sa harap ng ating mga mata? (43) Kaya nga sinasabi ko sa inyo, ***Aalisin sa inyo ang kaharian ng Diyos, at ibibigay sa isang bansang nagkakabunga.****»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang bato na tinanggihan ng mga nagtatayo ay si Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya). Tinanggihan ng mga nagtatayo na ilagay ito noong mga panahon ni Moises at ni Jesus, sapagkat ang propetiya ay hindi pa natutupad sa kanila. Nang dumating si Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya), natapos ang konstruksyon sa pamamagitan ng paglalagay ng batong ito.

Binanggit ng Propeta (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya) ang bagay na ganap na tumutugma sa Mabuting Balitang ito sa pamamagitan ng kanyang pagsasabi: «Ang aking halimbawa at halimbawa ng mga propetang nauna sa akin ay katulad ng isang tao na nagtayo ng isang bahay, itinayo ito nang maayos at pinamagandang, maliban sa isang puwesto para sa isang tisa sa isang sulok. Ang mga tao ay umikot dito at nagtataka, na sinasabi: Bakit hindi inilagay ang tisa na ito?

Sinabi ng Sugo ni Allāh (sumakanya nawa ang kapayapaan at mga pagpapala): "Kaya ako ang ladrilyo (batong pangkabít/tisa), at ako ang Huling Propeta (Selyo ng mga Propeta).[50]

Kaluwalhatian sa Kanya na ginawa ang mga salita ng dalawang dakilang propetang ito — si Jesus at si Muhammad — na nagmumula sa iisang pinagkukunan.

Tungkol naman sa kanyang salitang: «ang kaharian ng Diyos ay aalisin sa inyo, at ibibigay sa isang bansang magbubunga nito», ito ay isang pahiwatig sa paglipat ng propetiya mula sa mga anak ni Isaac patungo sa mga anak ni Ismael (kapayapaan ay sa kanilang dalawa), at ang bansang ito ay ang komunidad ni Muhammad (ﷺ).

◆ ◆ ◆

[50] Iniulat nina Al-Bukhari (3535) at Muslim (2286) mula kay Abu Hurairah (kalugdan nawa siya ni Allāh).

Ang Mabuting Balita Blg. 33

*Nasasaad sa Ebanghelyo ni Juan (4 : 19-21) (edisyon ni Van Dyck): (Sinabi sa kaniya ng babae — iyon ay ang Samaritana — sa Kristo: «Ginoo, **napaghahalata kong ikaw ay isang propeta.** (20) Nagsisamba ang aming mga magulang sa bundok na ito; at sinasabi ninyo, na sa Jerusalem ay siyang dakong kinakailangang pagsambahan ng mga tao.*

> *Sa kaniya'y sinabi ni Jesus, Babae, paniwalaan mo ako, na dumarating ang oras, na kahit sa bundok na ito, ni sa Jerusalem, ay hindi ninyo **sasambahin ang Ama.**»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ito ay malinaw na pahiwatig ng **pagbabago ng direksyon ng panalangin (Qibla) mula sa Jerusalem patungo sa Kaʿba sa Makkah.** Ang Propetang si Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya) ay nagdarasal nang nakaharap sa Jerusalem — ito ang kanyang qibla sa panalangin — at ito ay nagpatuloy sa loob ng humigit-kumulang labinlimang buwan, hanggang sa bumaba

ang salita ni Allāh: “Nakakikita nga Kami sa pagtuon ng mukha mo sa langit, kaya magbabaling nga Kami sa iyo [O Propeta Muḥammad] sa isang qiblah na kalulugdan mo iyon. Kaya magbaling ka ng mukha mo sa dako ng Masjid na Pinakababanal [sa Makkah]. Saan man kayo ay magbaling kayo ng mga mukha ninyo sa dako niyon. Tunay na ang mga binigyan ng Kasulatan ay talagang nakaaalam na iyon ay ang totoo mula sa Panginoon nila. Si Allāh ay hindi nalilingat sa anumang ginagawa nila.” [Ang Qur’ān, Al-Baqarah (Ang Baka), 2: 144].

﴿قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾﴾

(سورة البقرة: ١٤٤)

Mula noon, nagbago ang direksyon ng panalangin, gaya ng inihula ng salitang ito ng Kristo: «ang oras ay darating na hindi sa bundok na ito ni sa Jerusalem kayo **sasampalataya sa Ama**», at siya ay humarap sa Ka‘ba sa Makkah, bilang pagsunod sa utos ng kanyang Panginoon.

Ang Mabuting Balita Blg. 34

*Nasasaad sa Juan 14:16 (edisyon ni Van Dyck): «At ako'y dadalangin sa Ama, at kayo'y bibigyan niya ng ibang **Mangaaliw**, upang siyang suma inyo **magpakailan man**.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang kahulugan ng salitang «Mang-aaliw» (al-muʿazzî) sa wikang Arabe ay «ang tumutulong». Sa Kristiyanong diksyonaryo, ito ay nangangahulugang suporta, gabay at tagapamagitan.

Ang Mabuting Balitang ito ay tumutukoy sa Propetang si Muhammad (ﷺ), na darating pagkatapos ng Kristo upang gabayan ang mga tao patungo sa katotohanan. Siya ay magiging isang suporta para sa Kristo at sa mga propetang nauna sa kanya sa kanilang pagtawag sa pagsamba kay Allāh nang nag-iisa, upang ang mga tao ay makamit ang kaligayahan at walang hanggang kapahingahan sa Paraiso.

Siya rin ay isang mang-aaliw para sa mga tao, sapagkat ginagabayan niya sila patungo sa pagsamba kay Allāh at binabalaan sila laban sa pagtatalaga ng ibang diyos sa Kanyang pagsamba.

Tungkol naman sa kanyang salitang: «upang siya ay manatili sa inyo magpakailanman», hindi niya ibig sabihin na ang kanyang sarili ay mananatili, kundi ang kanyang relihiyon at batas ay mananatili magpakailanman.

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita
Blg. 35

Nasasaad sa Juan, kabanata 14 (edisyon ni Van Dyck), na sinabi ng Kristo kay Judas:

24. *«Ang hindi umiibig sa akin ay hindi tumutupad ng aking mga salita: at ang salitang inyong narinig ay hindi akin, kundi sa Amang nagsugo sa akin.*
25. *Ang mga bagay na ito'y sinalita ko sa inyo, samantalang ako'y tumatahang kasama pa ninyo.*
26. *Datapuwa't ang **Mangaaliw**, sa makatuwid baga'y ang Espiritu Santo, na susuguin ng Ama sa aking pangalan, siya ang **magtuturo sa inyo ng lahat ng mga bagay, at magpapaalaala ng lahat na sa inyo'y aking sinabi**.*

…

30. *Hindi na ako magsasalita pa ng marami sa inyo, sapagka't dumarating **ang prinsipe ng sanglibutan: at siya'y walang anoman sa akin**.»*

◆ ◆ ◆

Ang kanyang salitang: «magtuturo sa inyo ng lahat ng bagay» ay tumutugma sa salita ni Allāh tungkol sa Qur'ān: "Nagbaba Kami sa iyo ng Aklat **bilang pagpapalinaw para sa bawat bagay**" [Ang Qur'ān, An-Naḥl (Ang Pukyutan), 16: 89].

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ﴾

(سورة النحل: ٨٩)

At sa Kanyang salita tungkol sa Qur'ān: "Hindi ito naging isang sanaysay na magagawa-gawa, bagkus pagpapatotoo sa nauna rito, **isang pagdedetalye sa bawat bagay**, isang patnubay, at isang awa para sa mga taong sumasampalataya." [Ang Qur'ān, Yūsuf (Joseph), 12: 111].

﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾﴾

(سورة يوسف: ١١١)

Ang Qur'ān ay naglalaman ng detalye ng lahat ng bagay: ang mga katanungan ng pananampalataya, mga gawa ng pagsamba, mga transaksyon at mga ugali. Ang pagpapalawak sa paksang ito ay magiging mahaba[51].

Ang kanyang salitang: «ang prinsipe ng mundong ito ay dumarating» ay isang malinaw na sanggunian sa pagdating ni Muhammad (ﷺ), sapagkat walang propetang dumating

[51]Tingnan ang aklat na Khaṣā'iṣ ash-Sharī'ah al-Islāmiyyah (Characteristics of Islamic Sharia) ni Majid bin Sulaiman Al-Rassi, na inilathala online.

pagkatapos niya. Ang salitang ito ng Kristo ay tumutugma sa sariling salita ni Muhammad (ﷺ):

«Ako ang pinuno ng mga anak ni Adam, at ito ay hindi dahil sa pagmamataas. Si Adam at ang mga mas mababa sa kanya ay nasa ilalim ng aking bandila. Ako ang tagapagsalita ng mga propeta kapag sila ay naghahandog, ang kanilang imam kapag sila ay nagtitipon, at ang kanilang tagapagbigay-alam kapag sila ay nawawalan ng pag-asa. Ang bandila ng papuri ay nasa aking kamay, at ako ang pinaka-mahal na nilalang ni Adam sa paningin ng aking Panginoon.»[52]

Ang kanyang salitang: «Ako ang pinuno ng mga anak ni Adam, at ito ay hindi dahil sa pagmamataas» — iyon ay hindi niya sinasabi ito upang ipagmalaki o maging mapagmataas, kundi upang ipaalam, sapagkat ang mga tao ay dapat makilala ang mga ranggo at antas ng mga propeta.

Ang kanyang salitang: «wala siyang anuman sa Akin» ay nangangahulugang ang kanyang batas ay malaya, at binuwag ang mga batas na nauna sa kanya, at hindi nakatali sa mga ito. Ang batas ni Muhammad ay walang kinalaman sa batas ng Kristo, lalo pa at ang banal na batas ng Kristo ay ganap na binago ng mga tao sa mga konseho ng simbahan na nangasiwa sa kanyang mga gawain pagkatapos ng kanyang pag-angat sa langit, na nagdagdag sa mga ito ng mga bagay na hindi bahagi nito.

◆ ◆ ◆

[52] Isinalaysay ni Al-Tirmidhi sa Al-Manāqib at Ibn Majah sa Az-Zuhd.

Ang Mabuting Balita Blg. 36

*Nasasaad sa Ebanghelyo ni Juan (15 : 26) (edisyon ni Van Dyck): «Datapuwa't pagparito ng **Mangaaliw**, na aking susuguin sa inyo mula sa Ama, sa makatuwid baga'y ang Espiritu ng katotohanan, na nagbubuhat sa Ama, ay siyang **magpapatotoo sa akin.**»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay katulad ng nakaraang isa: ito ay nagsasalita tungkol sa anunsyo ng Kristo sa kanyang bayan na magpapadala si Allāh ng isang propeta pagkatapos niya, na tinukoy dito bilang ang Mang-aaliw at Espiritu ng katotohanan, na magtuturo sa mga tao ng lahat ng aspeto ng kanilang relihiyon at magpapatotoo para sa Kristo — iyon ay magbibigay siya ng mabuting patotoo tungkol sa kanya, na nagkukwento ng kanyang mga balita, ang mga balita ng kanyang inang si Birheng Maria, at ang kanyang mga dinanas na pag-uusig mula sa kanyang bayan. Lahat ng ito ay binanggit sa Qur'ān at sa mga hadith

ng Propeta (ﷺ), sapagkat «walang nagbigay ng patotoo para sa Kristo ng isang patotoo na narinig ng pangkalahatang publiko, maliban kay Muhammad (ﷺ), na nagbunyag ng usapin ng Kristo, nagbigay ng patotoo para sa kanya nang may katotohanan, hanggang sa marinig ng **karamihan ng mga naninirahan sa mundo** ang kanyang patotoo, habang kinikilala niya ang Kristo at ipinagtanggol siya laban sa mga kasinungalingang gawa ng mga Hudyo laban sa kanya at sa mga labis ng mga Kristiyano tungkol sa kanya.»[53].

Tungkol naman sa kanyang salitang: «ang aking ipapadala» — iyon ay dahil sa aking panalangin ay ipapadala siya ng aking Panginoon sa inyo, at hindi na ang Kristo mismo ang nagpapadala sa sarili niyang inisyatibo, sapagkat ang pagpapadala ng mga propeta ay eksklusibong karapatang-prerogativa ni Allāh, kaluwalhatian ay sa Kanya. Kaya naman sinabi niya pagkatapos: «na nagmumula sa Ama».

◆ ◆ ◆

[53] Hidāyat al-Ḥayārā fī Ajwibat al-Yahūd wa-an-Naṣārā (Gabay para sa mga Nalilito sa mga Kasagutan sa mga Hudyo at Kristiyano), p. 141, Tagapaglathala: ʿĀlam al-Fawāʾid – Mecca.

Ang Mabuting Balita
Blg. 37

Pagkatapos ay nasasaad sa Juan, kabanata 16 (edisyon ni Van Dyck):

5. *«Datapuwa't ngayong ako'y paroroon sa nagsugo sa akin; at sinoman sa inyo ay walang nagtatanong sa akin, Saan ka paroroon?*
6. *Nguni't sapagka't sinalita ko ang mga bagay na ito sa inyo, ay napuno ng kalumbayan ang inyong puso.*
7. *Gayon ma'y sinasalita ko sa inyo ang katotohanan: Nararapat sa inyo na ako'y yumaon; sapagka't kung hindi ako yayaon,* ***ang Mangaaliw*** *ay hindi paririto sa inyo; nguni't kung ako'y yumaon, siya'y susuguin ko sa inyo.*
8. ***At siya, pagparito niya,*** *ay kaniyang susumbatan ang sanglibutan tungkol sa kasalanan, at sa katuwiran, at sa paghatol*[54]*:*

[54] Ang Paghuhukom: Ang Araw ng Pagtutuos.

9. *Tungkol sa kasalanan, sapagka't hindi sila nagsisampalataya sa akin;*
10. *Tungkol sa katuwiran, sapagka't ako'y paroroon sa Ama, at hindi na ninyo ako makikita;*
11. *Tungkol sa paghatol, sapagka't*[55]***ang prinsipe ng sanglibutang ito ay hinatulan na.***
12. *Mayroon pa akong maraming bagay na sa inyo ay sasabihin, nguni't ngayon ay hindi ninyo mangatitiis.*
13. *Gayon ma'y* ***kung siya, ang Espiritu ng katotohanan ay dumating****, ay* ***papatnubayan niya kayo sa buong katotohanan: sapagka't hindi siya magsasalita ng mula sa kaniyang sarili; kundi ang anomang bagay na kaniyang marinig, ang mga ito ang kaniyang sasalitain: at kaniyang ipahahayag sa inyo ang mga bagay na magsisidating.***
14. ***Luluwalhatiin niya ako****: sapagka't kukuha siya sa nasa akin, at sa inyo'y ipahahayag.*
15. *Ang lahat ng mga bagay na nasa Ama ay akin: kaya sinabi ko, na* ***siya'y kukuha sa nasa akin, at sa inyo'y ipahahayag.***
16. *Kaunting panahon na lamang at hindi ninyo ako makikita. Pagkatapos ng kaunting panahon, makikita ninyo ako sapagkat pupunta ako sa Ama.»*[56]

[55]Ang pahayag na "siya ay hinatulan na" (qad dīna) ay nangangahulugang pinapanagot siya sa kanyang mga gawa; sapagkat ang salitang dīn ay tumutukoy sa pagganti at pananagutan—pati na rin sa batas na panrelihiyon,ngunit sa kontekstong ito, ang tinutukoy nito ay ang pagganti at pananagutan.

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang Mabuting Balitang ito ay isang malinaw na pahiwatig tulad ng liwanag ng araw ng propetiya ni Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya) pagkatapos ng Kristo, para sa sinumang binuksan ni Allāh ang kanyang puso sa katotohanan at tumatanggap ng katotohanan. Ang kalinawan ng pahiwatig na ito ay nagpapakita sa ilang aspeto:

– Sa talatang bilang 7: ang kanyang salitang «… sapagkat kung hindi Ako umalis, **ang Mang-aaliw** ay hindi darating sa inyo; ngunit kung Ako ay umalis, ipapadala Ko siya sa inyo» ay nagtataas ng isang tanong:

Sino ang dumating pagkatapos ni Jesus (kapayapaan ay mapasa kanya), maliban kay Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya)?!

At sa gayon, sino ang magiging **Mang-aaliw** maliban kay Muhammad (ﷺ)?

Tungkol naman sa kanyang salitang: «ngunit kung Ako ay umalis, ipapadala Ko siya sa inyo» — nabanggit na dati na ang kahulugan ay ang Kristo ay naging sanhi ng pagpapadala kay Muhammad, sapagkat nanalangin siya kay Allāh na ipadala siya, at tinupad ni Allāh ang kanyang panalangin sa pamamagitan ng pagpapadala sa kanya. Hindi ang Kristo ang nagpadala kay Muhammad sa sarili niyang inisyatibo, sapagkat ang pagpapadala

[56] Sinipi mula sa Ang Salita ng Diyos (SND), na naglalaman ng pariralang «sapagkat pupunta ako sa Ama» gaya ng edisyong Arabe ni Van Dyck na sinisipi ng awtor. Wala ang pariralang ito sa Ang Dating Biblia.

ng mga propeta ay eksklusibong karapatang-prerogativa ni Allāh, kaluwalhatian ay sa Kanya.

– Ang talatang bilang 8 ay nagtatanong: Sino ang nagkumbinsi sa mundo ng kanyang mga kasalanan pagkatapos ng Kristo, maliban kay Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya)?

Sapagkat inihayag niya ang kamalian ng mga paniniwala ng mundo, ipinagbabawal ang maling mga paniniwala tulad ng pagsamba sa iba malian kay Allāh, ang paniniwala na ang mga anghel ay mga anak na babae ni Allāh, na ang Kristo ay anak ni Allāh, o na si Esdras ay anak ni Allāh. Ipinagbawal niya ang pagkain ng ari ng ulila, pag-inom ng alak, pagpatay, pagmamataas sa mga tao, rasismo, paghamak sa mga alipin, pagmamalaki ng tribo ng isa sa isa, at lahat ng iba pang kamalian at mga gawi ng idolatriya.

Sa kabaligtaran, iniutos niya ang monoteismo at pagtatalaga ng pagsamba kay Allāh nang nag-iisa — ito ang relihiyon ng lahat ng mga propeta bago pa ang pamalsipikasyon, pagbabago, at pagpapalso ay makaapekto rito. Iniutos niya ang humingi ng kapatawaran para sa mga kasalanan, magsisi kay Allāh, at palinawin ang kaluluwa mula sa mga kasalanan na may kinalaman sa karapatan ni Allāh o sa mga karapatan ng mga lingkod.

– Sa kanyang salita sa talata 13: «**hindi siya magsasalita mula sa sarili niya, kundi sasabihin niya ang lahat ng kanyang narinig**», isang tanong ang lumitaw: Sino ang hindi nagsasalita mula sa sarili niyang inisyatibo kundi ayon sa

inihayag sa kanya, maliban kay Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya)?

Sinabi ni Allāh tungkol sa kanya: “Hindi siya bumibigkas ayon sa [sariling] pithaya. Walang iba ito kundi isang kasi na ikinakasi sa kanya.” [Ang Qur’ān, An-Najm (Ang Bituin), 53: 3–4].

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۝٣ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝٤﴾

(سورة النجم: ٣-٤)

Dapat pansinin na si Muhammad (ﷺ) ay walang natanggap mula sa mga nauna sa kanya sa mga propeta, kaibahan sa kanyang mga nauna tulad ng Kristo. Ang Kristo ay nagtataglay ng kaalaman ng dinala ni Moises sa Torah, at pagkatapos ay ibinunyag ni Allāh sa kanya ang isang espesyal na rebelasyon sa itaas ng kanyang mayroon na — ang Ebanghelyo. Sinabi ni Allāh tungkol sa Kristo: “Magtuturo Siya rito ng Kasulatan, karunungan, **Torah**, at Ebanghelyo.” [Ang Qur’ān, Āl ʿImrān (Ang Pamilya ni Imran), 3: 48].

﴿وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝٤٨﴾

(سورة آل عمران: ٤٨)

Si Muhammad, sa kabilang banda, ay naiiba: sinabi ni Allāh tungkol sa kanya: “Gayon Kami nagkasi sa iyo, [O Propeta Muḥammad,] ng isang espiritu mula sa kautusan Namin. **Hindi ka noon nakaaalam kung ano ang Aklat** ni ang pananampalataya” [Ang Qur’ān, Ash-Shūrā (Ang Konsultasyon), 42: 52].

﴿وَكَذٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾

(سورة الشورى: ٥٢)

Ang Propetang si Muhammad (ﷺ) ay walang kaalaman ng nauna, at itinuro sa kanya ni Allāh ang pinakamainam sa mga kaalaman: ang Qur'ān. Ito ay bahagi ng kanyang mga natatanging katangian (kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya).[57]

– Ang kanyang salita sa talata 13: «**gagabay siya sa inyo sa buong katotohanan**» ay nag-aanyaya sa atin na magtanong: Alin ang batas na ang mga turo ay naglalaman ng buong katotohanan, maliban sa batas ni Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya)?

Ang kanyang batas ay naglalaman ng lahat ng tamang dogma, mga gawa ng pagsamba, mga transaksyon at mga ugali, at ipinagbabawal ang lahat ng maling dogma, mga gawa ng pagsamba, mga transaksyon at mga ugali.

At sinabi ni Allāh ang katotohanan: "Wala Kaming pinabayaan sa Talaan na anumang bagay." [Ang Qur'ān, Al-An'ām (Ang mga Hayupan), 6: 38].

﴿مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ﴾

(سورة الأنعام: ٣٨)

– Ang talata 13 rin ay nagtatanong kaugnay ng kanyang salita: **«ipahayag niya sa inyo ang mga bagay na darating»**: Sino

[57] Tingnan ang Hidāyat al-Ḥayārā fī Ajwibat al-Yahūd wa-an-Naṣārā, p. 139, inilathala ni 'Ālam al-Fawā'id.

ang nagpahayag ng mga hinaharap na pangyayari (ang mga bagay na darating) at natupad ang mga ito gaya ng kanyang sinabi, maliban kay Muhammad (ﷺ)?

Inihayag niya ang mga pangyayari ng nakaraan, kasalukuyan at kinabukasan, na inihayag sa kanya ni Allāh sa pamamagitan ng rebelasyon. Nalaman niya ang mga ito at ipinahayag sa mga tao. Ito ang isa sa mga patunay ng kanyang propetiya at katotohanan ng kanyang mensahe. Sinabi ni Allāh: "[Si Allāh] ang Tagaalam sa nakalingid, saka hindi Siya naghahayag sa [kaalaman Niya sa] inilingid Niya sa isa man, maliban sa sinumang kinalugdan Niya na isang sugo" [Ang Qur'ān, Al-Jinn (Ang Engkanto), 72: 26–27].

﴿عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ۝٢٦ إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ﴾

(سورة الجن: ٢٦-٢٧)

Napakaraming anunsyo ang natupad gaya ng kanyang inilarawan, tulad ng mga pagtatagumpay at mga tribulasyon ng katapusan ng mga panahon. Hindi ba ito patunay na inihayag ito ni Allāh sa kanya sa pamamagitan ng rebelasyon?[58]

Inihayag rin niya ang lahat ng mga palatandaan ng paparating na Huling Araw, at ang mangyayari sa Araw ng Paghuhukom, tulad ng Paraiso at ang mga kasiyahan nito, ang Impiyerno at ang iba't ibang uri ng kaparusahan nito, at marami pang iba na hindi makikita sa Torah ni sa Ebanghelyo maliban sa pangkalahatang

[58]Para sa karagdagang kaalaman, sumangguni sa aklat na Dalā'il an-Nubuwwah al-'Aqliyyah (Mga Makatwirang Patunay ng Pagkapropeta) na naglalahad ng tatlumpung patunay sa pagkapropeta ni Muhammad (sumakanya nawa ang kapayapaan at mga pagpapala) gayundin sa aklat na Misk al- Aluwwah min Dalā'il an-Nubuwwah. Ang parehong akda ay isinulat ni Majid bin Sulaiman al-Rassi at matatagpuan online.

mga termino. Lahat ng ito ay nagpapatibay ng salita ng Kristo: «**ipahayag niya sa inyo ang mga bagay na darating**».

– Ang talata 14 ay nagtatanong kaugnay ng kanyang salita: «**Luluwalhatiin niya Ako**»: Sino ang lumuwalhati sa Kristo at sa kanyang inang si Birheng Maria, maliban kay Muhammad (ﷺ)?[59]

Ang mga balita ng Kristo at ng kanyang ina ay binabasa sa mga panalangin araw-araw, sa apat na sulok ng mundo, na nagpapakita kung gaano kabinding ang Muslim sa Kristo at sa kanyang ina — hindi lamang bilang mga makasaysayang personalidad, kundi bilang malalaking simbolo ng pananampalataya na kinakikilala ng mga Muslim at Muslimah ang kanilang mga sarili.

– Ang talata 15 sa wakas ay nagtatanong kaugnay ng kanyang salita: «**kukunin niya ang sa Akin at ipahayag niya sa inyo**»: Sino ang nagulat ng sinabi ng Kristo sa kanyang bayan, maliban kay Muhammad (ﷺ)?[60]

Ang mga kumpletong balita ng Kristo ay hindi nasulat sa mga aklat ng mga Kristiyano gaya ng nasulat sa mga aklat ng propetikong hadith tungkol sa Sugo ni Allāh na si Muhammad (ﷺ). Ang pagpapalawak sa paksang ito ay napakahaba: ang mga balita ng kanyang pagbubuntis, ng kanyang kapanganakan, ng kanyang mga himala, ng kanyang pagtawag sa kanyang bayan na sambahin si Allāh nang nag-iisa, hanggang sa balita ng kanyang

[59]Para sa karagdagang impormasyon, sumangguni sa aklat na Sittūna Dalīlan ʻalā Takrīm al-Islām li-Maryam al-ʻAdhrāʼ wa-Ibnihā al-Masīḥ ibn Maryam (Sixty Proofs of Islam's Respect for the Virgin Mary and Her Son, Jesus, Son of Mary), na isinulat ni Majid bin Sulaiman Al-Rassi, at ito ay inilathala sa network ng impormasyon.

[60]Tingnan ang naunang sanggunian, pati na rin ang aklat na Hal al-Masīḥ Rabb? (Is Christ Lord?) ni Majid bin Sulaiman Al-Rassi, na inilathala online.

pag-angat sa langit at ng kanyang proteksyon laban sa mga pakana ng mga Hudyo na gustong patayin siya.

Ang mga hadith ni Muhammad (ﷺ) rin ay naglalaman ng balita ng kanyang pagbaba sa katapusan ng mga panahon bilang isang makatarungang hukom: sisirain niya ang krus na sinasamba ng mga Kristiyano, papatayin ang baboy, at mananatili sa lupa ng apatnapung taon, pagkatapos ay papanaw siya at ipagdarasal siya ng mga Muslim, gaya ng namatay ang ibang mga propeta.[61]

Ang Qur'ān rin ay naglalaman ng mga balita ng kanyang inang si Maria, ang mga balita ng kanyang pamilya, ang pag-aalaga sa kanya ng propetang si Zacarias (kapayapaan ay mapasa kanya), at iba pang mga balita.

Sa kabuuan, ang mga salita ng dalawang marangal na sugo ay tumutugma sa isa't isa: inihula ng Kristo si Muhammad, at kinumpirma ni Muhammad ang Kristo — iyon ay iniulat niya ang tunay na mga balita ng Kristo at kinumpirma na ang kanyang ginawa at sinabi ay ganap na katotohanan.

◆ ◆ ◆

Sa kabuuan, ang Mabuting Balitang ito ay nagpapahiwatig na ang pag-akyat ng Kristo ay isang mabuting balita ng isang propeta na darating pagkatapos niya, at ang kanyang

[61]Tumutukoy ito sa iniulat nina Al-Bukhari (2222) at Muslim (155) mula kay Abu Hurairah (kalugdan nawa siya ni Allāh), na sinabi ng Sugo ni Allāh (sumakanya nawa ang kapayapaan at mga pagpapala): «Sumpa man sa Kanya na may hawak ng aking kaluluwa, nalalapit na ang pagbaba sa inyo ng anak ni Maria bilang makatarungang hukom; babaliin niya ang krus, papatayin ang baboy, at aalisin ang jizyah…», at sa iniulat ni Abu Dawud (4324) mula kay Abu Hurairah (kalugdan nawa siya ni Allāh), kung saan nakasaad: «Mananatili siya sa lupa nang apatnapung taon, pagkatapos ay mamamatay siya at ipagdarasal siya ng mga Muslim.» Itinuring itong sahih ni Al-Albani.

panahon ay magiging pagkatapos ng kanyang pag-angat sa langit. Ito ay naaangkop lamang sa Propetang si Muhammad (ﷺ), na dumating pagkatapos ng Kristo, ipinadala ni Allāh sa buong sangkatauhan, upang aliwin ang mga alagad ng Kristo sa pamamagitan ng pagpapaliwanag ng nanatiling malabo sa kanyang relihiyon sa paglipas ng panahon, sapagkat ang kahulugan ng «Mang-aaliw» ay ang gabay at guro.

Ang mga talatang ito ay naglalaman ng mga malinaw na pahiwatig ng propetiya ni Muhammad (ﷺ).

◆ ◆ ◆

Para sa kaalaman: sa kanyang salita sa talata 10: «tungkol sa katarungan**, dahil Ako ay paalis patungo sa Aking Ama at hindi na ninyo Ako makikita**», mayroon ditong patunay na itinaas ni Allāh ang Kristo, at hindi siya ipinako sa krus ni pinatay.[62]

[62]Para sa karagdagang detalye, tingnan ang aklat na Khamsūna Dalīlan ʻalā Buṭlān ʻAqīdat Tawāruth al-Khaṭīʾah wa-Ṣalb al-Masīḥ (Fifty Proofs of the Invalidity of the Doctrine of Original Sin and the Crucifixion of Christ) ni Majid bin Sulaiman Al-Rassi, na mababasa online.

Ang Mabuting Balita Blg. 38

Nasasaad sa Ebanghelyo ni Juan (14 : 30) (edisyon ni Van Dyck):

> *Sinabi ng Kristo: «Hindi na ako magsasalita pa ng marami sa inyo, sapagka't* ***dumarating ang prinsipe ng sanglibutan****: at siya'y walang anoman sa akin.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Sino ang panginoon ng mundo na tunay na dumating pagkatapos ng Kristo, maliban kay Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya)?!

Tinapos ni Allāh sa pamamagitan niya ang propetiya, at walang propetang dumating pagkatapos niya mula noon — lumipas na ang mahigit labing-apat na siglo. Pinagkalooban siya ni Allāh ng kumpletong batas, angkop sa lahat ng panahon at lugar, at ginawa ang kanyang komunidad na mga panginoon ng mundo nang sila ay kumapit sa kanyang batas. Namuno sila sa mundo mula sa Tsina hanggang sa Maghreb, at ito ay babalik

sa kanila kung matutupad nila ang pagkakapit sa kanyang batas, gaya ng ipinangako ni Allāh sa kanila sa Qur'ān: "Nangako si Allāh sa mga sumampalataya kabilang sa inyo at gumawa ng mga matuwid na talagang magtatalaga nga Siya sa kanila bilang kahalili sa **lupain** gaya ng pagtalaga Niya sa mga bago pa nila bilang kahalili, talagang magbibigay-kapangyarihan nga Siya para sa kanila sa Relihiyon nila na kinalugdan Niya para sa kanila, at talagang magpapalit nga Siya sa kanila, matapos na ng pangamba nila, ng isang katiwasayan. Sumasamba sila sa akin habang hindi sila nagtatambal sa Akin ng anuman."

[Ang Qur'ān, An-Nūr (Ang Liwanag), 24: 55].

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾

(سورة النور: ٥٥)

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 39

*Nasasaad sa aklat ng Mga Gawa ng mga Apostol (3 : 22) (edisyon ni Van Dyck): «Tunay na sinabi ni Moises, Ang Panginoong Diyos ay magtitindig sa inyo ng **isang propetang gaya ko** mula sa gitna ng **inyong mga kapatid**; siya ang inyong pakinggan sa lahat ng mga bagay na sa inyo'y sasalitain niya.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang propetang ito ay hindi si Jesus (kapayapaan ay mapasa kanya), sapagkat sinabi niya: «mula sa inyong mga kapatid». Ang mga kapatid ng Bani Israel ay ang Bani Ismael, at si Allāh ay nagpadala lamang ng propeta mula sa Bani Ismael na si Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya).

Ang nagpapahiwatig rin na ang tinutukoy ay si Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya) ay ang salita ni Moises: «isang propeta na katulad ko». Sa katotohanan, walang propetang tugma sa paglalarawang «katulad ni Moises» kundi

si Muhammad (kapayapaan ni Allāh ay mapasa kanya): **pareho silang natatangi sa lakas at tapang, pareho silang lumaban sa mga kaaway ni Allāh, at pareho silang ipinadala nang may isang independiyenteng mensahe**.

Tungkol naman kay Jesus (kapayapaan ay mapasa kanya), hindi siya lumaban at hindi ipinadala nang may isang independiyenteng mensahe. Ang Ebanghelyo ay nakasalalay sa Torah: pinahihintulutan nito ang ilang bagay na ipinagbabawal doon at naglalaman ng mga payo; ito ay isang karagdagan sa Torah.

Bukod pa rito, siya ay pinigilan nang hindi natalo ang kanyang mga kaaway: nang napalibutan siya ng mga Hudyo at gustong patayin siya, hindi niya sila nilabanan, kundi itinaas siya ni Allāh patungo sa Kanya sa mga kalangitan.

Batay sa nabanggit, inihula ni Moises (kapayapaan ay mapasa kanya) pati na rin ng Kristong si Jesus anak ni Maria (kapayapaan ay mapasa kanya) sa kanilang mga alagad ang Propetang si Muhammad (ﷺ), at iniutos sa kanila na sumuko sa kanyang batas (ang Islam). Ang pagsunod sa batas ng Islam ay **samakatuwid ang katuparan ng batas ni Moises at ng Kristo**, pagsunod sa kanilang dalawa, at hindi pagtatanggi o pagtanggi sa kanila.

◆ ◆ ◆

Kapaki-pakinabang na tandain na ang Mabuting Balitang ito ay tumutugma sa nasasaad sa aklat ng Deuteronomio (18) (edisyon ni Van Dyck), kung saan sinabi ng Panginoon kay Moises:

15. «Palilitawin sa iyo ng Panginoon mong Diyos ang isang propeta sa gitna mo, sa iyong mga kapatid, na **gaya ko**; sa kaniya kayo makikinig;

...

17. At sinabi ng Panginoon sa akin, Mabuti ang kanilang pagkasabi ng kanilang salitain.
18. Aking palilitawin sa kanila ang isang propeta **sa gitna ng kanilang mga kapatid**, na gaya mo; at **aking ilalagay ang aking mga salita sa bibig niya**, at kaniyang sasalitain sa kanila ang lahat ng aking iuutos sa kaniya.»

◆ ◆ ◆

Ang kanyang salitang: «**mula sa gitna ng kanilang mga kapatid**» ay nangangahulugang mula sa Bani Ismael, at hindi ang Bani Israel tiyak, sapagkat ang mga kapatid ng Bani Israel ay ang Bani Ismael. Kung hindi, ang kahulugan ay ang mga kapatid ng Bani Israel ay ang Bani Israel mismo, na walang kabuluhan.

Tungkol naman sa kanyang salitang: «na katulad mo» — nagpapatibay ito na ang tinutukoy ay si Muhammad, sapagkat si Muhammad ang tanging propetang katulad ni Moises. Ang kanilang mga misyon ay parehong pandaigdig at malaya sa mga nakaraang batas: ang batas na dinala ng bawat isa sa kanila ay isang bagong batas.

Gayundin, parehong nagpakasal sina Moises at Muhammad at nagkaroon ng mga anak.

Pareho silang naging pinuno at lider ng kanilang mga alagad.

At pareho silang namatay ng natural na kamatayan.

Kaya naman hindi tama ang sabihing ang Mabuting Balita ay tumutukoy sa Kristo (kapayapaan ay mapasa kanya), sapagkat

ang Kristo ay hindi nakalaya mula sa Torah; ang kanyang misyon ay sa katunayan ay nakasalalay sa misyon ni Moises. Kaya naman sinabi ni Allāh, sa paglalarawan sa kanya: "Magtuturo Siya rito ng Kasulatan, karunungan, **Torah, at Ebanghelyo**."

[Ang Qur'ān, Āl 'Imrān (Ang Pamilya ni Imran), 3: 48].

﴿وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾﴾

(سورة آل عمران: ٤٨)

Bukod pa rito, ang Kristo ayon sa mga Kristiyano ay hindi katulad ni Moises: si Moises ay isang tao, habang ang Kristo para sa mga Kristiyano ay isang Diyos na sinasamba. Ang Mabuting Balita ay samakatuwid naaangkop kay Muhammad (nawa ang kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya) at wala nang iba.

Tungkol naman sa kanyang salitang: «ilalagay Ko ang Aking mga salita sa kanyang bibig» — ito ay malinaw: inihahayag ni Allāh sa kanyang puso, at pagkatapos ay nagsasalita siya sa mga tao sa pamamagitan ng rebelasyon mula sa kanyang bibig, inihahatid ito gaya ng inihayag ni Allāh sa kanya, nang walang dagdag o bawas, gaya ng sinabi ni Allāh: "Hindi siya bumibigkas ayon sa [sariling] pithaya. Walang iba ito kundi isang kasi na ikinakasi sa kanya. Nagturo sa kanya ang [anghel na] matindi ang lakas," [Ang Qur'ān, An-Najm (Ang Bituin), 53: 3–5].

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾﴾

(سورة النجم: ٣-٥)

Ang «Siyang may dakila at makapangyarihang lakas» ay ang anghel na si Jibril, na siyang responsable sa paghahatid ng rebelasyon sa mga propeta.

Ang puso at dila ay binanggit sa Surah Ash-Shuʿarā': "Tunay na [ang Qur'ān na] ito ay talagang pagbababa ng Panginoon ng mga nilalang. Bumaba kalakip nito ang Espiritung Mapagkakatiwalaan sa **puso mo** upang ikaw ay maging kabilang sa mga tagapagbabala sa pamamagitan ng **wikang** Arabeng malinaw." [Ang Qur'ān, Ash-Shuʿarā' (Ang mga Makata), 26: 192–195].

﴿وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾﴾

(سورة الشعراء: ١٩٢-١٩٥)

◆ ◆ ◆

Ang Mabuting Balita Blg. 40

Nasasaad sa Juan, unang kabanata (edisyon ni Van Dyck):

19. *«At ito ang patotoo ni Juan, nang suguin sa kaniya ng mga Judio mula sa Jerusalem ang mga saserdote at mga Levita upang sa kaniya'y itanong, Sino ka baga?*
20. *At kaniyang ipinahayag, at hindi ikinaila; at kaniyang ipinahayag, Hindi ako ang Kristo.*
21. *At tinanong nila siya: Kung gayon, sino? Ikaw ba si Elias?At sa kaniya'y kanilang itinanong, Kung gayo'y ano nga? Ikaw baga'y si Elias?*

At sinabi niya, Hindi ako. Ikaw baga ***ang propeta****? At siya'y sumagot, Hindi.*

25. *… At sa kaniya'y kanilang itinanong, at sinabi sa kaniya, Bakit nga bumabautismo ka, kung hindi ikaw ang Kristo, ni si Elias, ni* ***ang propeta?***

26. *Sila'y sinagot ni Juan, na nagsasabi, Ako'y bumabautismo sa tubig: datapuwa't* ***sa gitna ninyo'y may isang nakatayo na hindi ninyo nakikilala,***
27. *Siya nga* ***ang pumaparitong sumusunod sa akin,*** *na sa kaniya'y hindi ako karapatdapat magkalag ng panali ng kaniyang pangyapak.»*

◆ ◆ ◆

Komentaryo

Ang tekstong ito ay nagpapahiwatig na ang mga Hudyo ay naghihintay ng tatlong natatanging personalidad: ang Kristo, si Elias, at «ang Propeta». Dahil lumitaw na si Juan at ang Kristo, nananatili ang «ang Propeta», isang ikatlong inaabantang pigura. Ang Mabuting Balitang ito ay naaangkop lamang sa Propetang si Muhammad (ﷺ), ang selyo ng mga propeta.

Pangwakas ng Mga Mabuting Balita

Inihula ng Propetang si Muhammad (ﷺ) na siya ang mabuting balita ni Jesus — na pinatunayan gaya ng aming nabasa sa mga Mabuting Balita. Inihula rin niya na siya ang panalangin ng kanyang amang si Abraham: nanalangin si Abraham kay Allāh na magpadala sa mga Arabo ng isang propeta na ang tawag ay sumasaklaw sa mga Arabo at sa iba pa. Tinupad ni Allāh ang kanyang panalangin at nagpadala kay Muhammad.

Ang Propetang si Muhammad (ﷺ) ay nagpahiwatig ng mga anunsyo ng Kristo para sa kanya sa pamamagitan ng kanyang pagsasabi: «Ako ang panalangin ng aking amang si Abraham, **ang** mabuting balita ni Jesus, at ang pangitain ng aking ina na nakita…»[63]

[63]Ito ay isinalaysay nina Ahmad (4/128) at Ibn Hibban (14/313) sa awtoridad ni al-'Irbad ibn Sariyah al-Sulami (nawa'y kalugdan siya ng Diyos), na nagsabi: Narinig ko ang Sugo ng Diyos (kapayapaan at mga pagpapala ay mapasakanya) na nagsabi: "Ako ay naitala sa Diyos bilang Tatak ng mga Propeta, habang si Adan ay nasa kanyang luwad pa. Sasabihin ko sa inyo ang tungkol sa una sa mga ito: ang pagsusumamo ng aking amang si Abraham, ang masayang balita tungkol kay Hesus, at ang pangitain na nakita ng aking ina noong ako ay isinilang niya; na isang liwanag ang lumabas mula sa kanya na nagliwanag sa mga palasyo ng Syria." Ang mga salita ay kay Ibn Hibban,

Ang mga Mabuting Balita na nakapaloob sa apat na Ebanghelyo na nabanggit dito ay ang mabuting balita na binanggit sa nakaraang hadith: «ang mabuting balita ni Jesus».

Isa pang mahalagang nota

Ang nagtatanggal kay Muhammad ay nagtatanggal rin kay Kristo nang mas malakas pa, sapagkat ang pananampalataya sa kanilang dalawa ay hindi mapaghihiwalay. Ang tunay na Kristiyano sa kanyang pagsunod sa Kristo ay kinakailangang maniwala kay Muhammad (ﷺ) at sumunod sa kanyang batas, kung hindi ay magiging suwail siya sa kanilang dalawa at karapat-dapat sa apoy.

Ang naniniwala kay Muhammad ay kinakailangang maniwala rin sa Kristo (kapayapaan ay sa kanilang dalawa), kung hindi ay magiging di-mananampalataya siya kay Muhammad (ﷺ), sapagkat iniutos ni Allāh sa Qur'ān na maniwala sa Kristo at sa lahat ng mga propeta. Ang hindi naniniwala sa Kristo o sa ibang mga sugo ay magiging di-mananampalataya sa Qur'ān. Sinabi ni Allāh sa Qur'ān: "Sumampalataya ang Sugo sa anumang pinababa sa kanya [mula sa Qur'ān] mula sa Panginoon niya at ang mga mananampalataya [ay gayon din]. Bawat [isa] ay sumampalataya

at isinalaysay din ito ni al-Tabarani sa "Musnad ash- Shāmiyyīn" (2/340). Ang kanyang sinabing " munjadil" ay nangangahulugang nakahiga sa al-jadālah, ibig sabihin ay sa lupa. Tingnan ang "an- Nihāyah." Benepisyo: Sinabi ni Ibn Kathir, nawa'y kaawaan siya ng Diyos, sa kanyang komentaryo (Tafsīr Ibn Kathīr) sa Surah Al-Baqarah, talata 129: Ang tiyak na pagbanggit sa Syria bilang lugar kung saan sisikat ang kanyang liwanag ay isang indikasyon ng pagtatatag ng kanyang relihiyon at pagkapropeta sa Levant. Samakatuwid, ang Syria ay magiging isang tanggulan para sa Islam at sa mga tao nito sa katapusan ng panahon. Doon bababa si Hesus, anak ni Maria, kapag siya ay bumaba sa Damascus, partikular sa silangang puting minarete. Kaya naman nakasaad sa dalawang Ṣaḥīḥ (Bukhari at Muslim): "Isang pangkat mula sa aking bansa ang patuloy na mananaig sa katotohanan, nang hindi napipinsala ng mga taong tumatalikuran o sumasalungat sa kanila, hanggang sa dumating ang utos ng Diyos habang sila ay nasa ganoong kalagayan." At sa Ṣaḥīḥ Al-Bukhari: "At sila ay mapapasa Syria." Wakas na.

kay Allāh, sa mga anghel Niya, sa mga kasulatan Niya, **at sa mga sugo Niya. [Sinabi:] "Hindi kami nagtatangi-tangi sa isa man sa mga sugo Niya."** Nagsabi sila: "Nakarinig kami at tumalima kami. [Humihingi kami ng] pagpapatawad Mo, Panginoon namin. Tungo sa Iyo ang kahahantungan." [Ang Qur'ān, Al-Baqarah (Ang Baka), 2: 285].

﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾﴾

(سورة البقرة: ٢٨٥)

Ang kahulugan ng «hindi kami nagtatangi sa alinman sa kanyang mga sugo» ay: hindi kami naniniwala sa ilang mga sugo at tinatanggihan ang iba, kundi naniniwala kami sa lahat.

Sa kabuuan, ang naniniwala sa dalawang sugo, ang Kristo at si Muhammad (kapayapaan ay sa kanilang dalawa), ay nakamit ang karangalan ng pananampalataya sa kanilang dalawa.

At ang nagtatanggal sa isa sa kanila ay nagtatanggal sa lahat ng iba pa.

Natapos na ang aklat, purihin ang Allāh, at nawa'y sumakanila ang mga pagpapala ng Allāh sa lahat ng Kanyang mga propeta at sugo.

Buod ng mga pahayag

Buod ng mga pahayag ng mga rabbi, pari, madre, at mga karaniwang tao tungkol sa mga Mabuting Balita tungkol kay Muhammad, na makikita sa Lumang Tipan at Bagong Tipan

◆ ◆ ◆

1. Ang **nakakagulat** ay hindi ko napansin ang mga Mabuting Balitang ito sa buong buhay ko.
2. Ang mga Mabuting Balita ay **napakakapangyarihan.**
3. Ang mga Mabuting Balitang ito ay **nakamamangha**, at wala akong naalaman dati tungkol sa mga Mabuting Balitang nagpapatunay para kay Muhammad ng kanyang propesiya mula sa Panginoon.
4. **Hindi matatanggap ng aking isip ang kalawakan ng pagkamangha;** gaano karaming dakila at makapangyarihang Mabuting Balita ang nakapaloob sa Biblia tungkol kay Muhammad, ang propeta ng relihiyong Islām.
5. **Marami** ang mga Mabuting Balita.

6. Ano pa ang nais nating katibayan **kaysa sa mga Mabuting Balitang ito** bilang patunay na si Muhammad ay tunay na propeta ng Panginoon na isinugo sa katapusan ng mga panahon.

◆ ◆ ◆

7. Pagkatapos ng mga Mabuting Balitang ito, nakikita ko **ang malaking pagbabago sa aking pagtingin sa kanya**, at na siya ay isang ganap na halimbawang tao.

8. Ang **lahat ng aking pananampalataya ay nagbago**, at ginawa nila akong isang ganap na naiibang tao.

◆ ◆ ◆

9. Si Muhammad ay hindi isang sinungaling.

10. Kung si Muhammad ay isang sinungaling, ang kanyang relihiyon ay tuluyang naging wala mula pa sa simula.

11. Si Muhammad ay hindi kailanman isang pekeng nagpapanggap na propeta, salungat sa sinasabi nila tungkol sa kanya.

◆ ◆ ◆

12. Ang mga Mabuting Balitang ito ay nagpapatotoo sa propesiya ni Muhammad bago pa man siya ipanganak.

13. Tunay na isinugo ng Panginoon si Muhammad upang maging propeta ng katapusan ng mga panahon.

◆ ◆ ◆

14. Ang Biblia ay hindi nagbigay sa atin ng **ibang pagpipilian** kundi ang maniwala kay Muhammad nang walang anumang lugar para sa pag-aalinlangan.

15. Kung iisipin ko ang pagtanggi sa propesiya ni Muhammad, maaari kong **mapinsala** ang aming Biblia.

16. Ang mga Mabuting Balitang ito **ang tunay na himala** na nagpapatunay ng propesiya ni Muhammad.

17. Walang tumatalikod sa mga Mabuting Balitang ito, na nagpapatunay nang walang anumang pag-aalinlangan na si Muhammad ang propetang isinugo ng Panginoon, **maliban sa sinumang nais maligaw.**

◆ ◆ ◆

18. Si Muhammad ay **sinuportahan** ng Panginoon.

19. Si Muhammad ay may **banal na suporta** mula kay Allāh.

20. Ang mga Mabuting Balita, sa daming kalinawan nito, ay nagpapakita na si Muhammad ay hindi lamang isang propeta, **kundi siya ay isang taong sinuportahan ng Panginoon, na nanguna ng isang dakilang bansa at isang napaka-matibay na misyon.**

◆ ◆ ◆

21. Ang aking poot laban kay Muhammad ay **nawala** pagkatapos mabasa ang mga Mabuting Balitang ito.

22. Gaano ko kinamumuhian si Muhammad at ang kanyang propesiya, ngunit ang mga Mabuting Balitang ito ay **nagpatunay sa akin na si Muhammad ay isang banal na tao.**

23. Ang aking poot kay Muhammad ay nagpagawa sa akin na makita siya bilang pinaka-hamak na tao, ngunit tila **magbabago** ang aking pagtingin sa kanya pagkatapos mabasa ang mga Mabuting Balitang ito.

◆ ◆ ◆

24. Ang mga Mabuting Balitang ito ay hindi nag-iiwan ng anumang **pag-aalinlangan** tungkol sa kanyang propesiya.

25. Ang mga Mabuting Balitang ito ay hindi nag-iiwan sa puso ng anumang lugar para sa **pagtanggi at pagtatakwil** kay Muhammad bilang isang tao, propeta, at Sugo mula sa Panginoon.

26. Ang katotohanan ng propetang ito ay pinatototohanan ng Biblia mismo, at hindi natin maaaring **itanggi** ang Biblia, kung hindi, hindi tayo magiging tunay na mananampalataya.

27. Ang naglarawan kay Muhammad **bilang baliw ay mangmang**; sapagkat hindi maaaring maging baliw ang isang taong inilarawan ng ganitong kahanga-hangang mga katangian sa magagandang Mabuting Balitang ito.

◆ ◆ ◆

28. Ang mga Mabuting Balitang ito ay nagbukas ng aking mga mata sa katotohanang si Muhammad ay maaaring ang **pinakadakilang tao na nakilala ng sangkatauhan.**

29. Kung ang mga pahayag ni Muhammad ay mali at kung hindi binanggit ng Panginoon ang mga Mabuting Balitang ito sa Biblia, ang propesiya ni Muhammad ay hindi magkakaroon ng tagumpay sa kanyang misyon **sa mga tao, at hindi siya magiging pinakasikat at pinaka-binanggit na tao sa mundo.**

◆ ◆ ◆

30. Ang sinasabi ng Biblia ay ginagawa siyang isang tunay na propetang isinugo ng Panginoon sa **lahat ng bansa,** upang tunay na maging huli sa lahat ng mga propeta.

31. Ang mga Mabuting Balitang ito na aking nakikita sa Biblia ay nagpapatunay na tunay na pinili ng Panginoon si Muhammad upang maging **huli sa mga propeta at Sugo, at ang propeta ng lahat ng bansa.**

◆ ◆ ◆

32. Ang **nakakagulat** ay hindi ko napansin ang mga Mabuting Balitang ito sa buong buhay ko, samantalang tinatanggihan ng **batas Judio** ang propesiya ng taong ito, labis na nag-uudyok laban sa kanya, at pinagdududahan ang katotohanan ng kanyang propesiya!

Ito ay isang bagay na lubhang nagkakasalungatan, at tila sa akin na **ang kakulangan ay nasa aming batas Judio at hindi kay Muhammad at ang kanyang relihiyon.**

33. Ang mga Mabuting Balitang ito ay nagpapatunay na ang galit at poot na ipinapalaganap ng aming batas Judio laban kay Muhammad at sa relihiyong Islām **ay walang katotohanan, dahil pinapatunayan ng Biblia ang kanyang propesiya.**

34. Wala akong makitang paliwanag sa galit ng mga **Simbahan** laban kay Muhammad, ang Propetang binanggit ng Panginoon sa Biblia at inihayag ang kanyang pagdating mula pa sa nakaraang mga panahon.

◆ ◆ ◆

Katapusan ng aklat, nawa'y pakinabangan ito ni Allāh.

Mga karagdagang babasahin

Para sa mga nagnanais na palalimin at makinabang nang higit pa, ang mga akdang ito ay libreng makukuha sa QuranEnc.com at IslamHouse.com:

Pindutin ang pamagat upang buksan ito.

1. **Ang Banal na Qur'ān: Salin ng mga Kahulugan ↗**
   Sentro ng Rowad sa Pagsasalin — ang salin na sinipi sa aklat na ito
2. **Umiiral ba si Allah? ↗**
   Majed Sulaiman Al-Rassi
3. **Islam ang Iyong Katutubong Karapatan ↗**
   Majed Sulaiman Al-Rassi
4. **Hesus, Anak ni Maria: Propeta, Hindi Diyos ↗**
   Ahmad Jibreel Salas
5. **Ang Tunay na Mensahe ni Hesus Ayon sa Quran at Bibliya ↗**
   Faten Sabri
6. **Sino ang Dapat Sambahin? ↗**
   Ahmad Jibreel Salas
7. **Ang Tatlong Panuntunan ↗**
   Muhammad ibn Abdul Wahhab

FILIPINO

الفلبينية

"Aking palilitawin sa kanila ang isang propeta sa gitna ng kanilang mga kapatid, na gaya mo."
— Deuteronomio 18:18

Sa loob ng maraming siglo, ang mga Kasulatan ng mga Tao ng Aklat ay nag-iingat ng mga salitang naghihintay ng katuparan. Tinitipon ng aklat na ito ang mga mabuting balita at propesiyang nakasaad sa Lumang Tipan na nagpahayag ng pagdating ng isang huling Propeta — si Muhammad ibn ʻAbdullāh — at binabasa ang mga ito sa kanilang tunay na kahulugan, talata sa talata.

Mula mismo sa Torah at sa mga Propeta, sinusundan ng may-akda ang bakas ng hinihintay na magmumula sa mga kapatid ng Bani Israil: ang lingkod at sugo na magdadala ng liwanag sa mga bansa, ang pinupuring Propeta na ang pangalan at misyon ay ipinahayag bago pa siya isilang. Ang bawat talata ay sinisipi sa salin, sinusuri sa konteksto nito, at inihahambing sa patotoo ng mga pantas ng Aklat.

Isinulat para sa mapanuring mambabasa mula sa anumang pinag-mulan, ang aklat na ito ay isang paanyaya na muling basahin ang mga pamilyar na Kasulatan nang may bagong pananaw — at sundan ang hibla ng propesiya hanggang sa kanyang hantungan.

Apatnapung propesiya · talata sa talata

AL-ANDALUS GROUP
ISLAMIC PUBLISHING

ISBN 978-1-7394058-9-2

9781739405892